

Triodos Bank

Jaarverslag 2011

Het jaarverslag van Triodos Bank is ook online beschikbaar. Bezoek het Online Jaarverslag 2011 voor meer gedetailleerde informatie, inclusief interviews, samenvattingen van onze activiteiten in verschillende landen in Europa en daarbuiten, een uitgebreid sociaal en milieuverslag en nog veel meer.
www.triodos.nl/jaarverslag

Belangrijke gegevens voor de aandeelhouders
en certificaathouders van Triodos Bank:

Algemene Vergadering van Aandeelhouders	25 mei 2012
Ex-dividend datum	30 mei 2012
Betaaldatum dividend	31 mei 2012

Jaarverslag 2011

Triodos Bank NV

Pagina

Kerncijfers	4
Organisatiestructuur Triodos Groep	6
Duurzaam bankieren	7
Verslag van de Directie	8
Corporate Governance	25
Bericht van de Raad van Commissarissen	29
Jaarrekening 2011 van Triodos Bank	39
Bericht van het Bestuur van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank	124
Over dit verslag	129
Colofon	130
Adressen	131

Kerncijfers

Bedragen in miljoenen euro's	2011	2010	2009	2008	2007
Financieel					
Eigen vermogen	451	362	318	204	200
Aantal certificaathouders	21.638	16.991	14.778	11.797	12.084
Toevertrouwde middelen	3.731	3.039	2.585	2.077	1.617
Aantal rekeningen	363.086	278.289	228.030	169.517	130.644
Kredieten	2.838	2.128	1.661	1.270	1.019
Aantal	21.900	17.283	14.438	9.381	6.181
Balanstotaal	4.291	3.495	2.985	2.363	1.885
Fondsen in beheer*	2.495	2.122	1.876	1.378	1.429
Totaal in beheer gegeven vermogen	6.786	5.617	4.861	3.741	3.314
Totaal baten	128,7	102,7	88,3	73,7	59,2
Bedrijfslasten	-89,9	-78,0	-70,4	-55,5	-47,7
Waardeveranderingen van vorderingen	-15,8	-9,8	-5,0	-3,2	0,6
Waardeveranderingen van deelnemingen	-0,1	-0,1	-0,4	-1,0	—
Bedrijfsresultaat voor belastingen	22,9	14,8	12,5	14,0	12,1
Belastingen bedrijfsresultaat	-5,6	-3,3	-2,9	-3,9	-3,1
Nettowinst	17,3	11,5	9,6	10,1	9,0
Tier-1 kernkapitaalratio	14,0%	13,8%	15,3%	11,6%	14,9%
Solvabiliteit (BIS-ratio)	14,4%	14,7%	16,5%	13,0%	16,8%
Bedrijfslasten/totaal baten	70%	76%	80%	75%	81%
Rendement eigen vermogen in %	4,3%	3,4%	4,1%	5,0%	5,6%
per aandeel (in euro's)					
Intrinsieke waarde ultimo	74	73	72	70	70
Nettowinst**	3,18	2,45	3,00	3,51	3,85
Dividend	1,95	1,95	1,95	1,95	1,95

	2011	2010	2009	2008	2007
Sociaal					
Aantal medewerkers ultimo***	720	636	577	477	397
Uitstroom	9%	11%	10%	14%	18%
Percentage vrouwen met managementfunctie	37%	35%	27%	29%	33%
Opleidingskosten per fte in euro's	1.660	1.521	1.318	1.240	1.189
Verhouding hoogste/laagste salaris ****	9,8	8,5	8,5	7,7	7,3
Milieu					
CO ₂ -emissie (1.000 kg)	2.885	2.800	2.604	2.097	1.454
Compensatie CO ₂	100%	100%	100%	100%	100%

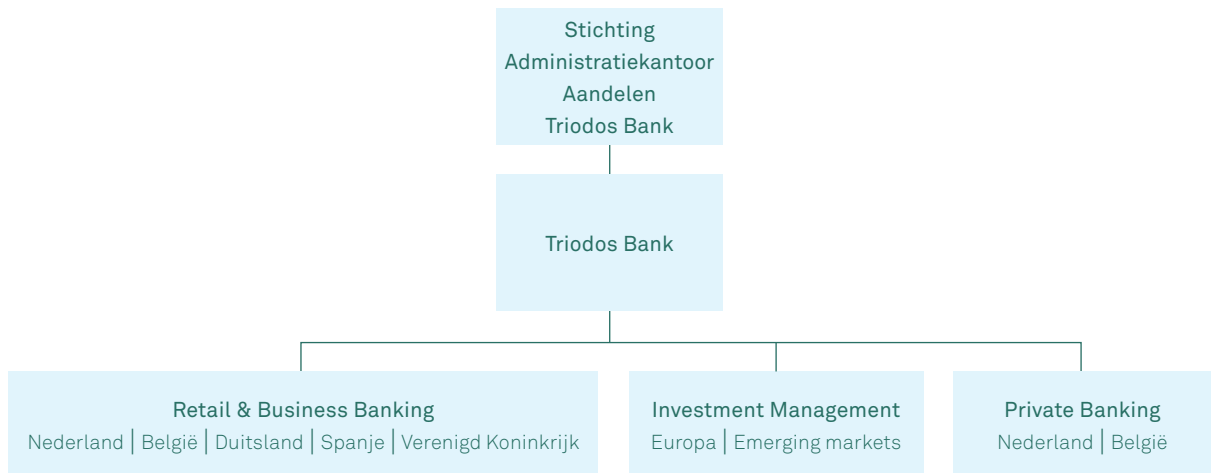
* Inclusief fondsen in beheer bij gelieerde partijen die niet in de consolidatie zijn betrokken.

** De nettowinst per aandeel is berekend over het in het boekjaar gemiddeld aantal uitstaande aandelen.

*** Betreft alle medewerkers in dienst van Triodos Bank NV, exclusief medewerkers in dienst van de joint venture Triodos MeesPierson.

**** De toename ten opzichte van vorig jaar is het gevolg van een nieuwe lagere schaal die van toepassing is op een jonge medewerker. De laagste salarissen liggen net iets hoger dan die in de markt.

Triodos Groep structuur 2012

Retail Banking

Ons doel is onze klanten via ons Europese vestigingsnetwerk betrouwbare diensten aan te bieden, zoals sparen, betalen, lenen en beleggen.

Business Banking

We lenen uitsluitend geld aan organisaties die een positieve en blijvende verandering willen bewerkstelligen. Met onze leningen richten we ons op drie kerngebieden:

- Natuur & Milieu
- Cultuur & Welzijn
- Sociale economie

'Impact Investing'

vindt plaats via beleggingsfondsen of beleggingsinstellingen die de naam Triodos dragen.

De 18 actieve fondsen zijn ondergebracht in bedrijfsonderdelen op basis van de thema's waarin ze beleggen:

- Energie en klimaat
- Emerging markets
- Real Estate
- Kunst & Cultuur
- Duurzame voeding & landbouw
- Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (SRI)

Private Banking

biedt een breed pakket van financiële en niet-financiële diensten voor vermogende particulieren, stichtingen, verenigingen en religieuze instellingen.

Duurzaam vermogensbeheer vormt daarbij de kern, waarbij zowel Triodos beleggingsfondsen als individueel vermogensbeheer worden aangeboden.

Duurzaam bankieren

Triodos Bank financiert bedrijven, instellingen en projecten met een meerwaarde op sociaal, ecologisch en cultureel gebied, daartoe in staat gesteld door spaarders en beleggers die kiezen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen en een duurzame samenleving.

Onze missie is

- bij te dragen aan een samenleving waarin levenskwaliteit wordt bevorderd en menselijke waardigheid centraal staat;
- het voor mensen, instellingen en bedrijven mogelijk te maken bewust met geld om te gaan en daarmee duurzame ontwikkeling te bevorderen;
- onze klanten van duurzame financiële producten en een goede service te voorzien.

Onze ambitie

Triodos Bank wil menselijke waardigheid, zorg voor de aarde en de kwaliteit van leven in het algemeen bevorderen. Met als sleutelbegrippen: maatschappelijk verantwoord ondernemen, transparantie en bewust omgaan met geld. Triodos Bank brengt duurzaam bankieren in de praktijk. Dat betekent op de eerste plaats dat wij diensten en producten aanbieden die duurzaamheid direct bevorderen. Geld speelt daarbij een sturende rol. Bewust omgaan met geld betekent investeren in een duurzame economie. Daarmee wordt op een bewuste wijze aan een kwalitatief betere samenleving gewerkt.

Onze markt en kernactiviteiten

Triodos Bank wil haar missie en strategie als duurzame bank op drie verschillende manieren realiseren:

Duurzame dienstverlener

Een bankklant wil niet alleen duurzame producten en diensten, maar ook een goede prijsstelling en een adequate service. Triodos Bank is van mening dat deze belangrijke klantwaarden niet los van elkaar gezien kunnen worden. Dit betekent concreet dat de bank streeft naar het aanbieden van een passend pakket aan bancaire diensten waarmee duurzame

ontwikkeling wordt bevorderd. De bank streeft met deze strategie naar een brede klantenbasis, een combinatie van particulieren en bedrijven die nadrukkelijk voor een integrale bankrelatie met Triodos Bank kiezen. Overigens verschilt het dienstenpakket per land waar Triodos Bank is gevestigd, mede afhankelijk van de ontwikkelingsfase waarin de betreffende vestigingen en bijkantoren zich bevinden.

Productvernieuwer

Een tweede strategische doelstelling is het ontwikkelen en uitzetten van innovatieve producten via distributiekanaal van derden en Triodos Bank zelf. De missie van de bank en de maatschappelijke meerwaarde spreken direct uit het product. Deze productontwikkeling is het meest vergevorderd in Nederland, waar Triodos Groenfondsen, Triodos Fair Share Fund, Triodos Vastgoedfondsen en Triodos Cultuurfondsen via Triodos Bank en andere banken aan een breed publiek worden aangeboden. De Triodos Sustainability Fondsen, het Triodos Microfinance Fund en Triodos Renewables Europe Fund zijn eveneens goed gepositioneerd voor verdere distributie in Europa. Inmiddels komt de groei van de Triodos fondsen voor meer dan 50% voor rekening van distributie door derden. Door deze ontwikkeling worden de producten van Triodos Bank bij een groter publiek bekend.

Referentie

Triodos Bank wil het publieke debat over thema's als levenskwaliteit, maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaam bankieren bevorderen. Met haar meer dan 30 jaar ervaring wil de bank in het maatschappelijk krachtenveld mede richting geven aan duurzame ontwikkeling. De resultaten van dit publieke debat reiken veel verder dan de eigen activiteiten van Triodos bank. Triodos Bank heeft met haar visie en aanpak internationaal erkenning gekregen. Met deelname aan het publieke debat wordt zichtbaar waar Triodos Bank voor staat en wat haar visie is ten aanzien van belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen. De identiteit van Triodos Bank speelt hierbij een belangrijke rol en geeft inhoud aan het merk Triodos Bank.

Verslag van de Directie

Wat zijn de belangrijke ontwikkelingen op mondiaal maar ook op lokaal niveau en welke rol speelt Triodos Bank daarin? Dat is de vraag die we ons stellen en waarover we hier willen berichten.

De laatste jaren werden gekenmerkt door snelle, vérstrekkende veranderingen en een bijna permanente staat van crisis. Het wereldtoneel werd eerst gedomineerd door de economische crisis in het algemeen en de bankencrisis in het bijzonder, en nu dus door de schulden crisis.

In het westen is de economische groei gestagneerd, terwijl opkomende markten bleven groeien. Door deze economische problematiek zijn dringende ecologische en maatschappelijke crises naar de achtergrond verdrongen, maar dit betekent niet dat zij daarmee zijn verdwenen. Integendeel. Al deze problemen zijn onderling met elkaar verweven. Overheden, maar ook veel ondernemingen en individuen, hebben ervoor gekozen om, vaak op onverantwoorde wijze, van de toekomst te lenen om daar nu van te profiteren. Consumptie nu is belangrijker geworden dan kwaliteit van leven straks.

In tegenstelling tot voorafgaande jaren werd 2011 gekenmerkt door een grotere actiebereidheid vanuit de maatschappij. Van de enorme druk die wordt uitgeoefend door online communities, waardoor snel kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden, tot de acties van de Occupy-beweging die een tijd lang het nieuws van de dag waren: kritische stemmen die fundamentele vragen stellen over de manier waarop we leven en de systemen waarvan we afhankelijk zijn geworden. De rol van banken is daarbij een belangrijk thema. Triodos Bank biedt een antwoord op die vragen en laat zien dat een andere manier van bankieren mogelijk is.

Triodos Bank is sterk betrokken bij deze gebeurtenissen. In 2011 zijn we ook blijven doen wat we sinds onze oprichting in 1980 altijd al hebben gedaan, namelijk het financieren van de reële, duurzame economie op basis van onze krachtige missie en waarden.

Schulden crisis

Voor velen was 2011 een jaar van diepe economische crisis. Van het Griekse reddingsplan tot het lot van de euro, alle seinen van het mondiale financiële systeem stonden op rood. Maar hoewel politici en de pers zich nu allemaal lijken te richten op de euro, is de werkelijke crisis een schulden crisis.

Landen, bedrijven en particulieren: we hebben allemaal te veel schulden. Banken hebben enorme schulden gecreëerd en gezorgd voor een scheefgroei in de verhouding vreemd/eigen vermogen, waardoor ze zich aan te grote risico's hebben blootgesteld. Centrale banken hebben de rentetarieven verlaagd waardoor er nog meer schulden kunnen worden gecreëerd en mensen nog meer kunnen consumeren. De economische groei via de markt wordt ten onrechte nog steeds als het 'ei van Columbus' gezien.

Reddingsplan

De afgelopen drie jaar hebben overheden honderden miljarden euro's gepompt in een reddingsplan voor het noodlijdende financiële systeem. Er was daartegenover minder geld dan ooit om armoede te bestrijden, voor de overgang naar een economie met minder CO₂-uitstoot en voor de financiering van het kleinbedrijf; allemaal dingen die ook hard nodig zijn maar die niet gebeuren. De benodigde middelen zijn wel aanwezig, maar de vereiste politieke wil is er niet.

Meer dan ooit tevoren zijn geloofwaardige nieuwe benaderingen en nieuwe manieren van denken nodig. Hier is voor Triodos Bank een belangrijke rol weggelegd. Niet zozeer onze omvang is daarbij van belang, maar om als referentiepunt te fungeren. Wij kunnen immers laten zien dat dingen ook anders kunnen worden aangepakt. Het kan!

Banken zijn veel te belangrijk om aan bankiers alleen te worden overgelaten. 'Iedereen is een bankier in feite'; wij hebben allemaal, ieder voor zich, de verantwoordelijkheid en het vermogen om invloed uit te oefenen met ons geld. Dat is onze inzet.

Hoe de dingen veranderden

Om te begrijpen welke richting de financiële sector nu moet inslaan, is het belangrijk om te onderzoeken wanneer en waarom de ontwikkelingen zo zijn gegaan als ze zijn gegaan.

Begin jaren tachtig was een fundamentele verandering in de samenleving waarneembaar. Het tot dan toe heersende denken dat zakendoen zakendoen is en bankieren bankieren, maakte plaats voor een ander soort economisch denken, met het nieuwe financiële liberalisme in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten voorop.

Banken gingen zich gedragen als gewone bedrijven en maakten een sterke groei door. Aandeelhouderswaarde stond centraal. Vervolgens begonnen de banken voor eigen rekening te handelen, om nog hogere winsten te boeken op de financiële markten. Dat alles met een korte termijn-focus op winstmaximalisatie. De verbinding met de reële economie en met particuliere en zakelijke klanten verdween daarbij langzaam uit beeld, in die zin dat veel bankiers daadwerkelijk begonnen te geloven dat innovatieve financiële markten op zichzelf reële waarde konden genereren. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat succesvolle bankiers steeds vaker wiskundigen bleken te zijn.

Tegelijkertijd begonnen meer bedrijven zich als banken te gedragen. Zo besloten enkele grote Amerikaanse productiebedrijven om leasediens ten te gaan verlenen, omdat dat meer winst opleverde dan het maken van consumptiegoederen.

Dit neo-liberale denken, waarbij praktisch alles tot een verhandelbaar 'product' wordt gereduceerd waarmee winst wordt gerealiseerd, is een van de voornaamste redenen van onze huidige problemen. Dit paradigma wordt onderwezen op veel invloedrijke managementopleidingen en is stevig verankerd in ons financiële systeem.

Pas als we deze manier van denken veranderen, krijgen we de banken die we nodig hebben om te bouwen aan een eerlijker, meer duurzame toekomst.

Wat moet er gebeuren?

In de maatschappij is er voor banken een vitale, positieve rol weggelegd. Bank en moeten in dienst staan van een reële, duurzame economie, in plaats van het maximaliseren van aandeelhoudersrendement.

Triodos Bank wil samen met andere duurzame banken zich voor deze verandering inzetten. Niet alleen door anders te doen – het financieren van duurzame ondernemers en ondernemingen die werkzaam zijn in de reële economie – maar ook door het stimuleren van een open debat over de rol van de financiële sector.

Het Sustainable Finance Lab (www.sustainablefinancelab.nl), een Nederlandse denktank van vooraanstaande economen, mede opgericht door Triodos Bank, is hier een voorbeeld van. Eind 2011 faciliteerde het Sustainable Finance Lab vijf debatten met politici, bankiers en het publiek, die hebben geleid tot negen aanbevelingen. Wij willen dit concept internationaal uitbouwen en doorontwikkelen.

Triodos Bank is tevens medeoprichter en voorzitter van de Global Alliance for Banking on Values. Dit wereldwijde netwerk van de koplopers onder de duurzame banken – van een snel groeiende bank voor het midden- en kleinbedrijf in Peru tot een baanbrekende 'Credit Union' in Canada – streeft ernaar om de impact en de naamsbekendheid van duurzaam bankieren te vergroten. Het streven is om tegen 2015 te groeien van thans 14 naar 30 leden. Daarnaast wordt onderzocht of een kapitaalfonds kan worden ingericht om aan de vraag naar kapitaal in deze snelgroeiende bancaire sector te voldoen en willen we een 'impact'-meting introduceren om de resultaten van het werk van de duurzame bancaire sector beter aan te tonen. Tevens zetten wij een internationaal uitwisselingsprogramma op voor medewerkers die een carrière als duurzaam bankier ambiëren.

Een van de andere positieve ontwikkelingen in 2011 was de oprichting van Social Enterprise Finance Australia, een nieuw initiatief voor het financieren

van duurzame Australische ondernemingen. Triodos Bank is mede-oprichter.

Ontwikkelingen kredietportefeuille

Triodos Bank maakt uiteraard ook deel uit van een financieel systeem en opereert in een economie die te maken heeft met een recessie. Vanzelfsprekend zijn ook onze klanten niet ongevoelig voor de impact van de economische recessie. Hoewel het balanstotaal in 2011 23% hoger was, zijn onze voorzieningen voor dubieuze debiteuren veel sterker gestegen.

Net zoals in 2010 heeft de helft van de voorzieningen in 2011 betrekking op biomassaprojecten. Deze vormen weliswaar een klein deel van onze totale kredietportefeuille (1,2%), de verliezen zijn aanzienlijk. Risico's met betrekking tot biomassaprojecten worden regelmatig opnieuw beoordeeld en voorzieningen worden daaraan aangepast.

We hebben een gediversifieerde duurzame energiesector willen ondersteunen door een beperkt aantal innovatieve biomassaprojecten te financieren met striktere criteria op het gebied van duurzaamheid, bijvoorbeeld door geen speciaal gekweekte gewassen te gebruiken. Deze projecten worstelen met de nog prille technologie en een te kleine volatiele markt. De lopende projecten worden op de voet gevolgd. Nieuwe projecten kunnen alleen worden gefinancierd als ze aan strenge eisen voldoen. Wij hebben in 2011 overigens geen nieuwe biomassaprojecten gefinancierd.

Op het gebied van de financiering van wind- en zonne-energieprojecten heeft de bank een goede reputatie opgebouwd. Zo heeft het Ampèrefonds – een fonds dat belegt in omvangrijke duurzame energieprojecten in West-Europa en door Triodos Investment Management wordt beheerd – zijn beleggingsperiode in 2011 met succes afgesloten.

Maar we willen niet uitsluitend een duurzame-energiebank worden, ondanks de kansen die we zien in een steeds groter wordende markt voor duurzame energieopwekking. We zullen wel onze kennis en ervaring inzetten om als 'lead investor' met deze sector nauw verbonden te blijven.

Een gezond evenwicht

We hebben er in 2011 hard aan gewerkt om een gezond evenwicht te bewaren tussen toevertrouwde middelen en kredieten. De verhouding kredieten ten opzichte van toevertrouwde middelen van 76% in 2011 is daarvan het bewijs. Terwijl veel reguliere banken minder kredieten hebben verstrekt, springt de groei van de uitstaande kredieten van Triodos Bank met 33% er positief uit.

De groei van kredieten en toevertrouwde middelen was het duidelijkst zichtbaar in Spanje, met een stijging van respectievelijk 23% en 58%. Onze nieuwe vestiging in Duitsland ontwikkelde zich positief, met name door succesvolle kredietverlening. Ook in het Verenigd Koninkrijk was het vooral de opmerkelijke groei van de kredietportefeuille die een goed resultaat mag worden genoemd. Het aantal klanten in België, Nederland en Spanje bleef stijgen. Nadere gegevens vindt u verderop in dit verslag onder Resultaten.

Groeikapitaal

De kapitaalpositie van Triodos Bank is altijd sterk geweest. Om die sterke positie te behouden heeft Triodos Bank in Nederland, België en Spanje nieuw kapitaal aangetrokken door gedurende het hele jaar certificaten van aandelen uit te geven maar ook met gerichte campagnes.

Deze strategie is zeer succesvol gebleken. We hebben EUR 75 miljoen aan netto nieuw kapitaal op de retailmarkt aangetrokken, zodat we het jaar afsloten met een sterke BIS-ratio van 14,4% (2010: 14,7%) ondanks de sterke groei van de kredietportefeuille.

Resultaten

Triodos Bank zet zich in voor duurzame ontwikkeling, waarbij aandacht voor de levenskwaliteit van mensen centraal staat. Levenskwaliteit betreft niet alleen het welzijn van mensen zelf, maar ook de onderlinge sociale relaties en de manier waarop we met het milieu omgaan. Levenskwaliteit staat niet tegenover succesvol ondernemerschap en financieel

rendement, maar plaatst deze in een breder perspectief. Juist dát is de toegevoegde waarde van Triodos Bank. De bredere maatschappelijke en economische ontwikkelingen hebben geleid tot een grotere belangstelling voor levenskwaliteit, mensen en het milieu. Triodos Bank speelt daarop in door haar activiteiten verder te verbreden en verdiepen.

In aanvulling op het overzicht van kerncijfers aan het begin van dit verslag vindt u hieronder de belangrijkste resultaten die Triodos Bank in 2011 heeft behaald, en nadere gegevens over haar divisies, producten en diensten, de bredere impact ervan, en de vooruitzichten voor de komende jaren.

Triodos Bank (Groep)

De inkomsten van Triodos Bank zijn in 2011 met 25% gestegen tot EUR 129 miljoen (2010: EUR 103 miljoen). De bijdrage van Triodos Investment Management bedroeg EUR 23 miljoen (2010: EUR 21 miljoen). De provisie-inkomsten in 2011 bedroegen 35% (2010: 34%) van de totale baten, conform de verwachtingen.

Het totale beheerd vermogen inclusief Triodos Bank, de beleggingsfondsen en Private Banking is met EUR 1,2 miljard (21%) gestegen tot EUR 6,8 miljard.

Het balanstotaal van Triodos Bank is met 23% gestegen tot EUR 4,3 miljard dankzij een gestage groei van de toevertrouwde middelen en een geslaagde aandelenemissie. De verwachte groei bedroeg 15 à 20%.

Het totaal aantal klanten van Triodos Bank is met 24% gestegen, wat meer was dan de verwachte groei van tussen de 15 en 20%. Eind 2011 bedroeg het aantal klanten van Triodos Bank meer dan 355.000. Hieruit blijkt dat steeds meer mensen een bewuste keuze maken over hoe en waar ze willen bankieren.

De verhouding bedrijfslasten ten opzichte van totale baten was eind 2011 70% (2010: 76%). Dit is het gevolg van hogere rente- en provisiebaten uit kredietactiviteiten in combinatie met strikte kostenbeheersing.

De winst vóór belastingen en toevoegingen aan kredietvoorzieningen steeg van EUR 24,7 miljoen naar EUR 38,8 miljoen dankzij de groei van zowel de balans als de fondsen in beheer, en ook dankzij meer efficiëntie. De nettowinst van EUR 17,3 miljoen was 51% hoger (2010: EUR 11,5 miljoen). De voorzieningen voor dubieuze debiteuren waren enigszins hoger, namelijk 0,63% van de gemiddelde kredietportefeuille tegenover 0,52% van de

6,8 miljard

Het totale beheerd vermogen van Triodos Bank inclusief de beleggingsfondsen en Private Banking is met EUR 1,2 miljard (21%) gestegen tot EUR 6,8 miljard.

kredietportefeuille in 2010. De winst per aandeel, berekend over het in het boekjaar gemiddelde aantal uitstaande aandelen, bedraagt EUR 3,18 (2010: EUR 2,45), een stijging van 30%. De winst staat ter beschikking van de aandeelhouders.

Triodos Bank stelt voor een dividend te betalen van EUR 1,95 per aandeel (2010: EUR 1,95). De pay-out ratio (het gedeelte van de winst dat als dividend wordt uitgekeerd) komt daarmee op 61% (2010: 80%).

De doelstelling op middellange termijn is om het rendement op het eigen vermogen van Triodos Bank te laten stijgen tot 7% in normale economische omstandigheden. Deze doelstelling moet als realistisch langetermijngemiddelde worden gezien voor het type bancaire activiteiten waarmee Triodos Bank zich bezighoudt. De volwassen vestigingen (Nederland, België en het Verenigd Koninkrijk) hebben in het recente verleden aangetoond dit niveau van winstgevendheid te kunnen bereiken. De winst bleef in 2011, zoals verwacht, lager dan 7%. Dit komt door het slechte economische en financiële klimaat, waardoor er sprake is van een bovengemiddeld voorzieningenniveau voor slechte kredieten.

De termijn waarbinnen Triodos Bank de winstdoelstelling van 7% haalt, hangt af van de kansen die zij kan benutten in een markt waarin het thema duurzaamheid de komende jaren sterk in de belangstelling staat. Bij de huidige ongunstige marktomstandigheden moet deze winstdoelstelling

met de nodige voorbehouden worden omkleed. De beleggingsfondsen van Triodos Investment Management bedroegen in totaal EUR 2,1 miljard. Deze activiteiten leveren samen een forse bijdrage aan de winst van de bank. De nettowinst over 2011 bedroeg EUR 4,2 miljoen (2010: EUR 3,8 miljoen).

Triodos Private Banking heeft een sterke groei gerealiseerd. Het totaal beheerd vermogen bedraagt thans EUR 436 miljoen (2010: EUR 357 miljoen). Daarnaast is EUR 303 miljoen aan toevertrouwde middelen, beleggingsfondsen en certificaten van aandelen Triodos Bank verantwoord op de balans van de Nederlandse vestiging. De winst van Private Banking is in 2011 met 49% gestegen tot EUR 0,7 miljoen. In België zijn de resultaten van Private Banking en individueel vermogensbeheer volledig geconsolideerd in de cijfers van de vestiging.

Triodos Bank heeft haar aandelenkapitaal verhoogd met EUR 75 miljoen (24%) dankzij campagnes voor uitgifte van certificaten van aandelen die in de eerste plaats gericht waren op particuliere beleggers. De campagne werd gedurende heel 2011 in België, Nederland en Spanje gevoerd.

Het aantal certificaathouders is in 2011 gestegen van 16.991 tot 21.638. Het eigen vermogen groeide met 25% van EUR 362 miljoen tot EUR 451 miljoen. Deze groei bestaat uit netto nieuw kapitaal en winst (minus dividend). In 2011 heeft de interne markt voor de aan- en verkoop van certificaten opnieuw goed gefunctioneerd. De intrinsieke waarde per certificaat

6,8 miljoen

In 2011 hebben 6,8 miljoen mensen culturele evenementen en podia bezocht die door Triodos Bank zijn gefinancierd.

van aandeel bedroeg eind 2011 EUR 74 (eind 2010: EUR 73).

De solvabiliteitsratio (BIS-ratio) wordt met ingang van 2008 berekend volgens de Bazel II-richtlijnen. Eind 2011 bedroeg de BIS-ratio 14,4% (2010: 14,7%). Triodos Bank streeft naar een solvabiliteitsratio van ten minste 12%. De kernkapitaalratio bedroeg 14,0% (2010: 13,8%).

Onze impact

Triodos Bank wil de bredere maatschappelijke, culturele en ecologische impact van haar financieringsactiviteiten meten. De manier waarop we dit doen zal in 2012 verder worden ontwikkeld.

Ons online jaarverslag over 2011 bevat nadere gegevens over de niet-financiële impact van Triodos Bank binnen de sectoren energie en klimaat, zorg voor ouderen, cultuur, microfinanciering, en biologische landbouw en voeding. Hoewel deze cijfers op zich natuurlijk niet alles zeggen, bieden ze wel degelijk een kwantitatief beeld van de impact van de missie van Triodos Bank in de praktijk. We leggen uit hoe we tot deze gegevens zijn gekomen in ons online jaarverslag op www.triodos.nl/jaarverslag. Indien u nadere informatie wenst over de mensen en verhalen achter de cijfers, ga dan naar www.triodos.nl/mijngeldgaatgoed.

Triodos Bank financiert ondernemingen die projecten ontwikkelen en exploiteren voor duurzame energie en projecten op het gebied van energiebesparing en schoner gebruik van fossiele brandstoffen. Eind 2011 financierden Triodos Bank en de Triodos beleggingsfondsen samen meer dan 361 projecten in heel Europa (306 in 2010) met een gezamenlijke opwekkingscapaciteit van 2.134 MW (1.624 in 2010). Dit is voldoende energie om het gehele jaar in de elektriciteitsbehoefte te voorzien van het equivalent van 1.500.000 Europese huishoudens.

Dankzij de krediet- en beleggingsactiviteiten van Triodos Bank en de Triodos beleggingsfondsen, hebben 6,8 miljoen bezoekers in 2011 kunnen genieten van kunst en cultuur in theaters en musea in heel Europa (2010: 3,3 miljoen).

Dankzij de kredieten die Triodos Bank via haar vestigingen heeft uitgezet, hebben 10.331 mensen (2010: 4.818) gebruik gemaakt van faciliteiten op het gebied van ouderenzorg in meer dan honderd door Triodos Bank gefinancierde verzorgingstehuizen.

De microfinancieringsfondsen van Triodos Investment Management hebben in 2011 leningen verstrekt aan 96 (2010: 85) microfinancieringsinstellingen in 43 landen (2010: 43). Gezamenlijk hebben ze 7,9 miljoen leningnemers bereikt (2010: 7,4 miljoen).

De biologische landbouwbedrijven die Triodos Bank financiert, hebben in 2011 het equivalent aan voedsel geproduceerd van iets meer dan 18 miljoen maaltijden, wat voldoende is om 16.500 mensen gedurende het jaar van eten met een hoge kwaliteit te voorzien.

Vooruitzichten

Onvoorzien omstandigheden buiten beschouwing gelaten, verwacht Triodos Bank over 2012 een hogere winst te behalen. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat de economische recessie als gevolg van de financiële crisis zich in 2012 zal voortzetten en zich mogelijk nog verdiept. De problemen die duurzame ondernemers en bedrijven die actief zijn in de reële economie ondervinden, kunnen leiden tot hogere voorzieningen bij de bank.

Ook in 2012 zullen wij een actieve bijdrage blijven leveren aan een duurzamere maatschappij. We zullen inspelen op de sociale, ecologische en culturele uitdagingen waarvoor we ons op korte, middellange en lange termijn geplaatst zien en verder bouwen aan het idee van bewust(er) omgaan met geld en duurzaam bankieren.

We verwachten een groei in onze financiering van duurzame energieprojecten en andere innovaties waardoor we minder afhankelijk worden van fossiele brandstoffen. Onze activiteiten in de milieusector zijn echter slechts een deel van onze steeds groter wordende impact, en we verwachten dan ook een verdere uitbreiding van onze activiteiten in de sociale en culturele sector.

We zullen in de praktijk en door middel van het publieke debat invloed blijven uitoefenen, in onze rol van 'change agent' die duurzame ondernemingen financiert, die blijvende voordelen bieden aan mensen en het milieu.

Samenvatting sociaal jaarverslag

Het sociaal beleid van Triodos Bank is gebaseerd op de overtuiging dat een organisatie zich alleen krachtig kan ontwikkelen als de medewerkers de ruimte en gelegenheid krijgen om zich zowel professioneel als persoonlijk te ontwikkelen. Belangrijke aspecten in deze visie zijn authenticiteit, samenwerking, ondernemerschap en een professionele, zakelijke instelling.

Prestaties in 2011

In tegenstelling tot een groot deel van de financiële sector heeft Triodos Bank haar personeelsbestand in 2011 uitgebreid. Verspreid over haar vestigingen en business units, heeft Triodos Bank in totaal 161 medewerkers aangenomen. Het totaal aantal medewerkers is daarmee in 2011 met 13% gestegen, van 636 naar 720.

Triodos Bank is van mening dat een gematigd beloningsbeleid, zonder bonussen, tot een gezond systeem leidt dat de motivatie en inzet van haar medewerkers serieus neemt. Vanuit dit uitgangspunt heeft Triodos Bank een internationaal beloningsbeleid opgesteld.

Medewerkers

Voor Triodos Bank is de verbondenheid van haar medewerkers met de missie van de bank en de wijze waarop zij de waarden van Triodos Bank uitdragen in hun dagelijkse werk van cruciaal belang. Dit komt onder andere tot uiting in de wekelijkse maandagochtendbijeenkomsten voor alle medewerkers en een gedegen inwerkprocedure voor nieuwe medewerkers, ook als het de Triodos-waarden betreft.

De Triodos Academy organiseert verschillende trainingen en opleidingen met zowel een

internationale als lokale focus. In 2011 zijn een pilot voor een 'visionair leiderschapsprogramma' en een nieuw management development-programma met succes afgerond.

De verhouding man/vrouw is in 2011 nagenoeg gelijk gebleven. In 2011 had Triodos Bank 371 vrouwen (52%) en 349 mannen (48%) in dienst. Het aantal vrouwen op managementposities is licht gestegen tot 37% (2010 35%).

Het ziekteverzuim is in 2011 gestegen tot 2,2% (2010: 1,9%), als gevolg van enkele gevallen van langdurig ziekteverzuim, vooral op het hoofdkantoor. Triodos Bank streeft ernaar om het ziekteverzuimpercentage onder de 3% te houden. Het verloop is gedaald tot 8,8% (2010: 10,9%). Dit cijfer is exclusief medewerkers met een tijdelijk contract en medewerkers die met pensioen zijn gegaan. In het Verenigd Koninkrijk daalde het verloop licht tot 14,9%, (2010: 15,6%), maar blijft relatief hoog.

De verhouding tussen het hoogste en het laagste salaris in Nederland was 9,8 (2010: 8,5). De laagste salarissen liggen net iets hoger dan die in de markt. De verhouding tussen de hoogste en laagste salarissen was lager in andere landen als gevolg van de kleinere omvang van de kantoren en omdat de internationale Directie van Triodos Bank op het hoofdkantoor in Nederland is gevestigd. De toename ten opzichte van vorig jaar is het gevolg van een nieuwe lagere schaal die van toepassing is op een jonge medewerker.

De vestiging in Nederland heeft een ondernemingsraad. In Spanje liep de zittingstermijn van de ondernemingsraad in december 2010 af; er

440

In 2011 ontvingen 440 organisaties in totaal een bedrag aan schenkingen van EUR 0,5 miljoen.

hebben zich geen mensen kandidaat gesteld. De leiding van de vestiging bestudeert of het mogelijk is een niet-officieel orgaan in het leven te roepen dat de belangen van medewerkers behartigt. In België, Duitsland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk is een ondernemingsraad op dit moment niet verplicht.

Vooruitzichten 2012

In tegenstelling tot de algemene situatie op de financiële markt verwacht Triodos Bank dat het aantal nieuwe medewerkers in 2012 met ongeveer hetzelfde aantal zal blijven toenemen.

Triodos Bank streeft ernaar het verloop onder de 10% en het ziekteverzuim onder de 3% te houden.

In 2012 zal de Triodos Academy verder uitbreiden teneinde haar medewerkers op elk niveau een passend programma te kunnen bieden.

Als gevolg van de financiële crisis en de wijdverbreide onrust in de maatschappij over de financiële sector scherpen wetgevers, in het bijzonder die in Nederland, hun wet- en regelgeving aan. Triodos Bank zal zich aan die wet- en regelgeving dienen te houden. Gezien het toch al gematigde beloningsbeleid van de bank, zonder bonussen, behoeft dit geen probleem te zijn. Triodos Bank zal de nadruk blijven leggen op persoonlijke verantwoordelijkheid en haar meningen baseren op principes en niet afhankelijk zijn van checklists en controles.

Samenvatting milieujaarverslag

De grootste positieve impact van Triodos Bank op het milieu is gevolg van de financiering van ondernemers en ondernemingen die innovatieve manieren ontwikkelen om klimaatverandering tegen te gaan. Maar de bank is natuurlijk ook verantwoordelijk voor de gevolgen van haar eigen milieu-impact.

Prestaties in 2011

In 2011 heeft Triodos Bank veel aandacht besteed aan het verder terugdringen van het papier- en energieverbruik en het ontwikkelen van een nieuw Environmental Management System (EMS)-

handboek om de doelmatigheid van het systeem te vergroten.

Voorbeelden van initiatieven om de milieuoetadruk van Triodos Bank te verkleinen zijn de invoering van een papierloos HR-communicatiesysteem bij de Belgische vestiging, waardoor medewerkers HR-informatie, zoals loonstrookjes en vakantieformulieren, elektronisch kunnen ontvangen en beheren. Klanten in Spanje ontvangen hun rekeninggegevens nu via internet in plaats van per post. De vestiging schat dat het papierverbruik in 2012 hierdoor met ongeveer 80% zal afnemen.

Energieverbruik

Triodos Bank streeft naar het gebruik van 100% groene energie om al haar kantoren van elektriciteit te voorzien. Als een nieuw kantoor in gebruik wordt genomen dat nog niet al gebruik maakt van een groene energieleverancier, stapt Triodos Bank zo snel mogelijk over op groene energie. Om het energieverbruik van haar datacentre- en IT-activiteiten terug te dringen, is Triodos Bank een pilot gestart met 'thin clients'. Met deze nieuwe technologie wordt 90% van het energieverbruik van conventionele computers bespaard. De vestiging in het Verenigd Koninkrijk zal deze nieuwe technologie in gebruik gaan nemen als zij begin 2012 naar een nieuw gebouw verhuist.

Reizen

Het is beleid van Triodos Bank medewerkers te stimuleren op een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van en naar het werk te reizen.

Medewerkers maken zoveel mogelijk gebruik van het openbaar vervoer, maar als het noodzakelijk is dat er per auto gereisd wordt, stelt de bank bedrijfsauto's ter beschikking met de beste milieuprestaties. Daarnaast beschikt Triodos Bank Nederland over een elektrische auto voor het geval medewerkers tot 70 km moeten reizen. De bank leest nog twee elektrische auto's en heeft oplaadpunten aangebracht voor bezoekers en medewerkers die gebruik maken van elektrische voertuigen.

Papierverbruik

Triodos Bank streeft ernaar de milieuvoetafdruk van haar papierverbruik en prints te verkleinen. Waar mogelijk maakt de bank gebruik van kringlooppapier en milieuvriendelijke printprocessen en -materialen, zoals waterbesparend printen en plantaardige inkt. Triodos Bank stimuleert haar klanten om zoveel mogelijk op milieuvriendelijke manier met de bank te communiceren (telefoon, e-mail en internet). Uitbreiding van het online productaanbod en verbetering van de efficiëntie van het online openen van rekeningen zijn hier slechts twee voorbeelden van.

Klimaatneutraal ondernemen

Triodos Bank is volledig CO₂-neutraal. Triodos Bank draagt er in drie stappen aan bij dat de uitstoot van broeikasgassen omlaag kan worden gebracht. Ten eerste via energiebesparing; ten tweede door de noodzakelijke energie waar mogelijk af te nemen van duurzame leveranciers, en tenslotte door eventueel resterende CO₂-uitstoot te compenseren.

Meer over de inspanningen van Triodos Bank om haar milieuvoetafdruk te verkleinen vindt u op www.triodos.nl/jaarverslag.

Divisies en resultaten Triodos Bank

De activiteiten van Triodos Bank zijn onderverdeeld in drie divisies: Retail en Business Banking, dat haar diensten aanbiedt via een netwerk van Europese vestigingen en verantwoordelijk is voor circa 80% van de bedrijfsopbrengsten van Triodos Bank in 2011; Triodos Investment Management, dat goed is voor 18% van de totale bedrijfsopbrengsten van de bank; Triodos Private Banking, dat zich richt op vermogende particulieren en instellingen. Triodos Private Banking is als jongste divisie op dit moment alleen nog actief in Nederland en België.

De producten en diensten van Triodos Bank van alle drie divisies bieden beleggers en spaarders de mogelijkheid nieuwe en bestaande ondernemingen te financieren die bijdragen aan de verbetering van het milieu of maatschappelijke of culturele waarde

toevoegen. Nadere gegevens over deze producten en diensten volgen in de desbetreffende hoofdstukken hieronder.

Europees vestigingennetwerk (Retail en Business Banking)

Het ontwikkelen van een netwerk van vestigingen in Europa is van fundamenteel belang voor Triodos Bank. Het stelt ons in staat expertise op te bouwen en uit te wisselen, zodat de snel groeiende Triodos-gemeenschap daarvan kan profiteren. Via een Europees vestigingennetwerk kan Triodos Bank diensten verlenen aan duizenden zakelijke en particuliere klanten en de impact van duurzaam bankieren verder vergroten.

Terwijl de kernwaarden van de bank klanten en medewerkers verbinden, zijn er ook belangrijke verschillen per land. Regelgeving, fiscale stimuleringsmaatregelen en overheidsbeleid op het gebied van duurzaamheid wijken van elkaar af. Lokale cultuur, zowel in een land als tussen landen, heeft invloed op hoe wij te werk gaan.

Mede als gevolg van de schulden crisis en de kritische houding van het publiek tegenover de banken, is het te begrijpen dat onze retailactiviteiten een enorme groei vertoonden.

Toevertrouwde middelen

Toevertrouwde middelen, vooral spaargelden, stellen Triodos Bank in staat ondernemingen en organisaties te financieren met een sociale, culturele

33%

De groei van de kredietportefeuille bedroeg EUR 710 miljoen (33%)

of ecologische meerwaarde. De groei van de toevertrouwde middelen is een belangrijke indicator van het vermogen van de bank om voldoende middelen aan te trekken om duurzame instellingen te financieren.

Triodos Bank was ook in 2011 succesvol met het aantrekken van spaargelden. Dit was mede te danken aan een stijgend aantal mensen dat de reguliere banken de rug toekeerde, op zoek naar een transparanter alternatief dat dichter bij de reële economie staat. De bank biedt een breed assortiment producten en diensten om in deze behoefte te voorzien en is steeds beter in staat haar klanten een volledig pakket aan producten en diensten te bieden.

De toevertrouwde middelen namen met EUR 692 miljoen (23%) toe, terwijl een groei van 20 à 25% was verwacht.

In alle landen waar Triodos Bank actief is, is er sprake van groei. Deze groei is niet alleen toe te schrijven aan een duidelijkere profilering van de bank, maar ook omdat de bank steeds beter in staat is de dienstverlening effectief en klantvriendelijk te organiseren.

De omvang van de groei was het meest opvallend in Spanje, waar het aantal klanten verdubbelde tot 61.000 en waar in de loop van het jaar vijf nieuwe bijkantoren werden geopend. In Nederland heeft Triodos Bank ultimo 2011 197.000 klanten.

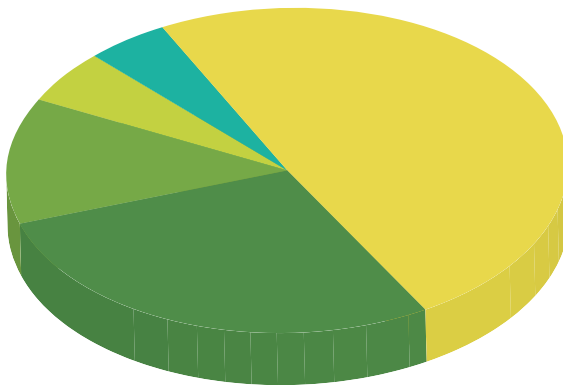
Door in een aantal landen spaarders van Triodos Bank de mogelijkheid te bieden om een deel van de rente die zij ontvangen te bestemmen voor een goed doel, worden jaarlijks vele maatschappelijke organisaties ondersteund. In 2011 ontvingen 440 organisaties (2010: 438) in totaal een bedrag aan schenkingen van EUR 0,5 miljoen (2010: EUR 0,4 miljoen).

Kredieten

De groei van de kredietportefeuille is een belangrijke indicator voor de impact van Triodos Bank op het verduurzamen van de economie. Alle sectoren waarop de bank zich richt worden als duurzaam

Uitstaande kredieten per sector in 2011

MILIEU 49%
SOCIAAL 28%
CULTUUR 12%
GEMEENTE 6%
OVERIG 5%

gekwalificeerd en de ondernemingen en projecten die zij financiert dragen bij aan het realiseren van de missie van Triodos Bank.

Potentiële kredietnemers worden eerst beoordeeld op de toegevoegde waarde die zij op deze gebieden realiseren. Vervolgens wordt de commerciële haalbaarheid van een mogelijk krediet beoordeeld en besloten of het ook bancair verantwoord is. De criteria die Triodos Bank hanteert bij de beoordeling van ondernemingen zijn te vinden op www.triodos.nl.

Triodos Bank concentreert zich op de bestaande sectoren waarin inmiddels een aanzienlijke expertise is opgebouwd:

Milieu (49%, 2010: 49%)

Deze sector bestaat uit projecten op het gebied van duurzame energie, zoals wind- en zonne-energie-, biomassa-, hydro-elektrische en energiebesparingsprojecten. Hij omvat verder biologische landbouw: van landbouwproductiebedrijven tot productverwerking, groothandelsondernemingen en natuurvoedingswinkels. Ook milieutechnologie, zoals

kringloopbedrijven en natuurbehoudprojecten, is in deze sector vertegenwoordigd.

Sociaal (28%, 2010: 28%)

Deze sector omvat kredietverlening aan ambachtelijke bedrijven of non-profitorganisaties en aan vernieuwende ondernemingen en dienstverleners met een duidelijk sociaal belang, zoals sociale woningbouw, financiering van eerlijke handel, integratie voor mensen met een handicap of die gevaar lopen op sociaal gebied te worden uitgesloten, en aan zorginstellingen.

Cultuur (12%, 2010: 14%)

Deze sector omvat kredietverlening aan bijvoorbeeld onderwijsinstellingen, meditatiecentra, religieuze groeperingen, culturele centra en organisaties, en kunstenaars.

Het resterende deel van de kredietportefeuille bestaat onder andere uit kortlopende kredieten aan gemeenten en particuliere duurzame hypotheek.

Bovengenoemde kredietsectoren geven de belangrijkste sectoren aan waarbij Triodos Bank betrokken is. Deels worden deze sectoren zowel door Triodos Bank als door de Triodos beleggingsfondsen gefinancierd (zie Triodos Investment Management, pagina 19).

De kredietportefeuille als percentage van het bedrag aan toevertrouwde middelen is in 2011 gestegen tot 76% (2010: 70%). Het is de doelstelling van Triodos Bank om tussen 70 en 80% van haar toevertrouwde middelen uit te lenen.

De kwaliteit van de kredietportefeuille bleef over het geheel genomen goed, ondanks de economische recessie. De energieproductie op basis van biomassa vormde hier echter een uitzondering op. Deze relatief nieuwe sector had ernstig te lijden onder het sterk fluctuerende aanbod van grondstoffen en de grote prijsschommelingen als gevolg daarvan. De gestegen voorzieningen voor dubieuze debiteuren leidde in 2011 tot een waardeverandering van EUR 15,8 miljoen (2010: EUR 9,8 miljoen), waarvan EUR 6,8 miljoen (2010: EUR 4,8 miljoen) betrekking had op biomassa-(energie)projecten. Hoewel de

gevolgen voor het resultaat substantieel zijn, vertegenwoordigen de netto uitstaande kredieten in de biomassa-energiesector slechts 1% (EUR 34 miljoen) van de totale kredietportefeuille. Mede hierdoor is de verhoging van de dotatie aan de voorziening voor dubieuze debiteuren gestegen tot 0,63% van de gemiddelde kredietportefeuille (2010: 0,52%). Onze langetermijn interne benchmark voor voorzieningen is 0,25%. De voorzieningen zijn nodig in verband met verliezen op kredieten als kredietnemers in gebreke blijven. De groei van de kredietportefeuille bedroeg EUR 710 miljoen (33%). De verwachte groei bedroeg tussen 20 en 25%. De concurrentie tussen banken in de kredietmarkt is afgenomen als gevolg van de financiële crisis en hogere kapitaaleisen. Tegelijkertijd zien veel banken duurzaamheid als een opkomende markt waarvan ze graag deel willen uitmaken.

De kredietverlening aan diverse duurzame ondernemingen steeg in 2011 in alle vestigingen, maar vooral in het Verenigd Koninkrijk (40%), België (32%) en Spanje (23%) was de groei aanzienlijk. De Duitse vestiging verstreekte in haar tweede volledig operationele jaar kredieten tot een bedrag van EUR 167 miljoen en overtrof daarmee haar doelstelling voor 2011.

Vooruitzichten Retail en Business Banking in Europa

Het balanstotaal van Triodos Bank zal naar verwachting met 15 à 20% stijgen.

Alle vestigingen zullen hun klantenbestand naar verwachting zien groeien. De groei van het aantal klanten van de Groep als geheel zal naar verwachting ook 15 à 20% bedragen.

De kredietportefeuille en de toevertrouwde middelen zullen naar verwachting met hetzelfde percentage toenemen. Triodos Bank heeft een gezonde groeiambitie, maar niet tegen elke prijs. In 2012 zullen we ons extra inspannen om in het bijzonder de koplopers te financieren: de ondernemers die de duurzame sectoren van de toekomst ontwikkelen. We verwachten dat het niveau van de kredietvoorzieningen stap voor stap tot een lager niveau zal dalen.

Triodos Investment Management

Beleggingen vinden plaats via beleggingsfondsen of beleggingsinstellingen die de naam Triodos dragen en die worden beheerd door Triodos Investment Management BV, een 100% dochteronderneming van Triodos Bank.

Triodos Beleggingsfondsen beleggen op basis van verschillende thema's zoals microfinanciering, duurzame handel, biologische landbouw, klimaat en energie, duurzaam vastgoed, kunst en cultuur, of in beursgenoteerde ondernemingen met bovengemiddelde prestaties op het gebied van milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid en governance, de zogenaamde ESG-benadering (Environment, Social, Governance).

Deze fondsen en beleggingen staan niet op de balans van Triodos Bank. Zij publiceren elk hun eigen jaarverslag en de meeste fondsen hebben een eigen Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Triodos Investment Management is verantwoordelijk voor 18 beleggingsfondsen, voor zowel particuliere als institutionele beleggers, met in totaal EUR 2,1 miljard aan beheerd vermogen. De groei van de gezamenlijke beleggingsfondsen bedroeg EUR 293 miljoen, een stijging van per saldo 17%, tegenover een doelstelling van 10 à 20%. Er was ook sprake van uitstroom van de beleggingen als gevolg van de geleidelijke afschaffing van het fiscale voordeel voor Triodos Groenfonds en Triodos Cultuurfonds.

Uit de stijging van het totale bedrag dat aan Triodos Investment Management is toevertrouwd blijkt dat steeds meer beleggers geïnteresseerd zijn om te

beleggen in deze belangrijke maatschappelijke thema's.

Vooruitzichten Triodos Investment Management

Triodos Investment Management is goed gepositioneerd voor verdere groei dankzij een groeiende vraag naar 'impact'-beleggingen. Beleggers hebben zowel belangstelling voor bestaande beleggingsfondsen als voor nieuwe fondsen op verschillende terreinen zoals energiebesparing, duurzame energie, kunst en cultuur en duurzaam landbouw en voeding.

De groeivoorzichten van de Nederlandse fondsen met fiscaal voordeel zijn onzekerder geworden doordat de overheid heeft besloten deze fiscale voordelen te beperken. In totaal voorzien we voor 2012 een iets lagere groei in beheerd vermogen van 10 à 15%.

Triodos Private Banking

Triodos Bank Private Banking biedt een breed pakket aan diensten voor vermogende particulieren, stichtingen, verenigingen en religieuze instellingen. Duurzaam vermogensbeheer vormt de kern van de dienstverlening van Triodos Private Banking en omvat zowel Triodos Beleggingsfondsen als individueel vermogensbeheer.

Het beheerd vermogen van Private Banking steeg met 22% naar EUR 739 miljoen, en kwam daarmee uit op de doelstelling van 20 à 25%. (EUR 303 miljoen van dit vermogen staat overigens op de balans van de Nederlandse vestiging).

EUR 739 miljoen

Het beheerd vermogen van Private Banking steeg met 22% naar EUR 739 miljoen.

Ondanks moeilijke tijden voor de financiële markten bleef duurzaam bankieren in 2011 onverminderd populair bij particuliere beleggers. De winst van Private Banking steeg in 2011 met 49%.

Vooruitzichten Triodos Private Banking

We verwachten aanhoudende belangstelling voor onze private-banking dienstverlening in Nederland en België en voorzien voor 2012 wederom een groei van 20 à 25%.

Meer informatie over uw lokale Triodos Bank vestiging, onze Triodos Investment Management activiteiten, en Triodos Private Banking vindt u in het online jaarverslag van Triodos Bank op www.triodos.nl/jaarverslag.

Risico en Compliance

Risicomanagement

Risicomanagement vormt een fundamenteel onderdeel van bankieren. Risicomanagement bij Triodos Bank moet ervoor zorgen dat de bank haar langetermijnstrategie kan uitvoeren en daarbij voldoende robuust is om tegenslagen op te kunnen vangen.

Risicobeheer is in de gehele organisatie verankerd. Directie en management zijn primair verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering, maar krijgen bij de beoordeling en beheersing van risico's steun van risicomangers. Op groepsniveau worden de risico's ingeschat om het risicoprofiel van Triodos Bank af te stemmen op haar risicobereidheid. Dat laatste gaat om het risiconiveau waarop de bank bereid is haar zakelijke doelstelling te bereiken (de zogenaamde 'risk appetite').

Tijdens dit proces voert elke business unit een strategische risicobeoordeling uit om potentiële risico's vast te stellen en aan te geven hoe die beheerst kunnen worden. De uitkomsten van deze exercities worden geconsolideerd en gebruikt als input voor de risicobeoordeling door de Directie van de business unit zelf en voor het bepalen van de risicobereidheid van Triodos Bank als geheel.

De uitkomst van deze beoordelingen is in 2011 twee keer benut om stressscenario's vast te stellen die zijn gebruikt om de resultaten, de liquiditeit en het kapitaal van Triodos Bank te toetsen. De uitkomsten van deze tests waren bevredigend.

Hoewel we hiertoe niet verplicht zijn, heeft Triodos Bank de stresstest die de Europese Centrale Bank voor een aantal Europese banken verplicht had gesteld aan de hand van publiek beschikbare scenario's en methodologie ondergaan. Hiermee wilde de bank toetsen of zij de gevolgen van een zware economische schok zou kunnen opvangen. De resultaten van de stresstest bevestigen de sterke financiële positie van Triodos Bank. Bij een tweejarig, voorgeschreven stressscenario is de kapitaalratio 13,6% (BIS-ratio) en de kernkapitaalratio 12,7%. Dit is nog steeds meer dan 2,5 keer hoger dan de voor de stresstest vereiste minimum kernkapitaalratio van 5,0%. Verderop in dit rapport treft u verdere gegevens van onze kapitaaleisen aan.

Er is een volledig geïntegreerd risicomanagement-verslag ontwikkeld dat inzicht biedt in het risicoprofiel van Triodos Bank voor specifieke risicothema's, en daarnaast een integraal risicobeeld op bedrijfsunitniveau. Het verslag wordt vier keer per jaar gemaakt en besproken in de Audit and Risk Committee van de Raad van Commissarissen.

Het Asset and Liability Management-systeem is herzien en bijgewerkt om het maandelijkse Asset and Liability Committee meer inzicht te bieden in renterisico, liquiditeitsrisico, valutarisico en kapitaalbeheer, zodat daarop adequaat kan worden gereageerd.

De kredietrisicofunctie is in de loop van 2011 versterkt, zowel op het hoofdkantoor als bij de vestigingen. Dit maakt een proactiever beheer van de dubieuze debiteuren en een beter beoordelingsproces voor de kredietportefeuille mogelijk. De organisatie kan daarmee potentiële problemen met kredietnemers sneller signaleren.

Het hoofdstuk Risicomanagement van de jaarrekening van Triodos Bank beschrijft de belangrijkste risico's met betrekking tot de strategie van de onderneming, en het ontwerp en de effectiviteit

van de interne risicomanagement- en controle-systemen voor de belangrijkste risico's gedurende het boekjaar. Er zijn in het boekjaar geen grote gebreken in de interne risicomanagement- en controlesystemen aan het licht gekomen. De ontwikkelingen van de belangrijkste risico's binnen Triodos Bank zijn regelmatig besproken met de Audit and Risk Committee van de Raad van Commissarissen.

Kapitaaleisen en Bazel III-richtlijnen

Ondanks de groei van onze kredietverlening blijft onze kapitaalpositie sterk. Dit is een belangrijk punt van aandacht geworden sinds door de financiële crisis de kapitaaleisen zijn verscherpt. Triodos Bank streeft naar een solvabiliteitsratio van circa 14%. Dit is ruim boven het economisch kapitaal dat volgens onze eigen berekeningen nodig is om een gezond en veilig risicoprofiel voor onze klanten te garanderen. Het economisch kapitaal wordt berekend volgens het jaarlijkse Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP), waarop De Nederlandsche Bank toezicht houdt.

Ook de regelgeving zelf is aan verandering onderhevig. Zo zijn de richtlijnen van het Bazel Comité van Banktoezichthouders aangescherpt wat betreft solvabiliteit- en liquiditeitseisen met als doel de banksector robuuster te maken. Triodos Bank voldoet nu reeds aan deze nieuwe solvabiliteits- en liquiditeitseisen die onlangs door het Bazel Comité zijn gepubliceerd en die beter bekend staan als Bazel III. De regels moeten in 2019 volledig van kracht zijn.

In 2011 zijn we er in geslaagd meer dan EUR 75 miljoen kapitaal aan te trekken, wat de doelstelling ruimschoots overtrof. Mede hierdoor konden we onze solvabiliteitsratio eind 2011 houden op 14,4%, ruim boven de voor ons geldende eisen. Het nieuwe kapitaal is vooral afkomstig van de bestaande certificaathouders en klanten.

De financiële positie van Triodos Bank bleef in 2011 zeer liquide. Ons beleid is om het overschot aan liquiditeiten in principe te beleggen in uiterst liquide activa in de landen waar we de liquide middelen ook hebben aangetrokken. In Nederland hebben we onze

liquiditeiten belegd in Nederlandse staatsobligaties, gemeenten en banken. In België hebben we minder mogelijkheden en hebben we onze liquiditeiten voornamelijk belegd in Belgische staatsobligaties. Dit heeft geleid tot een groei van onze Belgische staatsobligatieportefeuille in 2011 van EUR 143 tot EUR 258 miljoen. In de andere landen waar Triodos Bank actief is, hebben we ons overschot aan liquiditeiten belegd bij andere banken.

In-Controlverklaring

De Directie is verantwoordelijk voor het ontwerpen, implementeren en handhaven van een adequate interne controle met betrekking tot financiële verslaglegging. Financiële verslaglegging is het resultaat van een gestructureerd proces dat door diverse functies en in de vestigingen wordt uitgevoerd onder leiding en toezicht van het financieel management van Triodos Bank.

De Directie is verantwoordelijk voor de risicomanagement- en compliancefunctie. De risicomanagementfunctie werkt samen met het management om risicobeleidsregels en -procedures te ontwikkelen en uit te voeren met betrekking tot het vaststellen, meten, beoordelen, beperken en monitoren van de financiële en niet-financiële risico's. De compliancefunctie speelt een sleutelrol bij het toezicht op een correcte naleving van de externe regels, regelgeving en interne beleidsregels door Triodos Bank. Het adequaat functioneren van de risicomanagement en compliancefunctie als onderdeel van het interne-controlesysteem wordt regelmatig besproken met de Audit and Risk Committee. De interne auditfunctie van Triodos Bank biedt onafhankelijke en objectieve zekerheid van de corporate governance, interne controles en compliance en risicomanagementsystemen van Triodos Bank. De Directie is, onder toezicht van de Raad van Commissarissen en de Audit and Risk Committee, verantwoordelijk voor het vaststellen van het algehele systeem van interne auditactiviteiten en voor het toezicht op de integriteit van deze drie systemen.

Het raamwerk voor het risicomanagement vormt de basis voor een integraal proces van

in-controlverklaringen. De Directie verwacht dat dit proces in de komende jaren zal leiden tot positieve verklaringen.

De Directie van Triodos Bank verklaart dat er geen aanwijzingen zijn dat de risicomangement en controlesystemen in 2011 niet toereikend en/of effectief hebben gefunctioneerd.

De risicomangement- en controlesystemen bieden redelijke, maar geen absolute, zekerheid inzake de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en inzake de voorbereiding en getrouwe presentatie van de jaarcijfers.

Compliance en integriteit

Triodos Bank hanteert interne beleidsregels en procedures om te waarborgen dat de bedrijfsvoering voldoet aan relevante wet- en regelgeving met betrekking tot klanten en zakelijke partners. Daarnaast voert de afdeling Compliance onafhankelijk toezicht uit op de mate waarin Triodos Bank haar eigen regels en procedures naleeft. De externe aspecten van de afdeling Compliance hebben voornamelijk betrekking op de procedures rond het accepteren van nieuwe klanten, het toezicht op financiële transacties en het voorkomen van witwaspraktijken. De interne aspecten betreffen voornamelijk het controleren van privétransacties van medewerkers, het voorkomen en zo nodig transparant beheersen van tegenstrijdige belangen en het afschermen van vertrouwelijke informatie. Voorts betreffen zij het verhogen en handhaven van bewustzijn op het gebied van bijvoorbeeld financiële regelgeving, complianceprocedures en fraude- en anti-corruptiemaatregelen. Triodos Bank heeft een Europees complianceteam dat wordt geleid vanuit het hoofdkantoor te Zeist. Bij iedere vestiging zijn compliancemedewerkers werkzaam. Het hoofd van de afdeling Compliance rapporteert aan de Directie en staat in rechtstreeks contact met de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

In 2011 zijn er geen significante incidenten geweest op het gebied van compliance en integriteit. Triodos Bank is niet betrokken geweest bij noemenswaardige gerechtelijke procedures of sancties die

samenhangen met het niet-nakomen van wet- en regelgeving op het gebied van financieel toezicht, corruptie, reclame-uitingen, mededinging, privacy of productaansprakelijkheid.

Transparantie en verslaglegging

Sinds 2001 maakt Triodos Bank gebruik van de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI).

GRI is in 1997 opgericht door de Verenigde Naties en de Coalition for Environmentally Responsible Economies (CERES). GRI wil duurzaamheidsverslaglegging op een consequente wijze inrichten en daarmee prestaties objectiveren en de vergelijkbaarheid bevorderen. Triodos Bank is een 'organisational stakeholder' van GRI. In dit jaarverslag wordt gebruik gemaakt van de G3.1 richtlijnen en de nieuwe richtlijnen voor de financiële sector die in 2008 zijn ontwikkeld. We streven naar een verslaglegging op het constant hoogste niveau van GRI (A+). Nadere gegevens van GRI-maatregelen en hoe we daar verslag over uitbrengen vindt u in het online jaarverslag van Triodos Bank op www.triodos.nl/jaarverslag.

Duurzaamheidsbeleid

Aandacht voor duurzaamheid is in alle activiteiten van Triodos Bank terug te vinden en vormt een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering. Bij alle beslissingen die de bank neemt worden de sociale en milieuaspecten meegewogen. In tegenstelling tot veel andere organisaties heeft Triodos Bank daarom geen aparte afdeling die zich bezighoudt met duurzaamheid of Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

Om de duurzaamheid van de producten en diensten te kunnen waarborgen werkt Triodos Bank met specifieke criteria. De bank hanteert daarbij zowel positieve criteria (om te garanderen dat zij actief het goede doet) als negatieve (uitsluitings)criteria om te garanderen dat zij geen schade aanricht. De negatieve criteria sluiten leningen of beleggingen uit in sectoren of activiteiten die schadelijk zijn voor de maatschappij. Door de positieve criteria worden

koplopers geïdentificeerd en gestimuleerd om bij te dragen aan een duurzame samenleving. Twee keer per jaar worden deze criteria getoetst en eventueel aangepast. Ook heeft Triodos Bank voor de interne organisatie duurzame uitgangspunten geformuleerd. Deze zijn terug te vinden in haar Business Principles. Alle genoemde duurzaamheidscriteria zijn te vinden op www.triodos.com/businessprinciples.

De Code Banken

Op 1 januari 2010 is de Code Banken van kracht geworden. Triodos Bank onderschrijft de Code Banken, heeft de code in 2010 geïmplementeerd, en staat volledig achter de doelstelling van de Code om een meer transparante en verantwoordelijke manier van bankieren te ontwikkelen. De volledige 'pas toe of leg uit'-verklaring die de Code Banken vereist is te lezen op www.triodos.com/bankingcode.

Zeist, 27 februari 2012

Directie Triodos Bank
Pierre Aeby*
Peter Blom*, Voorzitter
Michael Jongeneel

* Statutair Directeur

Biografieën

P. Aeby (1956)

Pierre Aeby (CFO) is sinds 2000 statutair directeur van Triodos Bank NV en lid van de Directie van Triodos Bank. Daarnaast is hij bestuurslid van Stichting Triodos Holding, statutair directeur van Triodos Ventures BV, bestuurslid van Stichting Hivos Triodos Fonds, bestuurslid van Stichting Triodos Doen, lid van de Raad van Commissarissen van Triodos Fair Share Fund, lid van de Raad van Commissarissen van Stichting Triodos Fair Trade Fund, directeur van Triodos Fonds Vzw, bestuurslid van Triodos SICAV I en bestuursvoorzitter van Triodos SICAV II. Pierre Aeby heeft de Belgische nationaliteit en bezit 21 certificaten Triodos Bank.

P. Blom (1956)

Peter Blom (CEO) is sinds 1989 statutair directeur van Triodos Bank NV en is voorzitter van de Directie van Triodos Bank. Daarnaast is hij bestuurslid van Stichting Triodos Holding, statutair directeur van Triodos Ventures BV, lid van de Raad van Commissarissen van Triodos Groenfonds NV, lid van de Raad van Commissarissen van Triodos Vastgoedfonds NV, lid van de Raad van Commissarissen van Triodos Cultuurfonds NV, bestuurslid van Stichting Hivos Triodos Fonds, bestuurslid van Stichting Triodos Doen, bestuursvoorzitter van Stichting Triodos Foundation, voorzitter van Stichting Global Alliance for Banking on Values, lid van de Club van Rome, bestuurslid van Stichting Face, bestuurslid van Stichting Natuur College, bestuurslid van het Nationaal Restauratiefonds, bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Banken en lid van de Scientific Advisory Council for Integral Sustainable Agriculture and Nutrition. Peter Blom heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit 1 certificaat Triodos Bank.

M. Jongeneel (1973)

Michael Jongeneel (COO) is sinds 2007 COO en lid van de Directie van Triodos Bank NV. Michael Jongeneel is bestuurslid van Stichting Triodos Beleggersgiro, lid van de denktank Worldconnectors, voorzitter van Stichting Laluz, bestuurslid van het Zuwe Hofpoort Ziekenhuis en lid van het CIO Platform Nederland. Michael Jongeneel heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit 1 certificaat Triodos Bank.

Corporate Governance

Triodos Bank heeft een Corporate Governance-structuur die haar missie weerspiegelt en beschermt en die voldoet aan alle relevante wettelijke verplichtingen. Algemene informatie over de naleving door Triodos Bank van de Nederlandse Corporate Governance Code en de Code Banken vindt u verderop in dit verslag. Nadere gegevens over de governancestructuur van Triodos Bank vindt u in het online jaarverslag en op de website van de bank (www.triodos.com/governance).

Intern bestuur Triodos

Triodos Bank is een Europese bank met vestigingen in Nederland (Zeist), België, (Brussel), het Verenigd Koninkrijk (Bristol), Spanje (Madrid) en Duitsland (Frankfurt). Het hoofdkantoor bevindt zich in Zeist. Dit is tevens de statutaire vestigingsplaats.

Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank

Triodos Bank vindt het van groot belang haar missie en identiteit zoveel mogelijk te waarborgen. Om die reden zijn alle aandelen van Triodos Bank ondergebracht bij Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank (hierna te noemen Administratiekantoor). Het Administratiekantoor geeft op zijn beurt certificaten van aandelen van Triodos Bank uit aan particulieren en instellingen. Deze certificaten belichamen de economische aspecten van de aandelen van Triodos Bank NV. Daarnaast oefent het Administratiekantoor het stemrecht uit op de aandelen Triodos Bank NV. In zijn stemgedrag laat het bestuur van het Administratiekantoor zich leiden door de ideële doelstelling en missie van de bank, het belang van de

Overzicht aantal certificaten per certificaathouder

Bedragen in miljoenen euro's	Certificaathouders		Geplaatst kapitaal	
	2011	2010	2011	2010
1 - 50	10.069	8.154	13,7	10,9
51 - 500	10.067	7.805	125,0	93,8
501 - 1.000	983	669	50,4	33,5
1.001 en meer	519	363	262,0	223,9
Totaal	21.638	16.991	451,1	362,1

Aantal certificaten per land

	Certificaten x 1.000		Certificaathouders	
	2011	2010	2011	2010
Nederland	4.226	3.614	13.014	10.802
België	1.103	909	3.794	3.168
Verenigd Koninkrijk	117	117	1.301	1.316
Spanje	652	334	3.502	1.682
Duitsland	16	13	27	23
Totaal	6.114	4.987	21.638	16.991

certificaathouders en het belang van de bank als onderneming. De certificaten Triodos Bank zijn niet beursgenoteerd. Triodos Bank onderhoudt zelf een interne markt ten behoeve van haar certificaathouders.

Certificaathouders

Certificaathouders hebben stemrecht in de Algemene Vergadering van Certificaathouders tot een maximum van 1.000 stemmen per certificaathouder. De Algemene Vergadering van Certificaathouders benoemt de leden van het Bestuur van het Administratiekantoor, op diens voordracht. Voor deze voordracht is de goedkeuring van de directie van Triodos Bank vereist. Een certificaathouder kan maximaal 10% van alle uitgegeven certificaten in bezit hebben.

Raad van Commissarissen

Triodos Bank heeft een Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de bedrijfsvoering van de bank, staat de Directie met raad en daad ter zijde, en handelt daarbij in het belang van de bank als onderneming. Nieuwe leden van de Raad van Commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering, op voordracht van de Raad van Commissarissen.

Overzicht instellingen met een belang van 3% of meer

in procenten	2011	2010
Delta Lloyd Levensverzekering NV	5,6	6,7
Stichting Grafische Bedrijfspensioenfondsen	4,2	5,1
Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank BA	4,1	4,8
Stichting Pensioenfonds ABP	3,9	4,7
Friesland Bank NV	3,9	4,6
NAGRON Nationaal Grondbezit BV	3,2	4,0
Beheersmaatschappij Breesaap	2,7	3,2
PGGM Pensioenfonds Z&W	2,5	3,1

Bovenstaande instellingen zijn de grootste van de in totaal 11 (2010: 12) instellingen met een belang van ten minste 1%. Hun totale belang bedraagt 34,0% (2010: 41,9%).

Directie van Triodos Bank

De Directie is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van Triodos Bank. De Directie bestaat uit leden van de statutaire directie en een of meer managers die door de leden van de Directie worden benoemd. De leden van de Directie zijn formeel verantwoordelijk voor het bestuur van Triodos Bank en worden benoemd door de Raad van Commissarissen.

Stichting Triodos Holding

Stichting Triodos Holding is niet juridisch, maar wel organisatorisch verbonden met Triodos Bank NV. De Stichting is 100% aandeelhouder van Triodos Ventures BV, een investeringsfonds voor risicodragende en strategisch belangrijke nieuwe activiteiten die nauw samenhangen met de missie en activiteiten van Triodos Bank. Het bestuur van Stichting Triodos Holding en de Directie van Triodos Ventures bestaan uit de leden van de statutaire directie van Triodos Bank. Stichting Triodos Holding kent een Raad van Toezicht die op voordracht van het Bestuur van het Administratiekantoor wordt benoemd.

Stichting Triodos Foundation

Stichting Triodos Foundation is een zusterinstelling van Triodos Bank NV, die niet juridisch, maar wel

organisatorisch is verbonden met de bank. Op dit moment bestaat het Bestuur van Stichting Triodos Foundation uit medewerkers van Triodos Bank NV. De Stichting doet donaties aan initiatieven die bijdragen aan de ideële doelstellingen van Triodos Bank NV. In België, het Verenigd Koninkrijk en Spanje bestaan vergelijkbare stichtingen.

Corporate Governance Code

De Nederlandse Corporate Governance Code (de 'Code') is alleen van toepassing op organisaties waarvan de aandelen zijn genoteerd aan een gereguleerde beurs. Ondanks het feit dat de certificaten van aandelen van Triodos Bank aan geen enkele gereguleerde beurs zijn genoteerd onderschrijft de bank de beginselen en best practices van de Code. De gehele onder de Code vereiste 'pas toe of leg uit'-verklaring is te lezen op de website van Triodos Bank (www.triodos.com/governance).

Triodos Bank voldoet in algemene zin aan de beginselen en best practices van de Code. Zij heeft echter een weloverwogen beslissing genomen om op een aantal specifieke punten van de Code af te wijken.

Het eerste punt heeft betrekking op het stemrecht op aandelen. Om de continuïteit van de doelstelling en missie van Triodos Bank zo veel mogelijk te waarborgen, hebben certificaathouders niet zelf het recht het stemrecht op de onderliggende aandelen uit te oefenen, maar is dat recht ondergebracht bij het Administratiekantoor. Om diezelfde reden kunnen certificaathouders ook geen voordracht doen voor de benoeming van leden van het Bestuur van het Administratiekantoor.

Het tweede punt betreft de zittingstermijn van de leden van de statutaire directie. Deze periode is niet beperkt tot vier jaar, aangezien Triodos Bank van mening is dat dit de ontwikkeling van de organisatie op lange termijn niet ten goede komt.

Het derde punt heeft betrekking op het feit dat de Raad van Commissarissen van Triodos Bank geen afzonderlijke nominatiecommissie en

beloningscommissie heeft, maar wel een geïntegreerde Nomination and Compensation Committee. De relatief bescheiden omvang van Triodos Bank ligt hieraan ten grondslag.

Voorts wijkt Triodos af van de best practice van de Code door alle voorstellen inzake wezenlijke wijzigingen in de Statuten als afzonderlijke agendapunten voor te leggen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Om praktische redenen wenst Triodos Bank de mogelijkheid te behouden om naar keuze van de Directie en de Raad van Commissarissen een voorstel voor meervoudige wijzigingen in de Statuten als één agendapunt voor te leggen indien de voorgestelde wijzigingen onderling sterk gerelateerd zijn.

Ten slotte is een aantal bepalingen van de Code inzake beloningen van directieleden niet van toepassing op Triodos Bank, aangezien zij geen aandelen- of optieregelingen kent. De totale kosten voor beloningen van de Directie, die uitsluitend bestaan uit gewoon loon en pensioenelementen, zijn opgenomen in het jaarverslag.

Code Banken

Op 1 januari 2010 is de Code Banken van kracht geworden. De code bestaat uit een aantal aanbevelingen en principes om het optimaal functioneren van banken te bevorderen. In de code wordt grote nadruk gelegd op goed bestuur (governance) en staan de belangen van de klant centraal. Dit past volledig bij de visie en de uitgangspunten (Business Principles) van Triodos Bank. De klant is bij alle activiteiten en de missie van Triodos Bank een belangrijke stakeholder.

Triodos Bank leeft de beginselen van de Code Banken in het algemeen na en houdt hier voortdurend toezicht op. Zodra de bank vaststelt dat de beginselen niet worden nageleefd, neemt zij maatregelen. Meer informatie over de implementatie door Triodos Bank van de Code Banken, en de gehele onder de Code Banken vereiste 'pas toe of leg uit'-verklaring vindt u op de website van Triodos Bank (www.triodos.com/governance).

Verklaring Corporate Governance Code en Code Banken

Conform het Besluit van 23 december 2004 tot vaststelling van nadere voorschriften voor de inhoud van het jaarverslag (zoals gewijzigd op 20 maart 2009) en het Besluit van 1 juni 2010 tot vaststelling van nadere voorschriften omtrent de inhoud van het jaarverslag van banken, heeft de Directie van Triodos Bank N.V. een Verklaring Corporate Governance Code en een Verklaring Code Banken opgesteld. Deze verklaring is te lezen in het online jaarverslag en op www.triodos.com/governance.

Bericht van de Raad van Commissarissen

Triodos Bank is een van de weinige onafhankelijke, duurzame banken ter wereld, en is actief in meerdere landen in Europa. De bank biedt een breed scala aan krediet- en beleggingsmogelijkheden in duurzame ondernemingen. De governancestructuur van Triodos Bank, waarvan de Raad van Commissarissen integraal deel uitmaakt, weerspiegelt de innovatieve aanpak van de bank.

De belangrijkste taken van de Raad van Commissarissen zijn het toezicht op en het beoordelen van de ontwikkeling van de activiteiten van Triodos Bank en de realisatie van haar missie.

Hoogtepunten 2011

De economische en financiële gebeurtenissen in 2011 brachten nog meer opschudding teweeg dan die in 2010. Tot zijn genoegen kan de Raad van Commissarissen melden dat Triodos Bank in staat is gebleken haar groei en positieve ontwikkeling voort te zetten, in tegenstelling tot de algemene tendens in de banksector. Triodos Bank heeft laten zien dat er steeds meer vraag is naar een fundamenteel andere aanpak van bankieren.

2011 zal mogelijk herinnerd worden als het jaar van nieuwe (inter)nationale wet- en regelgeving voor de bancaire sector, zoals hogere kapitaaleisen, bankbelasting, bonusbeperkingen en beloningen in het algemeen. Er is zeker een rol weggelegd voor effectieve regelgeving, maar effectieve regelgeving alleen is niet voldoende om de diepgewortelde structurele en culturele problemen waarmee een groot deel van de banksector te maken heeft, het hoofd te bieden. Triodos Bank kan als referentiepunt fungeren voor stakeholders die op zoek zijn naar geloofwaardige nieuwe manieren van bankieren.

De Raad van Commissarissen en de Directie hebben tijdens de meeste bijeenkomsten in 2011 gesproken over de bredere context voor hun taken, om het denken over de werkzaamheden van de bank te verdiepen en om hun activiteiten beter te duiden. In deze onzekere tijden is de strategische benadering van de bank van cruciaal belang.

Bij de bespreking van het strategische driejarenplan

hebben de Raad van Commissarissen en de Directie het belang benadrukt van waar de bank voor staat. Er werd onder andere gesproken over de zorgvuldige en solide ontwikkeling van de onderneming, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan winstgevendheid boven groei. Naast het omgaan met de toenemende druk van overheidswege en het werven en binden van talent bestonden de belangrijkste uitdagingen die uit deze besprekingen voortvloeiden uit het verder ontwikkelen van Triodos Bank als referentie voor duurzaam bankieren, de kracht van haar missie en de toepassing daarvan in de praktijk door de bank.

De houding van Triodos Bank ten opzichte van haar risicobereidheid blijft ongewijzigd voorzichtig en gematigd. Het deed de Raad van Commissarissen genoegen te zien dat de bank in 2011 een uitgebreid systeem voor risico-evaluatie heeft ontwikkeld, besproken en doorgevoerd.

De altijd zorgvuldige bedrijfsvoering door Triodos Bank is relevanter dan ooit bij het omgaan met onzekerheden op termijn. De Raad van Commissarissen steunt de Directie op de door haar ingeslagen weg.

Activiteiten van de Raad van Commissarissen

Tijdens de bijeenkomsten en contacten met de Directie heeft de Raad van Commissarissen de volgende onderwerpen besproken:

- huidige en toekomstige ontwikkelingen, zoals een overzicht van de financiële en economische markten en het ongunstige beleggingsklimaat waarvan de activiteiten van enkele beleggingsfondsen van Triodos hinder ondervinden.
- zaken op het gebied van financiën, risico en audit, met inbegrip van notulen van de Audit and Risk Committee; accountantsverklaringen; het aantrekken van kapitaal; kwartaal- en jaarverslagen; kredietrapportages; de stresstest van Triodos Bank; zaken betreffende De Nederlandsche Bank (DNB); en de Basel III-regelgeving.
- kwesties met betrekking tot corporate governance en compliance, zoals beloning, zelfevaluatie en de op handen zijnde herbenoeming van een lid van de Raad

van Commissarissen in 2012.

- de bespreking van het jaarverslag 2011 met de externe auditor.

Ook is in 2011 gesproken over:

- strategische kwesties, zoals het strategisch driejarenplan 2012-2014;
- Human Resources Management in de breedste zin van het woord, inclusief de ontwikkeling van nieuw talent en de bedrijfscultuur;
- de positie van Triodos Bank op de biomassamarkt. De ontwikkeling van bepaalde kredieten verliep niet volgens de verwachtingen van de bank. Hiervoor moesten aanzienlijke voorzieningen worden getroffen.

De toezichtactiviteiten en gesprekken van de Raad van Commissarissen zijn gebaseerd op schriftelijke verslagen van de Directie, en op presentaties van senior medewerkers.

Samenstelling Raad van Commissarissen

De statuten van Triodos Bank bepalen dat de Raad van Commissarissen uit drie of meer leden bestaat. Op dit moment heeft de Raad acht leden. In 2011 is de samenstelling van de Raad van Commissarissen niet gewijzigd.

De heer M.J.M. van den Hoogenband is tijdens de AVA herbenoemd voor een tweede termijn. De Raad van Commissarissen heeft in 2011 een nieuwe interne procedure ingesteld voor de beoordeling van nominaties en herbenoemingen.

De eerste termijn van de heer M. Eguiguren Huerta eindigt binnenkort. Hij stelt zich herkiesbaar. De Raad van Commissarissen steunt de herbenoeming van de heer Eguiguren voor een tweede termijn van vier jaar.

Er is een competentiematrix (pagina 36) opgesteld om gebieden uit te lichten waarop commissarissen over aanzienlijke expertise beschikken. Mede aan de hand van de matrix kan worden vastgesteld of de Raad van Commissarissen over de vaardigheden beschikt die nodig zijn om zijn taken te vervullen. De

matrix is gebaseerd op de eisen zoals vermeld in het profiel van de Raad, en naar aanleiding van deze besprekingen verder verbeterd.

Vergaderingen Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen is in 2011 zes keer bijeengekomen. Op twee bijeenkomsten na zijn deze bijeenkomsten bijgewoond door alle commissarissen. Bij de bijeenkomst in november was de heer Eguiguren afwezig en bij die in december de heer Frank.

Alle bijeenkomsten werden gezamenlijk met de Directie gehouden. De Raad van Commissarissen heeft, naar aanleiding van de hieronder vermelde evaluatie, voorafgaand aan de bijeenkomsten echter ook informele bijeenkomsten gehouden (dus zonder dat de Directie daarbij aanwezig was), om te bekijken of bepaalde agendapunten een specifieke benadering en/of prioriteit behoeft.

Gedurende heel 2011 onderhield de voorzitter van de Raad van Commissarissen nauwe contacten met de voorzitter van de Directie en onderhield de voorzitter van de Audit and Risk Committee nauwe contacten met de Chief Financial Officer (financieel directeur). De meeste bijeenkomsten van de Raad van Commissarissen werden voorafgegaan door een presentatie van een senior manager van de bank over diens portefeuille, gevolgd door een discussie. Hierdoor verkreeg de Raad van Commissarissen meer inzicht in de verschillende activiteiten van Triodos Bank en leerde de Raad het senior management van de bank beter kennen.

Ook is er een themabijeenkomst gehouden waarbij behalve alle commissarissen ook het Bestuur van het Administratiekantoor, de Directie en de vestigingsdirecteuren aanwezig waren om de toekomstige positionering te bespreken van Triodos Bank op het gebied van cultuur en onderwijs. Een aantal commissarissen heeft ook vergaderingen van klanten en/of certificaathouders in het Verenigd Koninkrijk, België, Nederland en Spanje bijgewoond. Commissarissen hebben tevens informele contacten

onderhouden met de vestigingsdirecteuren en senior medewerkers van Triodos Bank in het land waarin zij woonachtig zijn. Een bezoek aan de Nederlandse vestiging in november 2011 was het eerste van een reeks bezoeken aan de diverse vestigingen. Voor 2012 staat het Verenigd Koninkrijk op de agenda.

Daarnaast werd de bijeenkomst waarin het jaarverslag werd besproken en goedgekeurd bijgewoond door de externe auditor.

Onafhankelijkheid

Gedurende heel 2011 waren alle commissarissen onafhankelijk van Triodos Bank in de zin van de bepalingen van de Nederlandse Corporate Governance Code; de samenstelling van de Raad was zodanig dat leden kritisch en onafhankelijk van elkaar, van de Directie en van enig belang konden handelen.

Zelfevaluatie

De eind 2010 gestarte jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Commissarissen met een onafhankelijk adviseur eindigde in 2011.

Naar aanleiding hiervan zijn aparte, periodieke bijeenkomsten georganiseerd tussen de Raad van Commissarissen en de Directie. Dit was het begin voor meer diepgaande discussies over de mogelijke impact van Triodos Bank op de maatschappij, met behoud van een gezonde groei en de kernwaarden van de bank. De algemene conclusie was dat Triodos Bank zich in een overgangsfase bevond van een kleinschalige instelling naar een internationaal opererende bank met een voortrekkersrol op het gebied van duurzaam bankieren en bankieren op basis van waarden.

De ontwikkeling van de Raad van Commissarissen moet hier dus gelijke tred mee houden. De rol van de Raad van Commissarissen moet veranderen van een meer ratificerende functie naar een meer onderzoekende en betrokken functie die zwaardere eisen stelt aan de sleutelrollen van de Raad, zoals toezichtstrategie en resultaten, compliance in de breedste zin van het woord, en kwesties inzake

medezeggenschap en certificaathouders.

De resultaten van de zelfevaluatie zijn besproken tijdens de bijeenkomst van de Raad van Commissarissen in februari 2011. De voorzitter heeft ook afzonderlijke besprekingen gevoerd met de commissarissen ten behoeve van het houden van individuele evaluaties.

Bij het evaluatieproces hoorde ook een beoordeling van de twee statutaire leden van de Directie. De resultaten werden besproken met deze leden afzonderlijk en met de twee leden van de Nomination and Compensation Committee.

De Raad van Commissarissen is eenmaal bijeengekomen zonder dat de Directie daarbij aanwezig was. Het doel van deze bijeenkomst was om het functioneren van Raad en Directie en de relatie tussen beide te bespreken. De Raad is tot de conclusie gekomen dat zijn eigen functioneren is verbeterd, maar blijvende aandacht behoeft.

Commissies van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft twee commissies, zoals bepaald in het hoofdstuk Corporate Governance: de Audit and Risk Committee en de Nomination and Compensation Committee. Beide commissies zijn in de loop van het jaar apart van elkaar bijeengekomen. Hun belangrijkste overwegingen en conclusies zijn gedeeld met de volledige Raad van Commissarissen. De samenstelling van de commissies is als volgt:

Audit and Risk Committee

- mevrouw M.A. Scheltema (voorzitter)
- de heer M. Eguiguren Huerta
- de heer J. Lamers
- mevrouw C. van der Weerd

Nomination and Compensation Committee

- de heer M.M. Frank (voorzitter)
- de heer H. Voortman

Audit and Risk Committee

Begin 2011 is mevrouw Van der Weerd in de plaats getreden van de heer Lamers als lid van de Audit and Risk Committee. De commissie heeft de heer Lamers bedankt voor zijn jarenlange bijdrage. De commissie is in 2011 vier keer bijeengekomen. Elke bijeenkomst werd bijgewoond door de Chief Financial Officer, het Hoofd Interne Audit en het Hoofd Risicomanagement van de Groep van de bank. Twee bijeenkomsten werden bijgewoond door de externe auditors.

De commissie hecht veel waarde aan de functies van de interne en de externe auditor, aangezien deze de belangrijke rol van de commissie onderstrepen bij het handhaven van controlemechanismen. Daarnaast is er eenmaal in afwezigheid van de Directie met de externe auditor gesproken.

Tijdens haar besprekingen heeft de Audit and Risk Committee onder andere het algehele risico- en controlekader van Triodos Bank, de jaarrekening en de kwartaalresultaten, de bevindingen van de interne auditor, belangrijke administratieve beslissingen en het liquiditeitsbeheer beoordeeld. De commissie verwelkomt de impuls van de nieuwe interne auditor en de versterking van de algehele auditinspanningen en -benadering.

In 2011 is er ook goede voortgang geboekt met de ontwikkeling en invoering van het algemene risicokader en bij het waarborgen van naleving van Bazel II en Bazel III, en van een adequaat Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) proces. Naast de reguliere bijeenkomsten is er een speciale, gefaciliteerde sessie gehouden waarbij het renterisicokader tot in detail is besproken, gevolgd door een sessie waarin de theoretische beginselen zijn toegepast op de praktijk van Triodos Bank. Hierdoor kan de Audit and Risk Committee, en daarmee ook de Raad van Commissarissen, er alle vertrouwen in houden dat de risicobereidheid van Triodos Bank zich op het juiste niveau bevindt. De commissie heeft tevens aandacht besteed aan de lopende discussies met DNB en de uitkomst van haar controlebeoordelingen.

Bijzondere aandacht is besteed aan het onderwerp

kredietrisico. Maatregelen in dit verband betreffen onder andere het versterken van de rol van kredietrisicomanagers in het netwerk van vestigingen en een eenvormig risicobeleid. De commissie staat hier positief tegenover. Ook het onderwerp liquiditeitsrisico werd tot in detail besproken.

Nomination and Compensation Committee

De Nomination and Compensation Committee is in 2011 acht keer bijeengekomen. Een van de belangrijkste taken van de commissie is het adviseren van de Raad van Commissarissen bij het vaststellen van het beloningspakket van de Directie. Ook adviseert de commissie de Raad van Commissarissen over de goedkeuring van de beloning van senior functies bij Triodos Bank. In 2011 heeft de Raad van Commissarissen de implicaties van het onlangs opgestelde International Remuneration Policy besproken en goedgekeurd. Nadere gegevens inzake het nieuwe Beloningsbeleid vindt u op pagina 68 van de jaarrekening.

Beide leden van de Nomination and Compensation Committee hebben ervaring op seniormanagementniveau, goede kennis van en ervaring met performance management en beloningen in het algemeen. Daarnaast winnen zij in specifieke gevallen advies in bij onafhankelijke, externe deskundigen.

De commissie heeft voorbereidingen getroffen voor de tweede (tweedaagse) sessie van een permanent educatieprogramma voor de Raad van Commissarissen en de Directie. Dit programma van permanente educatie voldoet aan de eis van de Code Banken om een structureel educatieprogramma op te zetten. In 2011 zijn risicomanagement, het businessmodel en de missie en de strategie van Triodos Bank aan de orde geweest. De meeste discussies werden ingeleid door medewerkers van de bank. De missie- en strategiediscussie werd geleid door een extern adviseur. De uitkomst van deze laatste discussies diende als input voor de afronding van het Businessplan.

De conclusies van het DNB-rapport over Cultuur en Gedrag inzake de besluitvorming binnen de bank zijn besproken. De meeste conclusies zijn zeer positief. De kwestie van het waarborgen van de waarden van de bank terwijl de bank aanzienlijke groei vertoont, behoeft blijvende aandacht. Daarnaast fungeerde de commissie als klankbord voor de Directie voor wat betreft mogelijke veranderingen in de structuur van de bank op senior niveau. Zij heeft tevens het hierboven besproken zelfevaluatieproces afgerond.

Met het oog op het feit dat de laatste termijn van de voorzitter van de Raad van Commissarissen in 2013 afloopt, is de commissie begonnen met de selectieprocedure voor een mogelijke opvolger. Die procedure bestaat onder andere uit het opstellen van het profiel van de nieuwe voorzitter en het vaststellen van een longlist van potentiële kandidaten. Er is een externe adviseur ingeschakeld om hierbij te assisteren.

Zeist, 27 februari 2012

David Carrington
Marcos Eguiguren
Marius Frank
Mathieu van den Hoogenband
Jan Lamers
Margot Scheltema, Vice-voorzitter
Hans Voortman, Voorzitter
Carla van der Weerd

Biografieën

D.J. Carrington (1946)

David Carrington is sinds 2001 zelfstandig adviseur en is gespecialiseerd op het gebied van filantropie, maatschappelijk verantwoord financieren en van het besturen van charitatieve instellingen en sociale ondernemingen. Hij kan putten uit 25 jaar ervaring in senior-managementfuncties bij charitatieve instellingen – waarvan de afgelopen 13 jaar als Chief Executive – en als bestuurslid bij een diversiteit aan organisaties in het Verenigd Koninkrijk, waaronder een universiteit, Big Society Capital, 'engage' (de National Association for Gallery Education) en de National Foundation for Youth Music. Daarnaast is hij lid van de Social Investment Task Force en voorzitter van de redactiegroep van Philanthropy UK. Hij is oprichter/Directeur van de Alliance Publishing Trust en lid van de Raad van Advies van het Centre for Effective Philanthropy in de Verenigde Staten. David Carrington is voor het eerst benoemd in 2009 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. David Carrington heeft de Britse nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

M. Eguiguren Huerta PhD (1959)

Marcos Eguiguren is partner en bestuurslid van Grupo Inmark, een Spaanse professionele dienstverlener met dochterondernemingen in Portugal en diverse landen in Latijns-Amerika en met een schat aan ervaring op het gebied van advisering van financiële entiteiten. Daarnaast vervult hij leidinggevende functies bij Barclays Bank en BBVA. Hij is tevens Universitair Hoofddocent in bedrijfskunde aan de Politechnische Universiteit van Catalonië. Marcos Eguiguren is voor het eerst benoemd in 2008 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2012. Hij is lid van de Audit and Risk Committee van Triodos Bank. Marcos Eguiguren heeft de Spaanse nationaliteit en bezit 194 certificaten Triodos Bank.

M.M. Frank (1947)

Marius Frank is zelfstandig Bestuursadviseur en Executive Coach. Hij is sinds maart 2009 voorzitter van de Raad van Commissarissen Seyster Veste te Zeist. Daarnaast is hij lid van Stichting Administratiekantoor Hofpoort Holding, Utrecht (houdstermaatschappij van o.a. Van der Wal Transport, sinds december 2009), en lid van de Raad van Commissarissen Triodos Cultuurbank B.V. Marius Frank is voor het eerst benoemd in 2005 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. Hij is voorzitter van de Nomination and Compensation Committee Triodos Bank. Marius Frank heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

M.J.M. van den Hoogenband (1944)

Mathieu van den Hoogenband is voormalig Directievoorzitter van Weleda Groep AG te Arlesheim, Zwitserland. Hij is lid van het Aandeelhouderscollege Rhea Holding B.V. (Eosta B.V.), voorzitter van de Raad van Commissarissen van Triodos Cultuurbank B.V., voorzitter van de Raad van Commissarissen van Stichting Widar centrum voor eerstelijns gezondheidszorg, lid van de Adviesraad Antroposofische Medische Faculteit van de particuliere universiteit Witten/Herdecke. Hij doceert Leiderschap en Ethiek aan de SRH Hochschule in Berlijn en de Alanus Hochschule in Bonn-Alfter. Mathieu van den Hoogenband is voor het eerst benoemd in 2007 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2015. Mathieu van den Hoogenband heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit 883 certificaten Triodos Bank.

J. Lamers (1948)

Jan Lamers is voormalig bestuursvoorzitter van Uitgeversbedrijf Tijd en vicepresident van de Europese Vereniging van Dagbladuitgevers. Daarnaast is hij bestuursvoorzitter van Lamers-Media C&P, voorzitter van CultuurNet Vlaanderen, bestuursvoorzitter van Wereldmediahuis Vzw en directeur van I-Propellor NV. Jan Lamers is voor het eerst benoemd in 2002 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2014. Jan Lamers

heeft de Belgische nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

M.A. Scheltema (1954), Vice-voorzitter

Margot Scheltema was tot eind 2008 financieel directeur van Shell Nederland BV. Margot Scheltema is lid van de Raad van Commissarissen van Triodos Cultuurbank B.V. Zij is vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Audit and Risk Committee van Triodos Bank. Zij is lid van de Raad van Commissarissen van ASR NV, Schiphol NV en van TNT Express. Daarnaast is zij lid van de Raad van Toezicht van het Rijksmuseum, lid van de Raad van Toezicht van ECN en lid van de Commissie Externe Verslaggeving AFM. Margot Scheltema is in 2010 benoemd voor een tweede termijn. Margot Scheltema heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

H. Voortman (1944), Voorzitter

Hans Voortman is voormalig algemeen directeur van Wereld Natuur Fonds Nederland en voormalig vennootschappelijk directeur van MeesPierson. Daarnaast is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van Ark Natuurontwikkeling, bestuurslid van Pan Parks en bestuurslid van het Blijdorp Thandiza Fonds. Hij is voorzitter van de Raad van Commissarissen en lid van de Nomination and Compensation Committee van Triodos Bank. Hans Voortman is voor het eerst benoemd in 2001 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. Hans Voortman heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

C.J. van der Weerd-Norder (1964)

Carla van der Weerd is eigenaar/Directeur van Accent Organisatie Advies and Accent Finance & Accountancy. Zij heeft vijftien jaar bij ABN AMRO Bank NV gewerkt, onder andere als CFO/COO van Global Transaction Banking, als wereldwijd hoofd Operationeel Risicomanagement en als wereldwijd hoofd Risicomanagement & Compliance in Vermogensbeheer. Zij is lid van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de

Auditcommissie van Saxion Hogeschool. Carla van der Weerd is voor het eerst benoemd in 2010 en haar huidige benoemingstermijn eindigt in 2014. Carla van der Weerd heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

Competentiematrix Raad van Commissarissen

Onderstaande matrix bevat de kerncompetenties van de afzonderlijke leden van de Raad van Commissarissen, die van belang zijn voor hun toezichthoudende functie.

Een kandidaat-commissaris dient over de volgende drie kwalificaties te beschikken:

- affiniteit met de missie en waarden van Triodos Bank.
- ervaring op seniormanagementniveau, en
- internationale ervaring.

Alle leden van de Raad van Commissarissen voldoen aan deze criteria.

De tabel op pagina 36 en 37 vermeldt verdere competenties op sleutelgebieden zoals beschreven in het profiel van de Raad van Commissarissen.

Competentiematrix Raad van Commissarissen

Naam (nationaliteit)	Geboortejaar	Geslacht	Land waarop de commissaris zich richt	Duurzame ontwikkeling	Banking
Carrington (UK)	1946	M	Verenigd Koninkrijk	•	
Eguiguren (SP)	1959	M	Spanje		•
Frank (NL)	1947	M	Nederland, Frankrijk		
Lamers (BE)	1948	M	België, Frankrijk		
Scheltema (NL)	1954	V	Nederland		
Van den Hoogenband (NL)	1944	M	Nederland, Duitsland	•	
Van der Weerd (NL)	1964	V	Nederland		•
Voortman (NL)	1944	M	Nederland	•	•

Belangrijkste expertisegebieden

Risico Management	Multi-Stakeholder relaties	Financiën, Administratie en Interne controle	Overige functionele en sectorexpertise
	•		'Impact'-beleggingen, CG in de sociale sector
•		•	
		•	Strategie, Leiderschap ontwikkeling
	•	•	Marketing, Media, Cultuur
•		•	Corporate Governance, Juridische Zaken
			Consumentenmarkt
•		•	
•	•		Natuurbehoud

Deze pagina is bewust blanco gelaten.

Geconsolideerde balans per 31 december 2011	40
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2011	41
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over 2011	42
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over 2011	44
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2011	46
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	47
Segmentrapportage	76
Solvabiliteit	84
Risicomanagement	86
Vennootschappelijke balans per 31 december 2011	110
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2011	111
Vennootschappelijk mutatieoverzicht van het eigen vermogen over 2011	112
Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening	114
Overige gegevens	122

Geconsolideerde balans per 31 december 2011

voor winstverdeling in duizenden euro's	Verwijzingen*	31.12.2011	31.12.2010
Activa			
Kasmiddelen	1	51.631	44.814
Overheidspapieren	2	15.000	—
Bankiers	3	670.649	595.800
Kredieten	4	2.837.818	2.127.643
Rentedragende waardepapieren	5	573.096	586.672
Aandelen	6	4	4
Deelnemingen	7	3.166	2.623
Immateriële vaste activa	8	13.475	14.646
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	9	36.063	32.106
Overige activa	10	16.045	21.319
Overlopende activa	11	73.608	68.993
Totaal activa		4.290.555	3.494.620
Passiva			
Bankiers	12	34.902	23.983
Toevertrouwde middelen	13	3.730.708	3.038.676
Overige schulden	14	9.302	6.817
Overlopende passiva	15	48.725	39.910
Voorzieningen	16	452	318
Achtergestelde schulden	17	15.300	22.800
Eigen vermogen	18	451.166	362.116
Totaal eigen vermogen en passiva		4.290.555	3.494.620
Voorwaardelijke schulden	19	64.542	43.090
Onherroepelijke faciliteiten	20	700.966	734.941
		765.508	778.031

* De verwijzingen hebben betrekking op de toelichting die begint op pagina 51. Deze vormt een integraal onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2011

in duizenden euro's	Verwijzingen*	2011	2010
Baten			
Rentebaten	21	127.927	104.848
Rentelasten	22	-44.675	-38.030
Rente		83.252	66.818
Provisiebaten	23	45.740	36.027
Provisielasten	24	-1.188	-848
Provisie		44.552	35.179
Resultaat uit financiële transacties	25	275	182
Overige baten	26	582	523
Overige baten		857	705
Totaal baten		128.661	102.702
Lasten			
Personeels- en andere beheerkosten	27	84.364	73.111
Afschrijvingen en waardeveranderingen op materiële en immateriële vaste activa	28	5.513	4.851
Bedrijfslasten		89.877	77.962
Waardeveranderingen van vorderingen	29	15.801	9.843
Waardeveranderingen van deelnemingen		107	119
Totaal lasten		105.785	87.924
Bedrijfsresultaat voor belastingen		22.876	14.778
Belastingen bedrijfsresultaat	30	-5.552	-3.269
Nettowinst		17.324	11.509
Bedragen in euro's			
Nettowinst per aandeel		3,18	2,45
Dividend per aandeel		1,95	1,95

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten over 2011

in duizenden euro's	2011	2010
Nettoresultaat	17.324	11.509
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelnemingen na belastingen	-10	16
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen	52	116
Totaalbedrag rechtstreeks verantwoord in het eigen vermogen	42	132
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	17.366	11.641

Deze pagina is bewust blanco gelaten.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over 2011

in duizenden euro's	Aandelen- kapitaal	Agio
Eigen vermogen per 1 januari 2010	221.029	51.507
Uitbreiding aandelenkapitaal	24.191	10.191
Stockdividend	4.132	-4.132
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelnemingen na belastingen		
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen		
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves		
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend		
Dividend niet in contanten uitgekeerd		
Overboeking naar wettelijke reserve ontwikkelingskosten		
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen		
Resultaat boekjaar		
Eigen vermogen per 31 december 2010	249.352	57.566
Uitbreiding aandelenkapitaal	51.619	23.385
Stockdividend	4.717	-4.717
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelnemingen na belastingen		
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen		
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves		
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend		
Dividend niet in contanten uitgekeerd		
Overboeking naar wettelijke reserve ontwikkelingskosten		
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen		
Resultaat boekjaar		
Eigen vermogen per 31 december 2011	305.688	76.234

Herwaarderings- reserve	Wettelijke reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal eigen vermogen
43	6.762	29.532	9.577	318.450
				34.382
				—
16				16
	116			116
		975	-975	—
			-8.602	-8.602
		5.801		5.801
	989	-989		—
		444		444
			11.509	11.509
59	7.867	35.763	11.509	362.116
				75.004
				—
-10				-10
	52			52
		1.566	-1.566	—
			-9.943	-9.943
		6.623		6.623
	-895	895		—
		—		—
			17.324	17.324
49	7.024	44.847	17.324	451.166

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2011

in duizenden euro's	2011	2010
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Nettowinst	17.324	11.509
Aanpassingen voor:		
• afschrijvingen	5.513	4.850
• waardeveranderingen van vorderingen	15.801	9.843
• waardeveranderingen van deelnemingen	107	119
• koersverschillen onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-42	-1
• mutaties voorzieningen	134	-64
• overige mutaties overlopende posten	4.200	-19.154
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	43.037	7.102
Mutatie overheidspapieren	-15.000	—
Mutatie bankiers, niet direct opeisbare tegoeden	-60.957	128.978
Mutaties kredieten	-725.976	-476.551
Mutaties aandelen	—	-1
Mutaties bankiers, niet direct opeisbare schulden	10.919	14.423
Mutatie toevertrouwde middelen	692.032	454.059
Overige mutaties uit operationele activiteiten	7.759	-18.736
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	-48.186	109.274
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Netto investeringen in:		
• rentedragende waardepapieren	13.576	-75.654
• deelnemingen	-608	-78
• immateriële vaste activa	-1.593	-2.723
• onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-6.664	-5.404
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	4.711	-83.859
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie achtergestelde schulden	-7.500	—
Uitbreiding aandelenkapitaal	75.004	34.382
Betaling contant dividend	-3.320	-2.801
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen	—	444
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	64.184	32.025
Netto kasstroom	20.709	57.440
Liquiditeiten per 1 januari	415.689	358.249
Liquiditeiten per 31 december	436.398	415.689
Direct opeisbare tegoeden bij centrale banken	51.631	44.814
Direct opeisbare tegoeden bij banken	384.767	370.875
Liquiditeiten per 31 december	436.398	415.689

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

in duizenden euro's

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen voor de jaarrekening van banken opgenomen in afdeling 14, titel 9, boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De jaarrekening heeft betrekking op het eenendertigste boekjaar van Triodos Bank NV.

Grondslagen voor consolidatie

De financiële gegevens van Triodos Bank NV en groepsmaatschappijen zijn volledig geconsolideerd. De financiële gegevens van joint ventures zijn geconsolideerd naar evenredigheid van het aangehouden belang, indien consolidatie noodzakelijk is voor het inzicht in het vermogen en resultaat van Triodos Bank NV.

Conform artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek bevat de vennootschappelijke winst- en verliesrekening slechts een uitsplitsing van het nettoresultaat in resultaat deelnemingen en overig resultaat.

Overzicht kapitaalbelangen conform artikel 2:379 en 2:414 van het Burgerlijk Wetboek:

- Kantoor Buitenzorg BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Kantoor Nieuweroord BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Stichting Triodos Beleggersgiro te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Assurantiën BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Cultuurbank BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Custody BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Finanz GmbH te Frankfurt am Main, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Investment Management BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos MeesPierson Sustainable Investment Management BV te Zeist, belang 50%, joint venture met gezamenlijke zeggenschap, consolidatie naar evenredigheid van het aangehouden belang;

- Triodos Nieuwbouw BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Tenzij anders vermeld worden activa gewaardeerd op kostprijs, waarbij voor vorderingen rekening wordt gehouden met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Transacties in vreemde valuta

Activa en passiva met betrekking tot transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de contante koers per balansdatum. Baten en lasten van transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Hieruit voortvloeiende koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als 'Resultaat uit financiële transacties'.

Bedrijfsuitoefening in het buitenland

Activa en passiva met betrekking tot activiteiten in buitenlandse eenheden buiten de eurozone worden omgerekend tegen de contante koers per balansdatum. Baten en lasten van activiteiten in buitenlandse business eenheden buiten de eurozone worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Hieruit voortvloeiende koersverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Bankiers en kredieten

De vorderingen op bankiers en de kredieten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid wordt per post bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met de waarde van de verstrekte zekerheden.

Overheidspapier en rentedragende waardepapieren

Overheidspapier en rentedragende waardepapieren behoren tot de beleggingsportefeuille en worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Verschillen tussen verkrijgingsprijs en aflossingswaarde worden afgeschreven over de resterende looptijd van de waardepapieren. Gerealiseerde waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Aandelen

De aandelen behoren niet tot de handelsportefeuille en worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Deelnemingen

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Ingeval het een deelneming betreft met een notering aan een actieve effectenbeurs wordt de reële waarde gelijkgesteld aan de laatst bekende beurskoers. In geval het een deelneming betreft zonder een notering aan een actieve effectenbeurs of zonder regelmatige beursnotering, wordt de reële waarde naar beste kunnen bepaald aan de hand van alle ter beschikking staande gegevens, waaronder een door een externe accountant goedgekeurde jaarrekening, tussentijdse financiële informatie van de instelling en eventueel andere ter beschikking van Triodos Bank staande gegevens ter zake.

Ongerealiseerde waardeveranderingen van deelnemingen waarop geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden rechtstreeks via de herwaarderingsreserve toegevoegd c.q. onttrokken aan het eigen vermogen, met uitzondering van waardeveranderingen beneden de verkrijgingsprijs, welke direct in de winst- en verliesrekening worden verwerkt.

Gerealiseerde waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Koersverschillen als gevolg van de omrekening van vreemde valuta worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen worden bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.

Goodwill die Triodos Bank heeft betaald voor het opzetten van de vestiging in Spanje wordt in tien jaar afgeschreven. De resterende afschrijvingstermijn is drie jaar. Goodwill die Triodos Fonds Management heeft betaald voor de overname van management- en researchactiviteiten wordt in vijf jaar afgeschreven. De resterende afschrijvingstermijn is één maand. Er is geen waardevermindering van goodwill verantwoord.

De ontwikkelingskosten van het banksysteem worden vanaf het moment van ingebruikname afgeschreven op basis van de economische levensduur. De huidige economische levensduur eindigt in december 2016. Er is geen waardevermindering verantwoord.

Managementcontracten waarvoor Triodos Bank heeft betaald bij verwerving van de deelneming in Triodos Investment Management BV worden afgeschreven in twintig jaar. De resterende afschrijvingstermijn is vijftien jaar. Er is geen waardevermindering verantwoord.

Aangekochte computersoftware wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur. Deze periode bedraagt maximaal vijf jaar.

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

Onroerende zaken in ontwikkeling worden gewaardeerd tegen bestede kosten of lagere te verwachten vervangingswaarde bij oplevering. De bestede kosten bestaan uit aan derden verrichte betalingen.

Onroerende zaken in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen actuele waarde, die is afgeleid van de vervangingswaarde. Taxatie gebeurt ten minste iedere vijf jaar door een externe taxateur. Gebouwen in eigen gebruik worden lineair afgeschreven op basis van een geschatte economische levensduur van 40 jaar. Op terreinen in

eigen gebruik wordt niet afgeschreven. Bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijnen variëren van drie tot tien jaar.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan voornamelijk uit een voorziening voor groot onderhoud gebouwen.

Inkoop eigen certificaten van aandelen

Inkoop en heruitgifte van eigen certificaten van aandelen wordt ten laste respectievelijk ten gunste van de overige reserves gebracht. Een saldo dat resteert na heruitgifte van alle ingekochte eigen certificaten staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Inkoop van eigen certificaten kan plaatsvinden tot een maximum van 2% van het aantal uitstaande aandelen.

Tot inkoop van eigen certificaten kan worden besloten, indien het aanbod van bestaande certificaten groter is dan de vraag naar nieuwe certificaten. Hiertoe is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een machtiging verstrekt aan de Directie.

Derivaten

Triodos Bank faciliteert ten behoeve van cliënten het afdekken van risico's door middel van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De waardering en resultaatbepaling van afgeleide financiële instrumenten die worden gebruikt om risico's af te dekken (hedging) gebeurt volgens dezelfde grondslagen als die van de onderliggende waarden. Baten en lasten voortvloeiend uit de financiële instrumenten worden ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht gedurende de looptijd van het contract.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, respectievelijk waarin de dienst is verleend.

Rentebaten en provisies uit hoofde van kredietverlening worden niet in de winst- en verliesrekening verantwoord indien gereede twijfel bestaat omtrent de inbaarheid van de opbrengsten.

Belastingen bedrijfsresultaat

De belastingen worden op basis van geldende tarieven voor de belastingen naar de winst berekend over het resultaat voor belastingen. Hierbij wordt rekening gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen, aftrekposten, bijtellingen en verschillen als gevolg van afwijkingen tussen balanswaarde en fiscale waarde van activa en passiva.

Belastinglatenties als gevolg van verschillen tussen balanswaarde en fiscale waarde worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Winst per aandeel

De winst per aandeel wordt berekend op basis van het gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen. Bij de berekening van het gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen geldt het volgende:

- door Triodos Bank gehouden eigen aandelen worden in mindering gebracht op het totale aantal uitstaande aandelen;
- de berekening is gebaseerd op gemiddelden per maand.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft de mutatie van de geldmiddelen van Triodos Bank, uitgesplitst in operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen bestaan uit kasmiddelen en de direct opeisbare tegoeden bij bankiers. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Het gebruik van schattingen en veronderstellingen bij het opstellen van de jaarrekening

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening moet Triodos Bank schattingen en veronderstellingen maken die gevolgen hebben voor de verantwoorde bedragen van activa en passiva en de voorwaardelijke activa en passiva per

balansdatum en voor de verantwoorde baten en lasten over het boekjaar. Dit betreft voornamelijk de methoden voor het bepalen van de voorzieningen voor dubieuze debiteuren, van de reële waarde van activa en passiva en van waardeverminderingen. Het betreft mede het beoordelen van de situaties op basis van beschikbare financiële gegevens en informatie. Hoewel deze schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen en acties naar beste weten van de Directie zijn gemaakt, kunnen feitelijke resultaten afwijken van de schattingen.

Schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Herzieningen van administratieve schattingen worden verantwoord in de periode waarin de schatting wordt herzien of, als de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden, in de periode van herziening en toekomstige perioden.

Zie voor nadere details over deze grondslagen voor waardering en resultaatbepaling de bijbehorende toelichting op de jaarrekening.

Activa

1. Kasmiddelen

Deze post omvat de direct opeisbare tegoeden bij centrale banken.

2. Overheidspapieren

	2011	2010
Belgische schatkistpapier	15.000	—
	15.000	—

Het verloop van het overheidspapier is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	—	—
Aanschaf	15.000	—
Aflossingen	—	—
Verkoop	—	—
Balanswaarde per 31 december	15.000	—

3. Bankiers

	2011	2010
Direct opeisbare tegoeden bij banken	384.767	370.875
Deposito's bij banken	285.882	224.925
	670.649	595.800

De direct opeisbare tegoeden staan ter vrije beschikking.

Bankiers onderverdeeld naar resterende looptijd:

	2011	2010
Direct opeisbaar	384.767	370.875
1 tot 3 maanden	131.382	222.925
3 maanden tot 1 jaar	152.500	—
1 tot 5 jaar	—	—
Langer dan 5 jaar	2.000	2.000
	670.649	595.800

De balanswaarde van de tegoeden bij banken per 31 december is als volgt te specificeren:

	2011	2010
ABN AMRO	135.066	110.057
Banco Cooperativo	5.410	8.432
Barclays	57.661	68.257
Co-operative Bank	23.944	23.236
Dexia Bank	—	66.281
DZ Bank	5.244	12.198
Friesland Bank	49.443	20.000
FMO (Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden)	90.000	—
ING Bank	90.408	83.302
KBC Bank	37.834	12.076
Van Lanschot Bank	20.115	1.638
Nationwide Building Society	23.944	23.236
Rabobank	92.322	129.574
Royal Bank of Scotland	15.866	9.766
SNS Bank	20.000	20.000
Overige	3.392	7.747
	670.649	595.800

4. Kredieten

	2011	2010
Kredieten	2.874.401	2.148.267
Voorziening dubieuze debiteuren	-36.583	-20.624
	2.837.818	2.127.643

Dit betreft kredieten aan de private sector voor zover geen vorderingen op bankiers.

Kredieten onderverdeeld naar resterende looptijd:

	2011	2010
Direct opeisbaar	148.657	89.080
1 tot 3 maanden	149.385	55.667
3 maanden tot 1 jaar	216.707	213.671
1 tot 5 jaar	653.598	537.025
Langer dan 5 jaar	1.706.054	1.252.824
	2.874.401	2.148.267

Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	20.624	10.392
Toevoeging	19.143	12.076
Afboeking	-835	-289
Vrijval	-2.450	-1.598
Koersverschillen	101	43
Balanswaarde per 31 december	36.583	20.624

De voorziening heeft geen betrekking op voorwaardelijke schulden en onherroepelijke faciliteiten. De toevoeging aan de voorziening heeft voor EUR 1,4 miljoen betrekking op rente die wel in rekening is gebracht maar niet is ontvangen (2010: EUR 0,6 miljoen).

5. Rentedragende waardepapieren

	2011	2010
Nederlandse staatsobligaties	172.000	265.196
Belgische staatsobligaties	257.798	142.628
Spaanse staatsobligaties	6.348	6.348
Overige obligaties	136.950	172.500
	573.096	586.672

De balanswaarde van de overige obligaties per 31 december is als volgt te specificeren:

	2011	2010
Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO), Nederland	60.000	60.000
SNS Bank (met overheidsgarantie), Nederland	19.000	29.000
Regio Brussel, België	15.000	15.000
Vlaamse gemeenschap, België	13.000	13.000
La Communauté française de Belgique, België	10.000	—
Rabobank, Nederland	10.000	10.000
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Nederland	6.450	—
Nederlandse Waterschapsbank, Nederland	3.000	6.000
Ethias Vie, België	500	500
De Société Publique de Gestion de l'Eau (SPGE), België	—	15.000
Dexia Bank (met overheidsgarantie), België	—	13.000
NIBC Bank (met overheidsgarantie), Nederland	—	10.000
Cultuurinvest, België	—	1.000
	136.950	172.500

Van het effectenbezit dient EUR 5,0 miljoen (2010: EUR 5,0 miljoen) als onderpand voor een mogelijk debetsaldo bij De Nederlandsche Bank (2010: EUR 5,0 miljoen), EUR 8,5 miljoen voor een mogelijk debetsaldo bij een Nederlandse bank (2010: EUR 21,0 miljoen) en EUR 0,0 miljoen (2010: EUR 11,6 miljoen) voor een mogelijk debetsaldo bij een Belgische bank. Van het effectenbezit dient EUR 6,3 miljoen (2010: EUR 6,3 miljoen) als onderpand voor opgenomen leningen bij een Spaanse bank.

Per 31 december 2011 is in verband met nog niet als resultaat verantwoorde verschillen tussen verkrijgingsprijs en aflossingswaarde EUR 13,9 miljoen (2010: EUR 18,6 miljoen) opgenomen onder de overlopende activa en EUR 0,8 miljoen (2010: EUR 0,5 miljoen) onder de overlopende passiva.

Het verloop van de rentedragende waardepapieren is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	586.672	511.018
Aanschaf	144.450	185.000
Aflossingen	-99.026	-60.846
Verkoop	-59.000	-48.500
Balanswaarde per 31 december	573.096	586.672

6. Aandelen

	2011	2010
S.W.I.F.T. SCRL	3	3
Ampere Equity Fund BV	0	0
SEPA Biogasanlage Hattingen GmbH	1	1
	4	4

De aandelen S.W.I.F.T. SCRL worden gehouden in het kader van deelneming aan het S.W.I.F.T. betalingsverkeer. De aandelen Ampere Equity Fund BV worden gehouden in het kader van de activiteiten van Triodos Investment Management. De aandelen SEPA Biogasanlage Hattingen GmbH worden gehouden in samenhang met een verstrekt krediet.

Het verloop van de aandelen is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	4	3
Aanschaf	—	1
Verkopen	—	—
Balanswaarde per 31 december	4	4

7. Deelnemingen

	2011	2010
Overige deelnemingen	3.166	2.623

Het betreft deelnemingen in New Resource Bank, San Francisco, Merkur Bank, Kopenhagen, Cultura Bank, Oslo, Social Enterprise Finance Australia Limited, Sydney, GLS Gemeinschaftsbank eG, Bochum, Banca Popolare Etica Scpa, Padua en Ekobanken Medlemsbank, Järna, waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	2.623	2.532
Verwervingen	475	78
Uitbreiding kapitaal	133	—
Herwaardering	-117	-103
Koersresultaten vreemde valuta	52	116
Balanswaarde per 31 december	3.166	2.623

8. Immateriële vaste activa

	2011	2010
Betaalde goodwill	295	400
Ontwikkelingskosten voor informatiesystemen	9.529	10.793
Managementcontracten	2.972	3.174
Computersoftware	679	279
	13.475	14.646

De betaalde goodwill betreft:

- goodwill die Triodos Fonds Management in 2004 aan Triodos Investment Management heeft betaald voor het verkrijgen van researchactiviteiten;
- goodwill die Triodos Fonds Management in 2004 en 2005 aan Triodos Investment España heeft betaald, plus een extra bedrag in 2009, voor de afkoop van het winstrecht van de Spaanse vestiging.

Het verloop van de betaalde goodwill is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	900	900
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-500	-395
Balanswaarde per 1 januari	400	505
Aanschaf	—	—
Afschrijving	-105	-105
Balanswaarde per 31 december	295	400

Ontwikkelingskosten informatiesystemen

De ontwikkelingskosten voor informatiesystemen betreft ontwikkelingskosten van het ICT-systeem van de bank.

Het verloop van de ontwikkelingskosten voor de informatiesystemen is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	19.567	17.056
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-8.774	-7.089
Balanswaarde per 1 januari	10.793	9.967
Geactiveerde kosten	967	2.510
Afschrijving	-2.231	-1.684
Waardeverminderingen	—	—
Balanswaarde per 31 december	9.529	10.793

Managementcontracten

De managementcontracten betreffen contracten voor het beheer van fondsen door Triodos Investment Management. Bij verwerving van de deelneming in Triodos Investment Management heeft Triodos Bank hiervoor een bedrag betaald aan Triodos Holding.

Het verloop van de managementcontracten is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	4.030	4.030
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-856	-655
Balans per 1 januari	3.174	3.375
Afschrijving	-202	-201
Balanswaarde per 31 december	2.972	3.174

9. Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

	2011	2010
Onroerende zaken in eigen gebruik	23.496	22.735
Bedrijfsmiddelen	12.567	9.371
	36.063	32.106

Het verloop van de onroerende zaken in eigen gebruik is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	25.163	24.514
Cumulatieve herwaardering per 1 januari	-435	-435
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-1.993	-1.673
Balanswaarde per 1 januari	22.735	22.406
Aanschaf	1.111	648
Afschrijving	-350	-319
Balanswaarde per 31 december	23.496	22.735

Het verloop van de bedrijfsmiddelen is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	19.351	14.862
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-9.980	-7.768
Balanswaarde per 1 januari	9.371	7.094
Aanschaf	5.624	4.768
Verkoop	-71	-13
Afschrijving	-2.399	-2.480
Koersverschillen	42	2
Balanswaarde per 31 december	12.567	9.371

10. Overige activa

De overige activa zijn inclusief een vordering inzake de depositogarantieregeling voor een bedrag van EUR 9.886 miljoen (2010: EUR 13.171).

11. Overlopende activa

Hieronder zijn opgenomen nog te ontvangen nog niet gefactureerde bedragen, vooruitbetaalde bedragen en diverse overlopende posten, waaronder een actieve belastinglatentie van EUR 3,1 miljoen (2010: EUR 3,0 miljoen). De belastinglatentie heeft voornamelijk betrekking op verliezen van de Duitse en Spaanse vestigingen die nog moeten worden gecompenseerd met toekomstige belastbare winsten.

Passiva

12. Bankiers

	2011	2010
Tegoeden van banken	34.902	23.983

Dit betreft de aangehouden tegoeden door Kreditanstalt für Wiederaufbau, Duitsland, en Instituto de Crédito Oficial, Spanje, ten behoeve van rentegesubsidieerde kredieten in de duurzame energiesector.

Tegoeden van banken onderverdeeld naar resterende looptijd:

	2011	2010
Direct opeisbaar	855	840
1 tot 3 maanden	670	108
3 maanden tot 1 jaar	1.389	822
1 tot 5 jaar	10.602	6.843
Langer dan 5 jaar	21.386	15.370
	34.902	23.983

13. Toevertrouwde middelen

	2011	2010
Spaargelden	2.715.079	2.199.404
Overige toevertrouwde middelen	1.015.629	839.272
	3.730.708	3.038.676

Toevertrouwde middelen onderverdeeld naar resterende looptijd:

	2011	2010
Direct opeisbaar	2.991.596	2.497.806
1 tot 3 maanden	96.380	93.796
3 maanden tot 1 jaar	203.292	167.916
1 tot 5 jaar	354.296	223.160
Langer dan 5 jaar	85.144	55.998
	3.730.708	3.038.676

14. Overige schulden

Deze post bestaat uit diverse te betalen bedragen, waaronder te betalen Nederlandse en buitenlandse belastingen en sociale verzekeringspremies van EUR 3,9 miljoen (2010: EUR 2,5 miljoen).

15. Overlopende passiva

Hieronder zijn opgenomen nog te betalen nog niet gefactureerde kosten, vooruit ontvangen bedragen en diverse overlopende posten en een passieve belastinglatentie van EUR 4,2 miljoen (2010: EUR 4,2 miljoen).

De belastinglatentie heeft voornamelijk betrekking op in Nederland te belasten toekomstige winsten van de Duitse en Spaanse vestigingen.

16. Voorzieningen

	2011	2010
Groot onderhoud gebouwen	447	313
Overige voorzieningen	5	5
	452	318

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	318	382
Dotatie	169	114
Onttrekking	-35	-103
Vrijval	—	-75
Balans waarde per 31 december	452	318

17. Achtergestelde schulden

Dit betreft een 10-jarige obligatielening uitgegeven op 12 juli 2006. Het nominale rentepercentage bedraagt 5,625% en de uitgiftekoers was 99,314%. De obligaties zijn achtergesteld ten opzichte van alle overige schulden. Gedurende de looptijd van de obligatielening kan de bank obligaties inkopen en intrekken onder voorbehoud van toestemming van De Nederlandsche Bank.

Per 31 december 2011 is in verband met verschillen tussen verkrijgingsprijs en aflossingswaarde een bedrag van EUR 0,1 miljoen (2010: EUR 0,1 miljoen) opgenomen onder de overlopende activa.

Het verloop van de achtergestelde schulden is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	22.800	22.800
Onttrekking	-7.500	—
Balanswaarde per 31 december	15.300	22.800

18. Eigen vermogen

Het eigen vermogen op de geconsolideerde balans is gelijk aan het eigen vermogen op de vennootschappelijke balans. Voor een specificatie wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening.

Reële waarden

Onderstaande tabel geeft inzicht in de reële waarde van de financiële instrumenten per 31 december 2011. De reële waarde van rentedragende waardepapieren is de marktwaarde. Voor bankiers, kredieten, toevertrouwde middelen met een vaste rentelooptijd en de achterstelde lening is de reële waarde bepaald door middel van de netto contante waarde van verwachte rente en aflossingskasstromen met behulp van de marktrentes ultimo boekjaar. De reële waarde van de overige posten wordt gelijkgesteld aan de balanswaarde.

De reële waarde van de overige activa en passiva bevat tevens de belastinglatentie in verband met het verschil tussen balanswaarde en reële waarde. Het nog niet afgeschreven agio en disagio van de rentedragende waardepapieren is opgenomen in de balanswaarde van de rentedragende waardepapieren.

	2011 Balans- waarde	2011 Reële waarde	2010 Balans- waarde	2010 Reële waarde
Activa				
Kasmiddelen	51.631	51.631	44.814	44.814
Overheidspapier	15.000	15.000	—	—
Bankiers	670.649	670.452	595.800	595.901
Kredieten	2.837.818	2.907.188	2.127.643	2.169.387
Rentedragende waardepapieren inclusief agio/disagio	586.170	600.476	604.727	613.162
Aandelen	4	4	4	4
Deelnemingen	3.166	3.166	2.623	2.623
Overig	125.315	110.925*	118.505	109.109*
	4.289.753	4.358.842	3.494.116	3.535.000
Passiva				
Bankiers	34.902	34.902	23.983	23.983
Toevertrouwde middelen	3.730.708	3.758.084	3.038.676	3.049.258
Overig	72.977	71.521	69.341	71.456
Eigen vermogen	451.166	451.166	362.116	362.116
Herwaardering	—	43.169	—	28.187
	4.289.753	4.358.842	3.494.116	3.535.000

* De reële waarde wordt negatief beïnvloed door de belastingeffecten van alle reële-waardecorrecties die onder overig zijn verantwoord.

	2011 Contractwaarde	2011 Reële waarde	2010 Contractwaarde	2010 Reële waarde
Derivaten				
Valutatermijncontracten (verkoop vreemde valuta)	195.641	208.462	175.488	181.211
Valutatermijncontracten (verkoop vreemde valuta)	196.701	208.986	175.079	181.237
	392.342	417.448	350.567	362.448

De geschatte reële waarden die worden opgegeven door financiële instellingen zijn niet één op één vergelijkbaar vanwege de grote verscheidenheid in waarderingsmethoden en de vele schattingen. Het gebrek aan een objectieve waarderingsmethode brengt met zich mee dat geschatte reële waarden in hoge mate subjectief zijn voor wat betreft de veronderstelde looptijden en de toegepaste rentepercentages. Daarom moeten lezers voorzichtig zijn als ze de informatie in dit deel van de toelichting willen gebruiken om reële waarden van verschillende financiële instellingen met elkaar te vergelijken.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

19. Voorwaardelijke schulden

Dit betreft kredietvervangende en niet-kredietvervangende garanties die gedeeltelijk zijn gedekt door geblokkeerde rekeningen tot hetzelfde bedrag.

20. Onherroepelijke faciliteiten

Dit betreft het geheel van verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening.

Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast de in de balans vermelde voorwaardelijke schulden en onherroepelijke faciliteiten is het depositogarantiestelsel en de beleggerscompensatieregeling van toepassing, zoals bedoeld in artikel 3:259 van de Wet op het Financieel Toezicht.

Huurverplichtingen

in duizenden euro's

Plaats	Bedrag per jaar	Resterende looptijd
Zeist, Nederland	548	44 maanden
Zeist, Nederland	175	12 maanden
Brussels, België	585	87 maanden
Bristol, Verenigd Koninkrijk	792	171 maanden
Edinburgh, Verenigd Koninkrijk	41	33 maanden
Barcelona, Spanje	154	22 maanden
Bilbao, Spanje	13	3 maanden
La Coruna, Spanje	57	20 maanden
Las Palmas, Spanje	26	18 maanden
Madrid, Spanje	18	3 maanden
Palma de Mallorca, Spanje	89	40 maanden
Santa Cruz de Tenerife, Spanje	53	30 maanden
Sevilla, Spanje	23	3 maanden
Valencia, Spanje	53	10 maanden
Valladolid, Spanje	99	9 maanden
Zaragoza, Spanje	14	6 maanden
Frankfurt, Duitsland	286	34 maanden

Leaseverplichtingen

in duizenden euro's

Er zijn leaseverplichtingen aangegaan met een looptijd tussen 14 en 48 maanden voor een bedrag van EUR 503 per jaar.

Verplichtingen voor het gebruik voor software

in duizenden euro's

De volgende verplichtingen zijn aangegaan voor het gebruik van software:

- voor een periode van 36 maanden met een vaste jaarlast van EUR 10.
- een vaste jaarbetaling van EUR 27.
- voor een periode van ten minste 2 jaar met een variabele jaarlast van circa EUR 187.

Overige verplichtingen

In 2010 heeft Triodos Bank een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met een projectontwikkelaar, die in 2011 is gewijzigd. Het doel van deze overeenkomst is het bouwen van een nieuw kantoorgebouw voor Triodos Bank vóór het derde kwartaal 2016. Eind 2011 heeft Triodos Bank een overeenkomst met een derde partij ondertekend voor de aankoop van grond voor 1 september 2014. Aan deze aankoop zijn een aantal specifieke voorwaarden verbonden.

Baten

21. Rentebaten

	2011	2010
Kredieten	99.260	77.187
Bankiers	8.544	7.189
Rentedragende waardepapieren	20.072	20.253
Overige beleggingen	51	219
	127.927	104.848

De rentebaten zijn inclusief opbrengsten voortvloeiend uit het uitlenen van gelden en daarmee samenhangende transacties, alsmede hiermee verband houdende provisies die het karakter hebben van rente. De post rentedragende waardepapieren is inclusief transactieresultaten voor een bedrag van EUR 2,6 miljoen (2010: EUR 2,2 miljoen).

22. Rentelasten

	2011	2010
Toevertrouwde middelen	43.715	36.080
Achtergestelde schulden	160	1.297
Bankiers	774	326
Overige	26	327
	44.675	38.030

De post achtergestelde schulden is inclusief een transactieresultaat voor een bedrag van EUR 1,1 miljoen (2010: 0,0 miljoen).

23. Provisiebaten

	2011	2010
Garantieprovisie	525	434
Aandelenregister	3.575	3.374
Betalingsverkeer	4.120	2.062
Kredietverlening	11.396	6.295
Vermogensbeheer	3.231	2.769
Managementvergoedingen	22.245	20.840
Overige provisiebaten	648	253
	45.740	36.027

De categorieën van provisiebaten zijn in 2011 herzien. De vergelijkende cijfers over 2010 zijn aangepast.

24. Provisielasten

	2011	2010
Provisie aan agenten	393	401
Vermogensbeheer	312	259
Overige provisielasten	483	188
	1.188	848

25. Resultaat uit financiële transacties

	2011	2010
Koersresultaten transacties in vreemde valuta	34	19
Transactieresultaten valutatermijncontracten	241	163
	275	182

26. Overige baten

Dit betreft vergoedingen voor overige verrichte diensten en boekwinsten voortvloeiend uit de verkoop van activa.

Lasten

27. Personeels- en andere beheerkosten

	2011	2010
Personeelskosten:		
• salarissen	36.482	30.922
• pensioenlasten	3.653	3.849
• sociale lasten	5.803	5.308
• uitzendkrachten	3.342	3.282
• diverse personeelskosten	4.191	3.735
• geactiveerde personeelskosten	-810	-1.694
	52.661	45.402
Andere beheerskosten:		
• kantoorkosten	3.893	3.278
• IT-kosten	3.689	3.751
• externe administratiekosten	3.732	2.821
• reis- en verblijfkosten	2.480	2.068
• advies- en accountantskosten	2.313	2.499
• publiciteitskosten	7.039	6.263
• huisvestingskosten	5.392	4.044
• overige kosten	3.165	2.985
	31.703	27.709
	84.364	73.111
Gemiddeld aantal medewerkers op voltijdbasis	639,6	559,4

Pensioenlasten

	2011	2010
Pensioenlasten, toegezegde bijdrageregelingen	1.708	2.035
Pensioenlasten, toegezegd pensioenregelingen	1.945	1.814
	3.653	3.849

De pensioenlasten van de toegezegde bijdrageregelingen en de toegezegd pensioenregelingen zijn gebaseerd op de over het boekjaar verschuldigde premies.

Pensioenregeling per land

De pensioenregeling van Triodos Bank in Nederland is een combinatie van een toegezegde pensioenregeling en een toegezegde bijdrageregeling. Voor het deel van het bruto jaarsalaris tot en met EUR 49.297 geldt een toegezegde pensioenregeling; de verplichting aan de deelnemende medewerkers bestaat uit het toekennen van het opgebouwde pensioen. Voor het deel van het bruto jaarsalaris boven EUR 49.297 geldt een toegezegde bijdrageregeling; de verplichting aan de deelnemende medewerkers bestaat uit het voldoen van de verschuldigde premie.

Aan de pensioenregeling in Nederland nemen ook medewerkers van gelieerde partijen deel. De totale pensioenverplichting en de hieruit voortvloeiende lasten worden opgenomen en toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening van Triodos Bank NV. Een deel van de lasten wordt doorbelast aan gelieerde partijen op basis van hun aandeel in de totale salarissen van de deelnemende medewerkers.

De pensioenregelingen van Triodos Bank in België, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland zijn toegezegde bijdrageregelingen, die zijn ondergebracht bij levensverzekeringsmaatschappijen in die landen. De verplichting aan de deelnemende medewerkers bestaat uit het voldoen van de verschuldigde premie. De deelname aan de pensioenregeling is voor de medewerkers van België en Spanje verplicht. In België bedraagt de werknemersbijdrage 2% van het salaris en de werkgeversbijdrage 6%. In Spanje bedraagt de pensioenpremie 1,5% van het salaris; deze wordt geheel gedragen door de werkgever.

In het Verenigd Koninkrijk en Duitsland is deelname aan de pensioenregeling vrijwillig. In het Verenigd Koninkrijk varieert de werknemersbijdrage tussen 0% en 35% van het salaris. De werkgeversbijdrage bedraagt 3% of 10% van het salaris. Van de werknemers in het Verenigd Koninkrijk neemt 78% deel aan de pensioenregeling. In Duitsland bedraagt de werknemersbijdrage 3,33% van het salaris en de werkgeversbijdrage 6,67%. Van de werknemers in Duitsland neemt 100% deel aan de pensioenregeling.

Overige lasten

De overige lasten zijn inclusief lasten inzake de depositogarantieregeling voor een bedrag van EUR 0,5 miljoen (2010: EUR 0,3 miljoen).

Bezoldigingsbeleid

Het beloningssysteem van Triodos Bank is gebaseerd op het uitgangspunt dat de inkomsten worden gegenereerd door de inspanning van alle medewerkers gezamenlijk.

De vergoedingen van leden van de Directie worden vastgesteld door de Raad van Commissarissen op advies

van de Nomination and Compensation Committee. Er wordt rekening gehouden met de uitgangspunten van het beloningssysteem van Triodos Bank.

De vergoedingen voor commissarissen en bestuursleden van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank (het Administratiekantoor) worden vastgesteld door de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders respectievelijk de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Certificaathouders. De geboden beloning is bescheiden, waardoor voldoende competente bestuursleden kunnen worden aangetrokken en behouden.

In 2011 is een nieuw Internationaal Bezoldigingsbeleid aangenomen. Kernelementen van dit beleid zijn:

- Triodos Bank handhaaft haar beleid om geen bonussen of optieregelingen aan te bieden aan de leden van de Directie of aan haar medewerkers. Financiële prikkels worden niet als een passende manier beschouwd om medewerkers te motiveren en te belonen. Daarnaast is duurzaamheid naar haar aard het resultaat van een gezamenlijke inspanning van teamleden gericht op zowel de korte als lange termijn.
- Triodos Bank kan medewerkers een extra individuele beloning toekennen van maximaal twee maandsalarissen. Deze bijdragen zijn voor buitengewone prestaties ter beoordeling van het management in overleg met Human Resources. Een dergelijke beloning is niet gebaseerd op vooraf vastgestelde doelstellingen en wordt altijd achteraf aangeboden.
- Eens per jaar kan een collectieve financiële beloning worden betaald voor de totale prestaties en bijdragen van alle medewerkers. Dit zeer bescheiden bedrag is hetzelfde voor alle medewerkers en varieert van rond EUR 300 tot EUR 500 per medewerker. Deze beloning kan worden uitgekeerd in contanten of in certificaten van aandelen van Triodos Bank NV.
- De vaste salarissen dienen ruwweg marktconform te zijn om de juiste kwaliteit medewerkers aan te trekken en te behouden.
- De factor waarmee het maximumsalaris in de laagste schaal en het maximumsalaris voor het seniormanagement verschilt, wordt in elk land zorgvuldig in de gaten gehouden (deze verhouding in Nederland in 2011 was 9,8) om ervoor te zorgen dat het verschil tussen de hoogste en laagste salarissen niet buitensporig is.
- Ontslagvergoedingen moeten bescheiden zijn. Eventuele wetgeving of algemeen aanvaarde normen in een land dienen te worden nageleefd. Onderprestaties mogen in geen geval worden beloond met een ontslagvergoeding.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de leningen verstrekt aan de leden van de Directie.

	2011	2011	2011	2010	2010	2010
	Openstaand bedrag	Gemiddelde rentevoet	Aflossingen	Openstaand bedrag	Gemiddelde rentevoet	Aflossingen
Pierre Aeby	125	3,6%	—	125	3,6%	—

Aan de overige directieleden, commissarissen en bestuursleden van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank zijn geen andere leningen, voorschotten of garanties verstrekt. De bank kent uit principiële overwegingen geen aandelenoptieregeling voor directieleden, commissarissen en bestuursleden van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank.

Bezoldiging Directie

De bezoldiging van de Directie is als volgt:

	2011	2010
Salarislasten	677	649
Pensioenlasten	143	141
Sociale lasten	27	27
	847	817

De salarislasten van de leden van de Directie kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Pierre Aeby*	217	206
Peter Blom*	265	258
Michael Jongeneel	195	185
	677	649

* Statutair Directeur

Bezoldiging Raad van Commissarissen

De bezoldiging van de Raad van Commissarissen is als volgt:

Bedragen in euro's	2011 Vergoeding	2011 Vergoedingen voor commissies	2011 Vergoeding reistijd	2011 Totaal	2010 Totaal
David Carrington	11.458	—	3.500	14.958	13.500
Marcos Eguiguren	11.458	4.000	3.500	18.958	16.604
Marius Frank	11.458	3.521	—	14.979	12.302
Mathieu van den Hoogenband	11.458	—	—	11.458	10.000
Jan Lamers	11.458	667	3.500	15.625	16.604
Margot Scheltema	11.458	5.000	—	16.458	14.208
Hans Voortman (voorzitter)	17.042	2.583	—	19.625	17.000
Carla van der Weerd	11.458	3.333	—	14.791	6.042
	97.248	19.104	10.500	126.852	106.260

De aan de Raad van Commissarissen betaalde vergoedingen zijn gewijzigd tijdens de op 20 mei 2011 gehouden Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De volgende vergoedingen gelden:

- EUR 12.500 per jaar voor een gewoon lid;
- EUR 18.500 per jaar voor de voorzitter;
- EUR 4.000 per jaar voor een lid van de Audit and Risk Committee;
- EUR 5.000 per jaar voor de voorzitter van de Audit and Risk Committee;
- EUR 3.000 per jaar voor leden van de Nomination and Compensation Committee;
- EUR 4.250 per jaar voor de voorzitter van de Nomination and Compensation Committee;
- EUR 500 per vergadering (met een maximum van EUR 10.000 per jaar) als vergoeding voor bestede reistijd voor in het buitenland woonachtige commissarissen.

Mevrouw Van der Weerd is commissaris sinds 21 mei 2010.

De heer Eguiguren en de dames Van der Weerd en Scheltema (voorzitter) vormen de Audit en Risk Committee. De heren Frank (voorzitter) en Voortman vormen de Nomination and Compensation Committee.

Bezoldiging Bestuur Administratiekantoor

De bezoldiging van de leden van het Bestuur van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank (het 'Administratiekantoor') is als volgt (bedragen in euro's):

	2011 Vergoeding	2011 Vergoeding reistijd	2011 Totaal	2010 Totaal
Jan van Apeldoorn (tot 21 mei 2010)	—	—	—	1.187
Marjatta van Boeschoten	3.788	3.000	6.788	6.500
Frans de Clerck (vanaf 21 mei 2010)	3.788	3.000	6.788	3.813
Luis Espiga	3.788	3.500	7.288	6.000
Chris Maryns-van Autreve (tot 21 mei 2010)	—	—	—	2.187
Jan Nijenhof	3.788	—	3.788	5.000
Max Rutgers van Rozenburg (voorzitter)	5.992	—	5.992	3.000
Josephine de Zwaan (vanaf 21 mei 2010)	3.788	—	3.788	1.813
	24.932	9.500	34.432	29.500

De aan de leden van het Bestuur van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank betaalde vergoedingen zijn gewijzigd tijdens de op 20 mei 2011 gehouden Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De volgende vergoedingen gelden:

- EUR 4.350 per jaar voor een gewoon lid;
- EUR 6.700 per jaar voor de voorzitter;
- EUR 500 per vergadering (met een maximum van tien vergaderingen per jaar) als vergoeding voor bestede reistijd voor in het buitenland woonachtige bestuurders.

28. Afschrijving en waardeveranderingen immateriële en materiële activa

	2011	2010
Afschrijvingen immateriële vaste activa	2.764	2.052
Afschrijvingen onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	2.749	2.799
	5.513	4.851

De afschrijvingen zijn verminderd met het deel dat wordt doorbelast aan gelieerde partijen.

29. Waardeveranderingen van vorderingen

Deze post omvat de lasten die samenhangen met de waardeverminderingen van kredieten en andere vorderingen. In 2011 is er sprake van een last van EUR 15,8 miljoen (2010: last van EUR 9,8 miljoen).

30. Belastingen bedrijfsresultaat

	2011	2010
Te betalen belastingen	5.296	3.185
Latente belastingen	256	84
	5.552	3.269

De aansluiting tussen het wettelijk en het effectief belastingpercentage is als volgt:

	2011	2010
Resultaat voor belastingen	22.876	14.778
Wettelijke belastingpercentage	25,0%	25,5%
Wettelijk belastingbedrag	5.719	3.768
Afwijking als gevolg van andere tarieven in het buitenland, vrijstellingen en niet-aftrekbare bedragen	36	-554
Aanpassing belastinglatentie als gevolg van gewijzigde belastingtarieven	-203	55
Effectief belastingbedrag	5.552	3.269
Effectief belastingpercentage	24,3%	22,1%

Fiscale entiteit

Triodos Bank vormt als moedermaatschappij een fiscale entiteit voor de omzetbelasting en de vennootschapsbelasting met Triodos Assurantiën, Triodos Cultuurbank, Triodos Investment Management, Kantoor Buitenzorg, Kantoor Nieuweroord en Triodos Nieuwbouw als dochtermaatschappijen. Voor de wijze van verrekening van belastingen tussen Triodos Bank en de dochtermaatschappijen wordt gehandeld alsof de rechtspersonen zelfstandig belastingplichtig zijn. De rechtspersonen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingsschulden van de tot de fiscale eenheid behorende maatschappijen.

Gelieerde partijen

Triodos Bank heeft banden met de volgende rechtspersonen:

- Triodos Bank verleent diensten aan Sustainalytics, Triodos Facet en Triodos Fair Share Fund tegen marktconforme tarieven. De diensten betreffen uitleen van personeel, directievoering, administratie, huisvesting, ICT en marketingactiviteiten.
- Triodos Bank houdt tegoeden aan en verricht bankdiensten aan gelieerde partijen tegen marktconforme tarieven.
- Triodos Bank verstrekt kredietfaciliteiten en bankgaranties aan beleggingsfondsen en internationale fondsen tegen marktconforme tarieven.
- Triodos Bank verhuurt kantoorruimte aan Triodos Facet tegen een marktconforme huur.
- Triodos Bank stelt zich garant voor Triodos Groenfonds tegen een marktconforme garantieprovisie.
- Triodos Bank en Triodos Investment Management voeren beheeractiviteiten uit voor beleggingsfondsen tegen een marktconforme managementvergoeding.
- Triodos Custody verricht bewaaractiviteiten voor Triodos Fair Share Fund tegen een marktconforme vergoeding.
- Triodos Bank distribueert en registreert effecten, uitgegeven door beleggingsfondsen en geplaatst bij klanten van Triodos Bank, tegen marktconforme vergoedingen.
- Triodos Bank verricht valutatransacties voor beleggingsfondsen en internationale fondsen tegen marktconforme tarieven.
- Triodos Investment Management heeft commissariswerkzaamheden verricht voor Sustainalytics BV tegen een marktconforme vergoeding.
- Triodos Bank ontvangt van Triodos Groenfonds een compensatie voor lagere rente op leningen die zijn overgenomen van Triodos Groenfonds.
- Triodos Investment Management en Triodos Mees Pierson betrekken informatie ten behoeve van duurzaamheidsonderzoek van Sustainalytics tegen marktconforme vergoedingen.
- Triodos Mees Pierson betaalt een deel van de ontvangen managementvergoeding door aan Sustainalytics als vergoeding voor hun aandeel in de verrichte beheeractiviteiten.
- Triodos Mees Pierson beheert een beleggingsportefeuille van Triodos Groenfonds tegen een marktconforme managementvergoeding.

Deze pagina is bewust blanco gelaten.

Segmentrapportage

Kerncijfers 2011 per vestiging en per business unit

in duizenden euro's	Bank Nederland	Bank België	Bank Verenigd Koninkrijk	Bank Spanje
Toevertrouwde middelen	1.704.118	966.542	487.170	527.708
Aantal rekeningen	207.579	47.768	33.116	71.667
Kredieten	994.714	611.564	504.014	561.471
Aantal	17.227	2.091	1.136	1.190
Balanstotaal	1.877.488	1.088.433	705.592	633.228
Fondsen in beheer				
Totaal in beheer gegeven vermogen	1.877.488	1.088.433	705.592	633.228
Totaal baten	37.998	25.038	15.130	20.099
Bedrijfslasten	-26.264	-14.487	-10.483	-12.971
Waardeveranderingen van vorderingen	-10.197	-3.367	-944	-518
Waardeveranderingen van deelnemingen				
Bedrijfsresultaat	1.537	7.184	3.703	6.610
Belastingen bedrijfsresultaat	-238	-1.585	-1.015	-1.896
Nettowinst	1.299	5.599	2.688	4.714
Gemiddeld aantal medewerkers op voltijdbasis	124,3	81,1	76,6	117,8
Bedrijfslasten/totaal baten	69%	58%	69%	65%

Bank Duitsland	Totaal banking activiteiten	Investment Management	Private Banking	Overige	Elimination intercompany transactions	Totaal
52.652	3.738.190				-7.482	3.730.708
2.956	363.086					363.086
166.541	2.838.304				-486	2.837.818
256	21.900					21.900
174.263	4.479.004			828.385	-1.016.834	4.290.555
	—	2.050.107	436.044	8.982		2.495.133
174.263	4.479.004	2.050.107	436.044	837.367	-1.016.834	6.785.688
4.323	102.588	22.651	2.892	1.413	-883	128.661
-6.359	-70.564	-16.978	-1.971	-1.439	1.075	-89.877
-775	-15.801					-15.801
				-107		-107
-2.811	16.223	5.673	921	-133	192	22.876
803	-3.931	-1.483	-213	123	-48	-5.552
-2.008	12.292	4.190	708	-10	144	17.324
30,0	429,8	82,6	12,1	115,2		639,7
147%	69%	75%	68%			70%

Kerncijfers 2010 per vestiging en per business unit

in duizenden euro's	Bank Nederland	Bank België	Bank Verenigd Koninkrijk	Bank Spanje
Toevertrouwde middelen	1.460.049	794.783	433.744	334.269
Aantal rekeningen	169.919	40.806	31.451	35.008
Kredieten	761.774	462.918	359.125	456.557
Aantal	13.606	1.692	992	886
Balanstotaal	1.592.895	882.901	549.184	493.831
Fondsen in beheer				
Totaal in beheer gegeven vermogen	1.592.895	882.901	549.184	493.831
Totaal baten	33.177	18.768	11.699	14.012
Bedrijfslasten	-22.758	-12.854	-8.648	-10.892
Waardeveranderingen van vorderingen	-2.966	-4.788	-745	-1.339
Waardeveranderingen van deelnemingen				
Bedrijfsresultaat	7.453	1.126	2.306	1.781
Belastingen bedrijfsresultaat	-1.764	361	-550	-840
Nettowinst	5.689	1.487	1.756	941
Gemiddeld aantal medewerkers op voltijdbasis	115,2	71,9	73,0	83,5
Bedrijfslasten/totaal baten	69%	68%	74%	78%

Bank Duitsland	Totaal banking activiteiten	Investment Management	Private Banking	Overige	Elimination intercompany transactions	Totaal
20.310	3.043.155				-4.479	3.038.676
1.105	278.289					278.289
87.946	2.128.320				-677	2.127.643
107	17.283					17.283
115.887	3.634.698			631.523	-771.601	3.494.620
		1.757.284	356.776	8.077		2.122.137
115.887	3.634.698	1.757.284	356.776	639.600	-771.601	5.616.757
2.076	79.732	21.007	2.476	1.409	-1.922	102.702
-4.955	-60.107	-15.708	-1.845	-1.546	1.244	-77.962
	-9.838			-5		-9.843
				-119		-119
-2.879	9.787	5.299	631	-261	-678	14.778
883	-1.910	-1.545	-157	173	170	-3.269
-1.996	7.877	3.754	474	-88	-508	11.509
25,0	368,6	76,8	10,3	103,7		559,4
239%	75%	75%	75%			76%

Kredietverlening per sector in 2011

na correcties in verband met interne transacties tussen Triodos vestigingen

in duizenden euro's	Totaal			Nederland			België
	bedrag	%	aantal	bedrag	%	aantal	bedrag
Milieu							
Biologische landbouw	115.632	4,1%	730	36.990	3,7%	283	5.429
Natuurvoeding	73.045	2,6%	562	28.540	2,9%	317	12.993
Groene energie	978.255	34,5%	803	74.915	7,5%	83	309.535
Duurzaam vastgoed	187.388	6,6%	732	112.115	11,3%	195	54.731
Milieutechnologie	41.191	1,4%	140	14.728	1,5%	54	9.038
	1.395.511	49,2%	2.967	267.288	26,9%	932	391.726
Sociaal							
Detailhandel non-food	16.884	0,6%	134	5.210	0,5%	72	1.725
Productie	16.067	0,6%	120	5.598	0,6%	54	8.590
Professionele diensten	131.583	4,6%	270	70.642	7,1%	114	19.412
Sociale woningbouw	131.050	4,6%	281	35.000	3,5%	130	2.494
Gezondheidszorg	379.488	13,4%	874	145.179	14,6%	465	106.934
Maatschappelijke projecten	82.683	2,9%	286	1.087	0,1%	13	12.576
Fair trade	6.619	0,2%	36	2.686	0,3%	7	2.438
Ontwikkelingssamenwerking	32.668	1,2%	38	26.344	2,6%	12	580
	797.042	28,1%	2.039	291.746	29,3%	867	154.749
Cultuur							
Onderwijs	77.277	2,7%	258	21.513	2,2%	73	10.575
Kinderopvang	21.836	0,8%	101	18.842	1,9%	85	2.309
Kunst en cultuur	114.780	4,0%	591	83.445	8,4%	346	15.278
Levensbeschouwing	67.247	2,4%	227	11.030	1,1%	36	2.156
Recreatie	73.465	2,6%	164	41.198	4,1%	90	4.489
	354.605	12,5%	1.341	176.028	17,7%	630	34.807
Particulieren	134.394	4,7%	15.544	103.386	10,4%	14.789	30.282
Gemeentelijke kredieten	156.266	5,5%	9	156.266	15,7%	9	—
Totaal	2.837.818	100,0%	21.900	994.714	100,0%	17.227	611.564

België		Verenigd Koninkrijk				Spanje			Duitsland		
%	aantal	bedrag	%	aantal	bedrag	%	aantal	bedrag	%	aantal	
0,9%	73	49.477	9,8%	288	19.435	3,5%	76	4.301	2,6%	10	
2,1%	77	11.354	2,3%	71	14.651	2,7%	78	5.507	3,3%	19	
50,6%	290	145.608	28,9%	104	352.742	62,8%	296	95.455	57,5%	30	
8,9%	437	9.508	1,9%	21	11.034	2,0%	79	—	0,0%	—	
1,5%	58	13.505	2,7%	18	3.920	0,7%	10	—	0,0%	—	
64,0%	935	229.452	45,6%	502	401.782	71,7%	539	105.263	63,4%	59	
0,3%	29	9.166	1,8%	21	93	0,0%	3	690	0,4%	9	
1,4%	53	561	0,1%	4	1.318	0,2%	9	—	0,0%	—	
3,2%	64	37.792	7,5%	49	3.726	0,7%	36	11	0,0%	7	
0,4%	26	81.074	16,1%	113	—	0,0%	—	12.482	7,5%	12	
17,4%	191	38.994	7,7%	85	57.323	10,2%	94	31.058	18,8%	39	
2,1%	88	15.396	3,1%	74	53.624	9,5%	111	—	0,0%	—	
0,4%	10	940	0,2%	13	555	0,1%	6	—	0,0%	—	
0,1%	16	423	0,1%	2	5.321	0,9%	8	—	0,0%	—	
25,3%	477	184.346	36,6%	361	121.960	21,6%	267	44.241	26,7%	67	
1,7%	106	18.885	3,7%	38	10.620	1,9%	24	15.684	9,4%	17	
0,4%	12	477	0,1%	3	208	0,0%	1	—	0,0%	—	
2,5%	156	11.802	2,3%	52	4.255	0,8%	37	—	0,0%	—	
0,4%	16	46.124	9,1%	150	7.097	1,3%	22	840	0,5%	3	
0,7%	25	12.928	2,6%	30	14.850	2,6%	18	—	0,0%	1	
5,7%	315	90.216	17,8%	273	37.030	6,6%	102	16.524	9,9%	21	
5,0%	364	—	0,0%	—	699	0,1%	282	27	0,0%	109	
0,0%	—	—	0,0%	—	—	0,0%	—	—	0,0%	—	
100,0%	2.091	504.014	100,0%	1.136	561.471	100,0%	1.190	166.055	100,0%	256	

Kredietverlening per sector in 2010

na correcties in verband met interne transacties tussen Triodos vestigingen

in duizenden euro's	Totaal			Nederland			België
	bedrag	%	aantal	bedrag	%	aantal	bedrag
Milieu							
Biologische landbouw	99.569	4,7%	831	33.246	4,4%	427	4.846
Natuurvoeding	65.254	3,1%	575	27.081	3,5%	368	10.506
Duurzame energie	715.368	33,6%	649	71.419	9,4%	85	233.762
Duurzaam vastgoed	126.607	6,0%	563	74.838	9,8%	214	37.316
Milieutechnologie	32.523	1,5%	114	6.597	0,9%	34	10.825
	1.039.321	48,9%	2.732	213.181	28,0%	1.128	297.255
Sociaal							
Detailhandel non-food	18.819	0,9%	147	5.461	0,7%	95	1.633
Productie	13.034	0,6%	121	5.833	0,8%	68	5.342
Professionele diensten	69.728	3,3%	262	17.630	2,3%	124	15.254
Sociale woningbouw	95.207	4,5%	279	61.212	8,0%	171	2.598
Gezondheidszorg	290.805	13,7%	920	116.236	15,3%	582	67.029
Maatschappelijke projecten	68.755	3,2%	227	925	0,1%	17	11.419
Fair trade	6.180	0,3%	45	2.784	0,4%	12	1.486
Ontwikkelingssamenwerking	33.821	1,6%	33	27.046	3,5%	13	586
	596.349	28,1%	2.034	237.127	31,1%	1.082	105.347
Cultuur							
Onderwijs	65.727	3,1%	273	22.691	3,0%	90	8.987
Kinderopvang	26.131	1,2%	131	23.063	3,0%	112	2.370
Kunst en cultuur	98.862	4,6%	603	68.187	8,9%	409	17.031
Levensbeschouwing	56.015	2,6%	199	10.394	1,4%	38	1.650
Recreatie	63.865	3,0%	171	34.826	4,6%	100	2.757
	310.600	14,5%	1.377	159.161	20,9%	749	32.795
Particulieren	97.583	4,6%	11.136	68.515	9,0%	10.643	27.521
Gemeentelijke kredieten	83.790	3,9%	4	83.790	11,0%	4	—
Totaal	2.127.643	100,0%	17.283	761.774	100,0%	13.606	462.918

België		Verenigd Koninkrijk				Spanje			Duitsland		
%	aantal	bedrag	%	aantal	bedrag	%	aantal	bedrag	%	aantal	
1,0%	66	43.454	12,1%	262	17.239	3,8%	69	784	0,9%	7	
2,3%	71	10.061	2,8%	63	16.200	3,6%	68	1.406	1,6%	5	
50,5%	183	111.860	31,2%	74	267.692	58,6%	289	30.635	35,1%	18	
8,1%	271	5.904	1,6%	17	8.549	1,9%	61	—	0,0%	—	
2,3%	56	13.247	3,7%	16	1.854	0,4%	8	—	0,0%	—	
64,2%	647	184.526	51,4%	432	311.534	68,3%	495	32.825	37,6%	30	
0,4%	26	10.505	2,9%	22	67	0,0%	1	1.153	1,3%	3	
1,2%	42	501	0,2%	4	1.358	0,3%	7	—	0,0%	—	
3,3%	58	34.122	9,5%	47	2.718	0,6%	29	4	0,0%	4	
0,6%	25	23.001	6,4%	78	—	0,0%	—	8.396	9,6%	5	
14,4%	161	29.165	8,1%	76	52.106	11,4%	71	26.269	30,2%	30	
2,5%	58	14.403	4,0%	73	42.008	9,2%	79	—	0,0%	—	
0,3%	7	1.321	0,4%	17	589	0,1%	9	—	0,0%	—	
0,1%	9	427	0,1%	1	5.762	1,3%	10	—	0,0%	—	
22,8%	386	113.445	31,6%	318	104.608	22,9%	206	35.822	41,1%	42	
1,9%	102	7.317	2,0%	36	9.007	2,0%	25	17.725	20,3%	20	
0,5%	15	483	0,1%	3	215	0,0%	1	—	0,0%	—	
3,7%	116	9.385	2,6%	48	4.259	0,9%	30	—	0,0%	—	
0,4%	12	36.252	10,1%	128	6.822	1,5%	18	897	1,0%	3	
0,6%	22	7.717	2,2%	27	18.565	4,1%	22	—	0,0%	—	
7,1%	267	61.154	17,0%	242	38.868	8,5%	96	18.622	21,3%	23	
5,9%	392	—	0,0%	—	1.547	0,3%	89	—	0,0%	12	
0,0%	—	—	0,0%	—	—	0,0%	—	—	0,0%	—	
100,0%	1.692	359.125	100,0%	992	456.557	100,0%	886	87.269	100,0%	107	

Solvabiliteit

in duizenden euro's

De solvabiliteit wordt berekend volgens de Bazel II-richtlijnen.

	2011	2010
Het kernkapitaal en het toetsingsvermogen zijn als volgt te specificeren:		
Aandelenkapitaal	305.688	249.352
Agio	76.234	57.566
Wettelijke reserve	7.024	7.867
Overige reserve	44.847	35.763
Onverdeelde winst	17.324	11.509
Af: voorgesteld dividend	-11.922	-9.725
Af: immateriële vaste activa	-13.475	-14.646
Kernkapitaal (tier-1 kapitaal) (a)	425.720	337.686
Herwaarderingsreserve	49	59
Achtergestelde schulden na aftrek disagio ¹	12.191	22.694
Toetsingsvermogen (b)	437.960	360.439
Kapitaaleisen (c)	242.764	196.400
Overschot toetsingsvermogen (b-c)	195.196	164.039
Tier-1 kernkapitaalratio (a/c * 8%)	14,0%	13,8%
BIS-ratio (b/c * 8%)	14,4%	14,7%

De kapitaaleisen zijn als volgt te specificeren:

	2011	2010
Kapitaaleis voor kredietrisico	226.779	183.161
Kapitaaleis voor marktrisico	—	—
Kapitaaleis voor operationeel risico	15.985	13.239
	242.764	196.400

1. Achtergestelde schulden worden voor 80% meegewogen in het toetsingsvermogen, in vergelijking met 100% in 2010. Dit houdt verband met de looptijd die in 2011 korter is dan vijf jaar.

De kapitaaleis voor kredietrisico is 8% van de risicogewogen waarde van activa, buiten-balansposten en derivaten.

	2011	2010
Risicogewogen activa	2.479.346	1.929.175
Risicogewogen buiten-balansposten	333.408	343.416
Risicogewogen derivaten	21.985	16.919
	2.834.739	2.289.510
Percentage kapitaaleis	8%	8%
Bedrag kapitaaleis voor kredietrisico	226.779	183.161

De kapitaaleis voor marktrisico betreft voor Triodos Bank alleen het valutarisico. De kapitaaleis is 8% van de netto open valutapositie als de netto open valutapositie hoger is dan 2% van het toetsingsvermogen. De kapitaaleis is nul als de netto open valutapositie lager is dan 2% van het toetsingsvermogen.

	2011	2010
Ondergrens 2% van het toetsingsvermogen	8.759	7.225
Netto open vreemde-valutapositie	4.489	2.120
Percentage kapitaaleis	0%	0%
Bedrag kapitaaleis voor marktrisico	—	—

De kapitaaleis voor operationeel risico is 15% van de gemiddelde baten van de laatste drie jaar.

	2011	2010
Totaal baten 2008	n/a	73.737
Totaal baten 2009	88.336	88.336
Totaal baten 2010	102.702	102.702
Totaal baten 2011	128.661	n/a
Gemiddelde baten laatste drie jaar	106.566	88.258
Percentage kapitaaleis	15%	15%
Bedrag kapitaaleis voor operationeel risico	15.985	13.239

Risicomanagement

in duizenden euro's

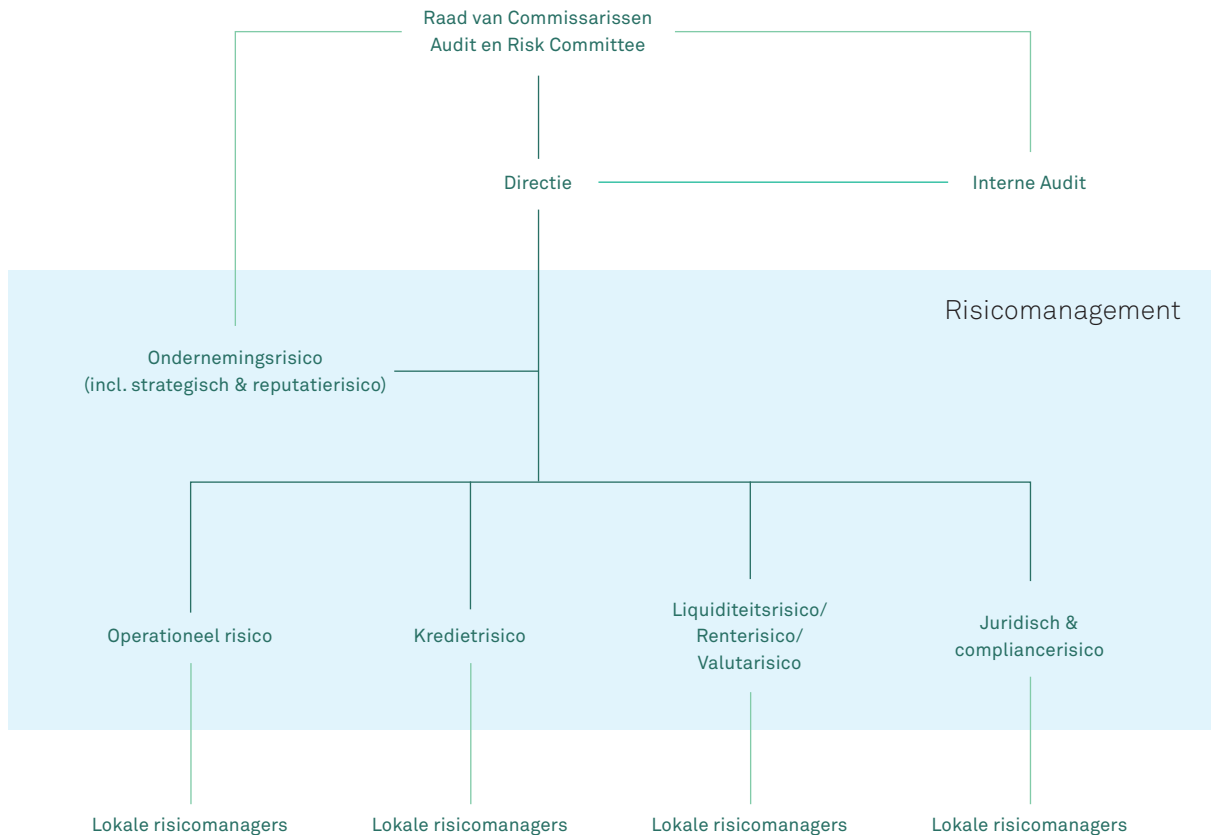
Risico Governance

Het doel van het risicomanagement van Triodos Bank is om te zorgen dat de onderneming op de lange termijn veerkrachtig is.

Om de risico's die de bank loopt te beheersen, hanteert en onderhoudt Triodos Bank een stelsel van systemen, procedures, limieten, rapportages en controles. De structuur en organisatie van de bedrijfsprocessen zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving voor financiële instellingen en de duurzame doelstelling van Triodos Bank. De risico's binnen de Groep worden beheerst op basis van het 'three lines of defence'-model. De vestigingen, business units en afdelingen moeten hun eigen risico's beheersen (eerste line of defence). Groeps- en lokale risicomangers (tweede line of defence)

ondersteunen en adviseren de vestigingen, business units en afdelingen bij de integratie van deze processen in de organisatie. Ten slotte beoordeelt de Interne Audit (derde line of defence) periodiek het ontwerp en de effectiviteit van interne processen en controles.

Risico's worden bewaakt door verschillende afdelingen en commissies op groepsniveau. Risicomanagement omvat verschillende risicodisciplines. Deze diverse risicodisciplines worden gecoördineerd door het hoofd van de afdeling Risicomanagement van de Groep. Deze rapporteert rechtstreeks aan de Directie van Triodos Bank. De voornaamste taak van de afdeling Risicomanagement is het ondersteunen van Triodos Bank bij het zichtbaar maken, beoordelen, verminderen en bewaken van haar risico's. Voorts houdt de afdeling

Risicomanagement zich bezig met het analyseren van risico's, het voorbereiden van beleidslijnen en richtlijnen, en het coördineren van de beheersing van de diverse risico's die Triodos Bank loopt.

Een andere verantwoordelijkheid van de afdeling Risicomanagement van de Groep betreft het waarborgen van de samenhang van het risicobeleid dat de business units en afdelingen voeren. Binnen dit kader wordt de integratie van de individuele benadering van de verschillende risicocategorieën en de coördinatie van de beheersing van alle financiële en niet-financiële risico's die Triodos Bank loopt.

Er zijn bij alle business units van Triodos Bank lokale risicomangers benoemd die ervoor zorgen dat het algemene risikokader eenduidig binnen de onderneming wordt ingevoerd.

Regels voor het risicomanagement worden goedgekeurd door de Directie van Triodos Bank op advies van de verantwoordelijke risicomanager.

De Directie heeft de verantwoordelijkheid voor de advisering als volgt neergelegd:

- balansbeheer en daaraan gerelateerde risico's bij de Asset and Liability Committee. De Asset and Liability Committee komt elke maand bijeen.
- goedkeuringen voor grote kredieten en tegenpartijen en concentratierisico bij de Kredietcommissie van de Directie (de 'EBCC'). De EBCC komt elke week bijeen.

De Audit and Risk Committee van de Raad van Commissarissen oefent toezicht uit op het risicomanagement van Triodos Bank.

Voorschriften van regelgevende instanties

Triodos Bank heeft het kapitaalraamwerk van het Bazel Comité voor Bankentoezicht geïmplementeerd en rapporteert op basis van de vereisten van Bazel II. Pijler 1 van Bazel II kent verschillende benaderingen voor de kapitaalberekeningen ten aanzien van krediet-, operationele en marktrisico's. Triodos Bank heeft, gezien haar omvang en ontwikkelingsfase, momenteel gekozen om de minder geavanceerde methoden van Pijler I van Bazel II te implementeren.

Voor de berekening van kredietrisico en marktrisico wordt gebruik gemaakt van de Standard Approach om kapitaal aan deze risico's toe te kennen. Voor de berekening van de kapitaaleisen voor operationeel risico wordt gewerkt met de Basic Indicator Approach. De door Triodos Bank gekozen opties doen niet af aan de inspanning die zij levert om haar interne risicobeheersystemen te blijven versterken en verfijnen op basis van modernere kapitaalberekeningsmethoden.

Triodos Bank heeft, als onderdeel van Pijler II van Bazel II, een intern kapitaalbeleid volgens het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) geïmplementeerd. Uit het ICAAP blijkt de planning van Triodos Bank voor het aanhouden van voldoende kapitaal. Ook wordt het ICAAP gebruikt door De Nederlandsche Bank voor de beoordeling als onderdeel van vereisten van Pijler II.

Het ICAAP is gebaseerd op het risico dat Triodos Bank bereid is te nemen om haar strategische doelstellingen, ofwel haar risicobereidheid ('risk appetite') te realiseren. De risicobereidheid geeft het maximale risico aan dat Triodos Bank bij de uitvoering van haar bedrijfsstrategie aanvaardbaar vindt, teneinde zich te beschermen tegen gebeurtenissen die een nadelig effect kunnen hebben op de winstgevendheid, het vermogen en de koers van certificaten van aandelen.

Pijler III van Bazel II betreft het publiceren van solvabiliteitsrisico's. Het doel ervan is om aan stakeholders gegevens over de solvabiliteit en het samenhangende risicoprofiel van de instelling ter beschikking te stellen. Deze gegevens worden conform de wet- en regelgeving in dit jaarverslag gepubliceerd waar dit wenselijk of nodig is.

In de Code Banken staat expliciet dat de Directie verantwoordelijk is voor het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het gehele risicomanagementraamwerk van Triodos Bank. Triodos Bank heeft de in deze Code uiteengezette aanbevelingen geïmplementeerd.

Triodos Bank heeft conform de Code Banken een Audit and Risk Committee (de 'SB A&RC') opgezet,

die vier keer per jaar bijeenkomt. De Directie verstrekt een integraal risicorapport aan de SB A&RC om de leden van de commissie in staat te stellen hun toezichthoudende verantwoordelijkheden inzake het risicoprofiel van de bank, inclusief de gevolgen voor het kapitaal en de liquiditeit, adequaat uit te oefenen. Het productgoedkeuringsproces, waarbij alle nieuwe producten en markten worden getoetst aan de risicobereidheid van Triodos Bank en de zorgplicht jegens haar klanten, is inmiddels in werking gesteld. Er is een levenslang onderwijsprogramma voor leden van de Directie en de Raad van Commissarissen opgezet en geïmplementeerd.

Kapitaalbeheer

De kapitaalstrategie van Triodos is bedoeld om kapitaalmanagementniveaus vast te stellen en maakt deel uit van een integraal kapitaalraamwerk. De doelstelling van het kapitaalraamwerk is het waarborgen dat er voldoende kapitaal beschikbaar is om aan de kapitaalbehoeften van Triodos Bank te voldoen, met het oog op haar bedrijfsstrategie. Triodos werkt met een kapitaalplanning voor drie achtereenvolgende jaren. De Asset and Liability Committee ziet erop toe dat er voldoende kapitaal aanwezig is en adviseert de Directie over de toereikendheid van het kapitaal. De Asset and Liability Committee beoordeelt maandelijks of het beschikbare kapitaal toereikend is om huidige en toekomstige activiteiten te ondersteunen. In 2011 was het beschikbare kapitaal altijd toereikend. In 2011 is er nieuw aandelenkapitaal van EUR 75 miljoen uitgegeven ter ondersteuning van verdere groei.

Bedrijfsstrategie, risicobereidheid en kapitaalplanning vormen de basis van het proces voor:

- Kapitaalmeting (ICAAP): het meten van risico's, resulterend in een schatting van de vraag naar kapitaal.
- Kapitaalreserve en stresstests: het beheer van het aanbod van de vraag naar kapitaal in stresssituaties.
- Kapitaalallocatie: de allocatie van kapitaal aan de verschillende vestigingen, business units en afdelingen.

Kapitaalmeting

Het kapitaal dat binnen Triodos Bank wordt gemeten betreft zowel de externe eisen in lijn met de resultaten van Pijler I onder Bazel II als de interne vraag naar kapitaal in lijn met de resultaten van Pijler II onder Bazel II.

De resultaten van Pijler I en Pijler II vormen samen het Economisch Kapitaal, dat de behoefte aan kapitaal van Triodos Bank om het risico van haar bedrijfsactiviteiten te dekken weerspiegelt. Derhalve ondersteunt Economisch Kapitaal de zakelijke besluitvorming op alle niveaus binnen bankorganisaties. Het Economisch Kapitaal wordt bepaald door de volgende risico's:

- Kredietrisico (tegenpartij- en concentratierisico)
- Operationeel risico
- Marktrisico (vreemde valuta- en renterisico)

Voor nadere berekeningen zie het hoofdstuk Solvabiliteit (pagina 84) in deze jaarstukken.

Kapitaalreserve en stresstests

Capital Contingency [Kapitaalreserve] is in het leven geroepen om te waarborgen dat Triodos Bank voldoende kapitaal aanhoudt zodat zij ook in stresssituaties aan de kapitaaleisen van regelgevende instanties kan voldoen. Er wordt een Capital Contingency Plan opgezet voor Triodos Groep indien een kapitaalcrisis wordt voorzien. In dit Capital Contingency Plan zijn de acties en activiteiten uiteengezet om kortetermijn kapitaalpositie in stressvolle omstandigheden te versterken. Tweemaal per jaar wordt de feitelijke kapitaalpositie aan een stresstest onderworpen op basis van een aantal stressscenario's.

Kapitaalallocatie

Het totaal aansprakelijk vermogen (eigen vermogen en achtergestelde leningen) wordt aan de business units toegewezen in verhouding tot hun aandeel in het economisch kapitaal, op basis van hun risicoprofiel.

Kredietrisico

Kredietrisico heeft betrekking op het risico dat de tegenpartij in gebreke blijft in de nakoming van haar verplichtingen jegens Triodos Bank en de mogelijke verliezen als gevolg daarvan. Kredietrisico betreft zowel betalingsachterstanden als negatieve veranderingen door de verminderde kredietwaardigheid van een tegenpartij. Onder het kredietrisico valt tevens het concentratierisico binnen de krediet- en beleggingsportefeuille, dat wil zeggen het risico dat Triodos Bank loopt dat bij grote (verbonden) individuele uitzettingen en aanzienlijke uitzettingen aan groepen tegenpartijen waarbij de waarschijnlijkheid van niet-nakoming wordt ingegeven door onderliggende factoren, zoals sector, economie, geografische ligging en instrumenttype, niet aan de verplichtingen wordt voldaan. Kredietrisico heeft betrekking op alle financiële activa zoals kredieten, tegoeden bij financiële instellingen en obligaties.

Triodos Bank beheert het kredietrisico vanuit twee perspectieven:

- primair op individueel niveau, waarbij men zich richt op de directe relatie met de tegenpartij;
- wereldwijd op portefeuilleniveau teneinde de concentratie van risico's per sector, land of regio te beheren.

Kredieten

Kredieten worden verstrekt aan ondernemingen en projecten die bijdragen aan het realiseren van de missie van Triodos Bank. Doordat het hier een beperkt aantal sectoren betreft, wordt de portefeuille gekenmerkt door hogere sectorconcentraties. Concentratie op de bestaande sectoren is verantwoord omdat Triodos Bank in deze sectoren een aanzienlijke expertise heeft opgebouwd en actief investeert in het verbreden en verdiepen van kennis binnen de organisatie. Daarnaast wordt het risico beperkt door de spreiding van de kredietportefeuille over de verschillende landen en de hoge kwaliteit van zekerheden (onderpand) voor uitstaande leningen. Voornaamste zekerheden zijn hypothecaire inschrijvingen op zakelijk of particulier onroerend goed, borgstellingen van overheden, bedrijven of

particulieren, en pandrechten op roerende zaken, zoals kantoorinventaris, voorraden, debiteuren en/of projectcontracten.

Kredietverlening is primair de verantwoordelijkheid van lokale vestigingen, die een nauwe relatie met hun klanten onderhouden. Kredietbeslissingen worden door de lokale kredietcommissies van elke vestiging genomen. Elke lokale kredietcommissie mag beslissingen nemen binnen een kader en binnen limieten die door de Directie zijn vastgesteld. Aan de hand van advies van de Kredietcommissie van de Directie beslist de Directie over leningen die deze limieten overschrijden.

Alle zakelijke kredieten in de portefeuille worden periodiek en op individuele basis beoordeeld. De frequentie van de beoordeling hangt af van de kredietwaardigheid van de debiteur, omvang van de uitstaande kredieten en de markt waarop de debiteur actief is.

Voor de achterstallige betalingen van debiteuren geldt dat deze worden besproken (en zo nodig van actie voorzien) in de kredietcommissie van de desbetreffende vestiging. Debiteuren waarbij getwijfeld wordt aan de continuïteit van het kernbedrijf en/of die langdurig in verzuim zijn bij het voldoen van de overeengekomen rente- en aflossingstermijnen vallen in de categorie dubieuze debiteuren en zullen intensief worden gevolgd. Er worden voorzieningen voor dubieuze debiteuren getroffen op basis van het verschil tussen het totaalbedrag van het uitstaande obligo van de debiteur bij Triodos Bank en de toekomstige verwachte kasstromen verdisconteerd tegen het originele rentepercentage van het contract. In 2011 bedroegen de nettotoevoegingen aan de voorziening dubieuze debiteuren, uitgedrukt in een percentage van de gemiddelde kredietportefeuille, 0,63% (2010: 0,52%). Het totaal van de voorzieningen per ultimo jaar in relatie tot de uitstaande kredieten bedraagt 1,3% (2010: 1,0%).

Het kredietrisico wordt eens per maand gemeld aan de Kredietcommissie van de Directie, en eens per kwartaal aan de Raad van Commissarissen.

Overheden en financiële instellingen

Gelden die niet worden belegd in kredieten aan klanten worden voor liquiditeitsdoeleinden belegd in obligaties of geplaatst bij andere banken. Het is beleid van Triodos Bank om te beleggen in het land waar het geld is verdiend. De Directie mag van dit beleid afwijken, na overleg met de Asset and Liability Committee. De obligatieportefeuille van Triodos Bank bestaat voornamelijk uit staatsobligaties en door de staat gegarandeerde obligaties. Triodos Bank belegt tevens in een beperkt aantal andere soorten eersteklas obligaties die worden uitgegeven door regionale autoriteiten en financiële instellingen.

Banken worden gekozen op basis van hun kredietwaardigheid en zij worden door de afdeling Research van Triodos Bank beoordeeld op hun duurzaamheidsresultaten. Uitzonderingen zijn mogelijk als het aantal geselecteerde banken in een land niet toereikend is om de liquiditeiten van Triodos Bank te plaatsen. In dat geval zullen kennisgevingstermijnen voor deposito's niet langer zijn dan drie maanden. Alle tegenpartijlimieten voor banken worden verleend door de Directie, na advies te hebben ingewonnen bij de Kredietcommissie van de Directie. Triodos Bank maakt, ter beoordeling van het tegenpartijrisico bij obligaties en financiële instellingen, gebruik van de kredietbeoordelingen van Fitch en/of Moody's, indien beschikbaar.

Risicogewogen waarde

Een overzicht van de kredietrisicopositie binnen Triodos Bank, op basis van risicogewogen activa, buiten-balansposten en derivaten, is te lezen in de volgende tabellen die zijn onderverdeeld aan de hand van de volgende criteria: uitzettingscategorie, sector en land.

Risicogewogen waarde per uitzettingscategorie (vermogensklasse)

2011	Netto waarde uitzetting	Kredietrisico- vermindering	Volledig aangepaste uitzetting	Risico- gewogen waarde
Uitzettingscategorie:				
Centrale overheden en centrale banken	527.857	221.763	749.620	—
Regionale en lokale overheden	246.879	40.171	287.050	95
Banken	786.344	-80.758	705.586	146.450
Ondernemingen	2.292.452	-144.735	2.147.717	1.796.730
Particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen	94.696	-21.619	73.077	45.230
Gedekt door onroerend goed	1.002.045	-4.741	997.304	721.764
Achterstallige posten	54.811	-10.081	44.730	59.037
Overige posten	65.433	—	65.433	65.433
Totaal	5.070.517	—	5.070.517	2.834.739
Waarvan:				
Activa	4.276.216	—	4.276.216	2.479.346
Buiten-balansposten	765.508	—	765.508	333.408
Derivaten	28.793	—	28.793	21.985
Totaal	5.070.517	—	5.070.517	2.834.739

2010	Netto waarde uitzetting	Kredietrisico- vermindering	Volledig aangepaste uitzetting	Risico- gewogen waarde
Uitzettingscategorie:				
Centrale overheden en centrale banken	489.153	184.700	673.853	—
Regionale en lokale overheden	151.060	18.341	169.401	2.438
Banken	739.319	-28.948	710.371	155.176
Ondernemingen	1.897.790	-142.977	1.754.813	1.373.277
Particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen	82.081	-11.883	70.198	43.085
Gedekt door onroerend goed	799.488	-5.613	793.875	592.399
Achterstallige posten	62.094	-13.620	48.474	62.538
Overige posten	60.597	—	60.597	60.597
Totaal	4.281.582	—	4.281.582	2.289.510
Waarvan:				
Activa	3.479.364	—	3.479.364	1.929.175
Buiten-balansposten	778.031	—	778.031	343.416
Derivaten	24.187	—	24.187	16.919
Totaal	4.281.582	—	4.281.582	2.289.510

De nettowaarde van de uitzettingen is de som van:

- Activa, exclusief immateriële activa, exclusief disagio achtergestelde schulden (opgenomen onder overlopende activa) en na aftrek van disagio van obligaties (opgenomen onder de overlopende passiva);
- Buiten-balansposten, bestaande uit voorwaardelijke schulden en onherroepelijke faciliteiten;
- Derivaten, gewaardeerd tegen het kredietequivalent, dat is gebaseerd op de extra kosten of de gederfde opbrengst van een vervangende transactie in het geval dat de tegenpartij niet aan haar verplichtingen voldoet.

Kredietrisicovermindering betreft ontvangen onderpand (garanties en verpanding van toevertrouwde middelen). Hierdoor verschuift het kredietrisico van de uitzettingscategorie van de directe tegenpartij naar de uitzettingscategorie van de partij die het onderpand heeft verstrekt. Dit leidt tot de volledig aangepaste uitzetting voor elke uitzettingscategorie.

De risicogewogen waarde wordt berekend door de volledig aangepaste uitzetting te vermenigvuldigen met het risicogewicht en de conversiefactor. De definitie van de uitzettingscategorieën, de risicogewichten en conversiefactoren staan in de Bazil II-richtlijnen.

Risicogewichten zijn afhankelijk van de uitzettingscategorie en de kredietwaardigheid van de directe

tegenpartij of de partij die het onderpand verstrekt. De risicogewichten per uitzettingscategorie van Triodos Bank zijn in lijn met de regels van Bazel II:

- Centrale overheden en centrale banken: 0%;
- Regionale en lokale overheden: 0% voor Nederlandse overheden, 20% voor buitenlandse overheden; het percentage hangt af van nationale wetgeving;
- Publiekrechtelijke lichamen: 100%;
- Banken: 0% voor uitzettingen gedekt door verpanding van uitzettingen van Triodos Bank; 20% of 50% voor uitzettingen van of gegarandeerd door andere banken, afhankelijk van de oorspronkelijke looptijd van de uitzetting;
- Ondernemingen: 100%;
- Particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen: 75% of 100%;
- Gedekt door onroerend goed: 35% voor uitzettingen gedekt door particulier onroerend goed, 50% of 100% voor uitzettingen gedekt door zakelijk onroerend goed;
- Achterstallige posten: 50% of 100% voor uitzettingen gedekt door particulier onroerend goed; 100% of 150% voor overige uitzettingen; het percentage hangt af van het bedrag van de gevormde voorzieningen voor dubieuze debiteuren;
- Overige posten (deelnemingen, onroerende zaken en bedrijfsmiddelen en overige activa zonder tegenpartij): 100%.

Conversiefactoren gelden alleen voor buiten-balansposten. De conversiefactoren van Triodos Bank zijn:

- Voorwaardelijke schulden: 0,5 of 1,0, afhankelijk van de aard van de verstrekte garantie;
- Onherroepelijke faciliteiten: 0,2 of 0,5, afhankelijk van de oorspronkelijke looptijd van de kredietfaciliteit;

Risicogewogen waarde per sector

Sector	2011		2010	
	Risicogewogen waarde	%	Risicogewogen waarde	%
Banken en financiële intermediairs	247.372	9	206.125	9
Basismaterialen	18.419	1	13.222	1
Bouwnijverheid en infrastructurele werken	667	—	708	—
Consumentenproducten (non-food)	5.216	—	6.475	—
Detailhandel	21.559	1	22.262	1
Dienstverlening	317.095	11	272.616	12
Gezondheidszorg en sociale zorg	316.535	11	247.724	11
Landbouw, veeteelt en visserij	110.141	4	100.730	4
Media	5.175	—	5.593	—
Nutsbedrijven	997.220	35	738.855	32
Particulieren	82.930	3	62.984	3
Toerisme en vrije tijd	81.307	3	80.413	4
Transport en logistiek	9.464	—	10.254	—
Vastgoed	294.320	11	196.011	9
Verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen	501	—	501	—
Voedingsmiddelen en dranken	62.014	2	52.842	2
Overige sectoren	264.804	9	272.195	12
Totaal	2.834.739	100	2.289.510	100

De sectoren zijn gedefinieerd in de Basel II-richtlijnen. De risicogewogen waarde wordt toegerekend aan de sector van de directe tegenpartij.

Risicogewogen waarde per land

Land	2011 Risicogewogen waarde	%	2010 Risicogewogen waarde	%
Australië	808	—	—	—
België	545.694	19	494.000	22
Denemarken	5.829	—	6.253	—
Frankrijk	101.794	4	56.280	2
Duitsland	173.746	6	85.645	4
Ierland	58.859	2	26.591	1
Italië	3.394	—	3.492	—
Luxemburg	5.798	—	4.420	—
Nederland	865.454	31	735.206	32
Noorwegen	131	—	82	—
Spanje	572.284	20	473.025	21
Zweden	50	—	—	—
Verenigd Koninkrijk	499.479	18	403.032	18
Verenigde Staten	1.419	—	1.484	—
Totaal	2.834.739	100	2.289.510	100

Risicogewogen waarde wordt toegerekend aan het land van de directe tegenpartij.

Looptijd activa per uitzettingscategorie

Onderstaande tabellen geven inzicht in de resterende looptijden van de activa per uitzettingscategorie. De kolom direct opeisbaar en onbepaalde looptijd omvat opgebouwde rente en vergoedingen, voorzieningen voor dubieuze debiteuren en balansposten zonder of met een onbekende looptijd.

2011	Direct opeisbaar en onbepaalde looptijd	Minimaal 2 dagen en korter dan 3 maanden	Minimaal 3 maanden en korter dan 1 jaar	Minimaal 1 jaar en korter dan 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal activa
Centrale overheden en centrale banken	63.991	10.000	50.645	300.958	102.263	527.857
Regionale en lokale overheden	1.927	95.000	60.000	45.993	43.959	246.879
Banken	392.912	138.382	192.493	51.858	2.000	777.645
Ondernemingen	77.594	51.291	119.884	460.268	896.119	1.605.156
Particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen	6.097	1.122	2.209	7.830	43.993	61.251
Gedekt door onroerend goed	24.397	6.670	33.009	172.064	701.044	937.184
Achterstallige posten	30.837	535	1.604	10.936	10.899	54.811
Overige posten	65.433	—	—	—	—	65.433
Totaal	663.188	303.000	459.844	1.049.907	1.800.277	4.276.216

2010	Direct opeisbaar en onbepaalde looptijd	Minimaal 2 dagen en korter dan 3 maanden	Minimaal 3 maanden en korter dan 1 jaar	Minimaal 1 jaar en korter dan 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal activa
Centrale overheden en centrale banken	56.922	15.020	38.302	230.733	148.002	488.979
Regionale en lokale overheden	1.073	—	75.000	50.987	24.000	151.060
Banken	376.799	227.923	34.222	88.963	2.000	729.907
Ondernemingen	62.555	17.148	121.799	360.171	626.949	1.188.622
Particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen	6.138	287	2.212	8.194	31.903	48.734
Gedekt door onroerend goed	19.637	10.312	28.590	136.362	554.470	749.371
Achterstallige posten	33.788	815	1.070	9.799	16.622	62.094
Overige posten	60.597	—	—	—	—	60.597
Totaal	617.509	271.505	301.195	885.209	1.403.946	3.479.364

Dubieuze en achterstallige vorderingen

Onderstaande tabellen geven inzicht in de dubieuze en achterstallige vorderingen per sector en land. Dubieuze vorderingen zijn kredieten die naar verwachting niet volledig zullen worden terugbetaald in overeenstemming met de oorspronkelijke leningovereenkomst. Er worden voorzieningen voor dubieuze debiteuren getroffen voor het verschil tussen toekomstige verwachte kasstromen contant gemaakt tegen het originele rentepercentage van het contract en het totaalbedrag van het uitstaand obligo van de debiteur bij Triodos Bank. Achterstallige vorderingen zijn kredieten die meer dan 90 dagen openstaan.

Dubieuze en achterstallige vorderingen per sector

2011	Dubieuze vorderingen per ultimo	Voorziening voor dubieuze debiteuren per ultimo	Waardeaanpassingen gedurende het jaar	Achterstallige vorderingen (excl. dubieuze vorderingen) per ultimo
Basismaterialen	225	185	-895	—
Bouwnijverheid en infrastructuurwerken	87	74	52	51
Consumentenproducten (non-food)	316	93	97	—
Detailhandel	824	502	-28	48
Dienstverlening	12.254	1.276	144	2.436
Gezondheidszorg en sociale zorg	11.571	1.561	1.045	15.591
Landbouw, veeteelt en visserij	22.921	6.417	2.474	7.251
Media	111	82	—	70
Nutsbedrijven	29.764	16.171	6.973	1.566
Particulieren	—	—	—	105
Toerisme en vrije tijd	10.574	4.703	3.082	2.668
Transport en logistiek	51	45	—	—
Vastgoed	2.096	57	11	—
Voedingsmiddelen en dranken	1.912	859	442	4.225
Overige sectoren	11.348	4.558	2.404	1.467
Totaal	104.054	36.583	15.801	35.478

2010	Dubieuze vorderingen per ultimo	Voorziening voor dubieuze debiteuren per ultimo	Waarde-aanpassingen gedurende het jaar	Achterstallige vorderingen (excl. dubieuze vorderingen) per ultimo
Basismaterialen	2.205	1.540	1.321	—
Bouwnijverheid en infrastructuurwerken	35	23	-6	56
Consumentenproducten (non-food)	—	—	—	48
Detailhandel	825	518	69	93
Dienstverlening	2.256	1.227	377	3.348
Gezondheidszorg en sociale zorg	1.423	470	110	5.509
Landbouw, veeteelt en visserij	17.994	3.678	1.900	5.941
Media	111	82	46	41
Nutsbedrijven	21.037	9.059	4.638	3.406
Particulieren	—	—	—	548
Toerisme en vrije tijd	9.569	1.493	680	7.065
Transport en logistiek	56	45	—	—
Vastgoed	1.845	46	47	7.502
Voedingsmiddelen en dranken	819	383	72	2.752
Overige sectoren	4.956	2.060	589	3.920
Totaal	63.131	20.624	9.843	40.229

Dubieuze en achterstallige vorderingen per land

2011	Dubieuze vorderingen per ultimo	Voorziening voor dubieuze debiteuren per ultimo	Waardeaanpassingen gedurende het jaar	Achterstallige vorderingen (excl. Dubieuze vorderingen) per ultimo
België	20.888	13.424	5.798	1.066
Frankrijk	—	—	—	1
Duitsland	5.951	1.248	775	11.681
Ierland	800	380	-18	1.455
Nederland	59.741	16.744	7.765	2.562
Spanje	9.289	2.129	518	15.131
Verenigd Koninkrijk	7.385	2.658	963	3.582
Totaal	104.054	36.583	15.801	35.478

2010	Dubieuze vorderingen per ultimo	Voorziening voor dubieuze debiteuren per ultimo	Waardeaanpassingen gedurende het jaar	Achterstallige vorderingen (excl. Dubieuze vorderingen) per ultimo
België	11.488	6.834	4.789	3.384
Frankrijk	—	—	—	81
Duitsland	2.947	400	5	12.295
Ierland	1.275	706	489	1.596
Nederland	35.710	8.953	2.966	5.824
Spanje	6.235	2.118	1.339	13.938
Verenigd Koninkrijk	5.476	1.613	255	3.111
Totaal	63.131	20.624	9.843	40.229

Operationeel risico

Triodos Bank loopt in haar bedrijfsvoering operationele risico's. Het operationele risico heeft betrekking op de kans dat Triodos Bank schade of verlies lijdt als gevolg van inadequate of falende interne processen, systemen, menselijk gedrag of externe gebeurtenissen. Triodos Bank beperkt deze risico's zo veel mogelijk door te zorgen voor duidelijke beleidslijnen, rapportages en procedures voor alle bedrijfsprocessen. Veel beheersmaatregelen zijn ingebed in IT-systemen en vastgelegd in monitoringprocedures en werkinstructies. Opleiding, ervaringsniveau en betrokkenheid van de medewerkers werken hierbij ondersteunend, omdat mensen van essentieel belang zijn voor het succes van het beheersen van risico's.

Het operationele risicokader maakt gebruik van diverse hulpmiddelen en technologieën om risico's op operationeel, tactisch en strategisch niveau vast te stellen, te meten, te beperken en te monitoren. Bij dit proces wordt rekening gehouden met onze zorgplicht jegens klanten en de inhoudelijke doelstelling van Triodos Bank, zoals de toetsing aan milieucriteria.

Een speciaal onderdeel van het Operationeel Risicomanagement is Informatiebeveiliging en Bedrijfscontinuïteit. Werkzaamheden om risico's te beheersen die aan deze onderwerpen gerelateerd zijn, worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Chief Operations Officer (COO). Lokale Operationeel-Risicomanagers hebben een functionele rapportagelijijn naar het Operationeel Risicomanagement van de Groep om het algehele operationele risicoprofiel van de organisatie te waarborgen.

De Basic Indicator Approach wordt gebruikt voor de kapitaalberekening van operationeel risico, conform Bazel II. Het operationele-ricokader is conform de beginselen genoemd in de Sound Practices for the Management and Supervision of Operational Risk (Deugdelijke Praktijken voor het Beheer van en Toezicht op Operationeel Risico). Deze deugdelijke praktijken geven richtlijnen voor de kwalitatieve implementatie van operationeel risicomanagement en worden aanbevolen door de Bank of International Settlements.

In 2011 heeft Triodos geen substantiële verliezen geleden.

Valutarisico

Valutarisico is het huidige of toekomstige risico dat resultaten en kapitaal nadelige gevolgen ondervinden van schommelingen in valutawisselkoersen. De basisvaluta van Triodos Bank is de euro. De balans en winst- en verliesrekening van de vestiging in het Verenigd Koninkrijk luiden in Engelse ponden (GBP).

Het beleid van Triodos Bank is erop gericht netto valutaposities te vermijden, met uitzondering van posities die voortvloeien uit strategische beleggingen. De term valutaposities heeft voornamelijk betrekking op valutaderivaten voor Triodos Investment Funds die bijna volledig zijn afgedekt.

Het valutarisico wordt dagelijks gemonitord en maandelijks besproken in de Asset and Liability Committee. Limieten worden vastgesteld door de Directie op basis van een voorstel van de Asset and Liability Committee.

Vreemde valutapositie

Onderstaande tabel geeft inzicht in de valutapositie van Triodos Bank per 31 december in duizenden euro's.

2011	Contante positie Debet	Contante positie Credit	Termijn positie Debet	Termijn positie Credit	Netto positie Debet	Netto positie Credit
GBP	552.479	552.438	—	—	41	—
USD	4.372	334	192.547	192.573	4.012	—
MXN	—	—	877	877	—	—
NOK	129	—	—	—	129	—
KES	—	—	2.198	2.198	—	—
PEN	—	—	11.329	11.329	—	—
ZAR	—	—	718	718	—	—
DKK	1	—	—	—	1	—
AUD	808	—	—	550	258	—
ARS	—	—	337	337	—	—
SEK	48	—	—	—	48	—
Totaal	557.837	552.772	208.006	208.582	4.489	—

Netto open valutapositie (totaal van nettoposities debet en credit): 4.489

2010	Contante positie Debet	Contante positie Credit	Termijn positie Debet	Termijn positie Credit	Netto positie Debet	Netto positie Credit
GBP	482.249	481.769	—	—	480	—
USD	1.681	66	163.375	163.350	1.640	—
MXN	—	—	966	966	—	—
KES	—	—	2.226	2.226	—	—
PEN	—	—	13.822	13.822	—	—
ZAR	—	—	847	847	—	—
Totaal	483.930	481.835	181.236	181.211	2.120	—

Netto open valutapositie (totaal van nettoposities debet en credit): 2.120

Renterisico

Renterisico is het huidige en toekomstige risico dat resultaten en/of kapitaal negatieve gevolgen ondervinden van wijzigingen in de rentevoet op de financiële markten. Dit risico is inherent aan het bankbedrijf. Triodos Bank hanteert diverse indicatoren voor de meting van het renterisico. De renterisicopositie wordt maandelijks gemonitord in de Asset and Liability Committee. Het renterisico wordt beheerst met een renterisicomodel aan de hand van richtlijnen en limieten, en door het uitvoeren van diverse stressscenario's voor renterisico. Limieten worden vastgesteld door de Directie op basis van een voorstel van de Asset and Liability Committee.

Overzicht van renterisico-indicatoren:

- Earnings at Risk: een kortetermijnindicator, waaruit de gevolgen van een renteschok van plus of minus 2% (200 basispunten) voor de rentebaten van Triodos Bank voor een periode van een jaar blijken.
- Economic Value of Equity at Risk: een langetermijnindicator die de wijziging de Economic Value of Equity (de netto contante waarde van de kasstromen van alle activa en passiva) vertegenwoordigt bij een renteschok van plus of minus 2% (200 basispunten).
- Outlier Criterion: de Economic Value of Equity at Risk in % van het Toetsingsvermogen.
- Cushion: hieruit blijkt het verschil tussen de Economic Value of Equity en het Toetsingsvermogen.
- Modified Duration of Equity: een indicator waaruit de gevoeligheid van de Economic Value of Equity blijkt bij een rentewijziging van 1%.

Overzicht van door Triodos Bank gehanteerde renterisico-indicatoren per ultimo voor alle valuta

Basiscasus weerspiegelt de verwachte resultaten met betrekking tot Rentebaten en Economic Value of Equity in een ongewijzigd renteklimaat.

2011	Basiscasus	Stijgende rentevoet (+200 bp)		Dalende rentevoet (-200 bp)	
Bedragen in miljoenen		in %		in %	
Toetsingsvermogen	€ 438				
Earnings at Risk 1 jaar	€ 106	+ € 10	+ 9,0%	- € 4	- 4,2%
Economic Value of Equity at Risk	€ 602	- € 36	- 6,0%	+ € 25	+ 4,1%
Outlier Criterion			8,2%		8,2%
Cushion	€ 165	€ 129		€ 190	
Modified Duration of Equity	3,3	3,5		3,5	

2010	Basiscasus	Stijgende rentevoet (+200 bp)		Dalende rentevoet (-200 bp)	
Bedragen in miljoenen		in %		in %	
Toetsingsvermogen	€ 360				
Earnings at Risk 1 jaar	€ 84	+ € 10	+ 11,8%	- € 4	- 4,9%
Economic Value of Equity at Risk	€ 503	- € 38	- 7,6%	+ € 39	+ 7,8%
Outlier Criterion			10,6%		10,6%
Cushion	€ 143	€ 105		€ 182	
Modified Duration of Equity	3,6	3,8		4,1	

De berekeningen voor deze indicatoren zijn gebaseerd op looptijden van rentepercentages. Spaarrekeningen en rekeningen-courant hebben echter een niet-gedefinieerde rentelooptijd. Er is een kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de rentegevoeligheid van onze spaarrekeningen en rekeningen-courant. De uitkomst van dit onderzoek wordt gebruikt bij de berekeningen van het renterisico.

Met het model dat wordt gebruikt voor de beheersing van renterisico's van spaarrekeningen en rekeningen-courant kunnen toekomstige volumes en rentepercentages worden voorspeld op basis van historische gegevens, waarbij rekening wordt gehouden met het statistisch belang van die gegevens. In het model wordt de relatie tussen rentepercentages voor klanten gecombineerd met markrentepercentages en uitstroomvoorspellingen.

Resterende rentelooptijd van financiële instrumenten

Onderstaande tabel geeft inzicht in de resterende rentelooptijd van de financiële instrumenten per 31 december.

2011	Variabel percentage	<= 3 maanden	<= 1 jaar	<= 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende activa						
Kasmiddelen	51.631	—	—	—	—	51.631
Overheidspapieren	—	10.000	5.000	—	—	15.000
Bankiers	384.767	131.382	152.500	2.000	—	670.649
Kredieten	697.597	332.610	394.902	768.767	638.436	2.832.312
Rentedragende waardepapieren	—	11.999	65.638	396.310	112.222	586.169
Totaal	1.133.995	485.991	618.040	1.167.077	750.658	4.155.761
Rentedragende schulden						
Bankiers	855	1.268	1.307	10.087	21.385	34.902
Toevertrouwde middelen	114	677.879	1.005.762	1.274.089	752.055	3.709.899
Achtergestelde schulden	—	—	—	15.239	—	15.239
Totaal	969	679.147	1.007.069	1.299.415	773.440	3.760.040

2010	Variabel percentage	<= 3 maanden	<= 1 jaar	<= 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende activa						
Kasmiddelen	44.814	—	—	—	—	44.814
Bankiers	370.875	222.925	—	2.000	—	595.800
Kredieten	550.464	143.654	353.436	594.583	485.506	2.127.643
Rentedragende waardepapieren	—	25.019	107.523	323.183	149.002	604.727
Totaal	966.153	391.598	460.959	919.766	634.508	3.372.984
Rentedragende schulden						
Bankiers	840	1.199	396	6.239	15.309	23.983
Toevertrouwde middelen	12.103	512.456	820.387	1.052.801	624.425	3.022.172
Achtergestelde schulden	—	—	—	—	22.694	22.694
Totaal	12.943	513.655	820.783	1.059.040	662.428	3.068.849

Toelichting:

In deze tabel zijn alleen rentedragende activa en passiva opgenomen, wat leidt tot verschillen met de balanscijfers.

Rentedragende waardepapieren en achtergestelde schulden worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde inclusief agio op obligaties en na aftrek van disagio.

Voor toevertrouwde middelen zonder vaste rentelooptijd wordt de uitkomst van het bovengenoemde kwantitatieve model voor spaarrekeningen en rekeningen-courant gebruikt.

Alle overige rentedragende activa en passiva zijn verantwoord als activa en passiva met een variabele rente of zijn in de vervalkalender opgenomen op basis van hun resterende contractuele rentelooptijd.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Triodos Bank haar betalingsverplichtingen jegens haar klanten en wederpartijen op enig moment niet na kan komen zonder onacceptabele verliezen te lijden.

Spaarrekeningen en deposito's van klanten worden aangetrokken ten behoeve van de kredietverlening door Triodos Bank. Het surplus wordt ondergebracht bij financiële instellingen of belegd in obligaties. Triodos Bank handhaaft een hoge mate van liquiditeit en wordt volledig in haar kapitaal voorzien door tegoeden van particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen. Hierdoor hoeft Triodos Bank voor haar kapitaalvoorziening geen beroep te doen op de grootzakelijke markt en hebben de liquiditeit en financieringspositie van Triodos Bank geen directe gevolgen ondervonden van de problemen waarvoor de grootzakelijke markt zich sinds de financiële crisis geplaatst zag. Triodos Bank beoordeelt haar liquiditeitspositie regelmatig door het uitvoeren van stresstests. De uitkomsten van deze stresstests waren

bevredigend. Maatregelen die moeten worden genomen om onze liquiditeitspositie te beoordelen in geval van een toekomstige liquiditeitscrisis zijn opgenomen in een Liquidity Contingency Plan.

Elke maand rapporteert de Asset and Liability Committee inzake de liquiditeitsratio's in verband met de Bazel III-eisen:

- De Liquidity Coverage Ratio (LCR): de LCR dient om een toereikend niveau te garanderen van onbezwaarde, eersteklas activa die kunnen worden omgezet in contanten om onder een door regelgevende instanties vastgesteld stressscenario voor acute liquiditeit gedurende een periode van 30 dagen aan de liquiditeitsbehoeften te voldoen.
- De Net Stable Funding Ratio (NSFR) geeft de relatie aan tussen de beschikbare stabiele financiering op lange termijn en de benodigde stabiele financiering op lange termijn voortvloeiend uit de liquiditeitsprofielen van activa en buiten-balansposten.

Deze ratio's zijn wel conform de Bazel III-richtlijnen, maar nog niet verplicht gesteld door de regelgevende instanties. De observatieperiode voor de LCR is in 2011 begonnen en de minimumstandaard zal vóór 2015 zijn vastgesteld. De observatieperiode voor de NSFR vangt aan in 2012 en de minimumstandaard zal vóór 2018 zijn vastgesteld. Gezien het belang van deze twee ratio's voor de veerkracht van de banksector heeft Triodos Bank deze indicatoren reeds verwerkt in haar interne verslaglegging en meting van het liquiditeitsrisico. In 2011 zijn we begonnen met het gebruiken van de formats en gedetailleerde regels inzake LCR en NSFR van De Nederlandsche Bank. De cijfers over 2010 zijn voor vergelijkingsdoeleinden opnieuw berekend.

Liquidity Coverage Ratio

Bedragen in miljoenen euro's	2011 Totaal bedrag	2011 Gewogen bedrag	2010 Totaal bedrag	2010 Gewogen bedrag
Aanwezige eersteklas liquide activa:				
Totaal aanwezige eersteklas liquide activa	502	502	457	455
Totaal uitstroom van kasmiddelen	4.429	684	3.728	672
Totaal instroom kasmiddelen	539	516	537	513
Plafond instroom kasmiddelen		513		504
Netto uitstroom kasmiddelen		171		168
Liquidity Coverage Ratio		294%		270%

De Netto-uitstroom van kasmiddelen moet worden gedekt door de aanwezige eersteklas liquide activa; de ratio moet dus ten minste 100% zijn.

Net Stable Funding Ratio

Bedragen in miljoenen euro's	2011 Totaal bedrag	2011 Gewogen bedrag	2010 Totaal bedrag	2010 Gewogen bedrag
Totaal aanwezige stabiele funding	4.238	3.450	3.434	2.689
Totaal vereiste stabiele funding	5.056	2.791	4.287	2.183
Net Stable Funding Ratio		124%		123%

De Net Stable Funding Ratio dient ten minste 100% te zijn. Dit betekent dat de vereiste stabiele funding moet worden gedekt door de aanwezige stabiele funding.

Juridisch en compliancerisico

Triodos Bank kent interne beleidsregels en procedures die waarborgen dat de bedrijfsvoering plaatsvindt overeenkomstig relevante wet- en regelgeving inzake klanten en zakelijke partners. Daarnaast voert de afdeling Compliance onafhankelijk toezicht uit op de mate waarin Triodos Bank haar eigen regels en procedures naleeft. De externe aspecten van de afdeling Compliance hebben voornamelijk betrekking op het accepteren van nieuwe klanten, het monitoren van financiële transacties en het voorkomen van witwaspraktijken. De interne aspecten betreffen voornamelijk het controleren van privé-transacties van medewerkers, het voorkomen en zo nodig transparant beheren van tegenstrijdige belangen en het afschermen van vertrouwelijke informatie. Triodos Bank heeft een Europees complianceteam dat wordt geleid vanuit het hoofdkantoor te Zeist. Bij iedere vestiging zijn compliancemedewerkers werkzaam. De afdeling Compliance rapporteert rechtstreeks aan de Directie.

In 2011 zijn er geen significante incidenten geweest op het gebied van compliance en integriteit. Triodos Bank is niet betrokken geweest bij noemenswaardige gerechtelijke procedures of sancties die samenhangen met het niet-nakomen van wet- en regelgeving op het gebied van financieel toezicht, corruptie, reclame-uitingen, mededinging, privacy of productaansprakelijkheid.

Strategisch en reputatierisico

Triodos Bank is een bank met een duidelijk omschreven missie die voortvloeit uit haar statuten en die werkt vanuit de waarden zoals beschreven in de business principles. Binnen de organisatie wordt veel geïnvesteerd in opleiding, bewustwording en betrokkenheid van medewerkers bij de thema's en principes die Triodos Bank centraal stelt. De reputatie van Triodos Bank is een strategische pijler, want het vertrouwen in Triodos Bank is van wezenlijk belang voor een goede dienstverlening. De reputatie van Triodos Bank is zeer belangrijk, vandaar dat eventuele risico's uiterst zorgvuldig worden beheerd. Centraal bij de reputatie van Triodos Bank staat de daad bij het woord voegen ('Walk the talk'). Dit houdt onder andere in het opleiden van medewerkers, het zo transparant mogelijk verantwoording afleggen over alle daaraan gerelateerde activiteiten, en het zorgvuldig selecteren van samenwerkingspartners. In geval van calamiteiten zorgt Triodos Bank voor tijdige en juiste informatie en communiceert zij hier actief over.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2011

voor winstverdeling in duizenden euro's	Verwijzing*	31.12.2011	31.12.2010
Activa			
Kasmiddelen		51.631	44.814
Overheidspapieren		15.000	—
Bankiers	31	668.243	589.082
Kredieten		2.800.818	2.090.473
Rentedragende waardepapieren		573.096	586.672
Aandelen	32	4	3
Deelnemingen	33	24.175	27.388
Immateriële vaste activa	34	10.449	11.443
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	35	19.074	15.653
Overige activa		32.694	34.283
Overlopende activa		68.748	64.831
Totaal activa		4.263.932	3.464.642
Passiva			
Bankiers		34.902	23.983
Toevertrouwde middelen	36	3.708.575	3.013.167
Overige schulden		7.266	5.828
Overlopende passiva		46.510	36.518
Voorzieningen	37	213	230
		3.797.466	3.079.726
Achtergestelde schulden		15.300	22.800
Kapitaal	38	305.688	249.352
Agioreserve	39	76.234	57.566
Herwaarderingsreserve	40	49	59
Wettelijke reserve	41	7.024	7.867
Overige reserves	42	44.847	35.763
Onverdeelde winst		17.324	11.509
Eigen vermogen		451.166	362.116
Totaal passiva		4.263.932	3.464.642

	31.12.2011	31.12.2010
Voorwaardelijke schulden	64.542	43.090
Onherroepelijke faciliteiten	700.966	734.941
	765.508	778.031

* De verwijzingen hebben betrekking op de toelichting die begint op pagina 114. Deze vormt een integraal onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening.

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2011

in duizenden euro's	2011	2010
Resultaat deelnemingen na belastingen	4.673	4.158
Overig resultaat na belastingen	12.651	7.351
Nettowinst	17.324	11.509

Vennootschappelijk mutatieoverzicht van het eigen vermogen over 2011

in duizenden euro's	Aandelen- kapitaal	Agio
Eigen vermogen per 1 januari 2010	221.029	51.507
Uitbreiding aandelenkapitaal	24.191	10.191
Stockdividend	4.132	-4.132
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelnemingen na belastingen		
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen		
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves		
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend		
Dividend niet in contanten uitgekeerd		
Overboeking naar wettelijke reserve voor ontwikkelingskosten		
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen		
Resultaat boekjaar		
Eigen vermogen per 31 december 2010	249.352	57.566
Uitbreiding aandelenkapitaal	51.619	23.385
Stockdividend	4.717	-4.717
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelnemingen na belastingen		
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen		
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves		
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend		
Dividend niet in contanten uitgekeerd		
Overboeking naar wettelijke reserve voor ontwikkelingskosten		
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen		
Resultaat boekjaar		
Eigen vermogen per 31 december 2011	305.688	76.234

Herwaarderings- reserve	Wettelijke reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal eigen vermogen
43	6.762	29.532	9.577	318.450
				34.382
				—
16				16
	116			116
		975	-975	—
			-8.602	-8.602
		5.801		5.801
	989	-989		—
		444		444
			11.509	11.509
59	7.867	35.763	11.509	362.116
				75.004
				—
-10				-10
	52			52
		1.566	-1.566	—
			-9.943	-9.943
		6.623		6.623
	-895	895		—
		—		—
			17.324	17.324
49	7.024	44.847	17.324	451.166

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

in duizenden euro's

Algemeen

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gelijk aan de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening.

Conform artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek bevat de vennootschappelijke winst- en verliesrekening uitsluitend een uitsplitsing van het nettoresultaat in resultaat uit deelnemingen en overig resultaat.

Voor niet in de toelichting opgenomen posten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Activa

31. Bankiers

	2011	2010
Direct opeisbare tegoeden bij banken	382.361	364.157
Deposito's bij banken	285.882	224.925
	668.243	589.082

De direct opeisbare tegoeden staan ter vrije beschikking.

32. Aandelen

	2011	2010
S.W.I.F.T. SCRL	3	3
SEPA Biogasanlage Hattingen GmbH	1	—
	4	3

Het verloop van de aandelen is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	3	3
Aanschaf	1	—
Verkopen	—	—
Balanswaarde per 31 december	4	3

De aandelen SEPA Biogasanlage Hattingen GmbH zijn overgedragen van de deelneming Triodos Finanz GmbH naar de vestiging in Duitsland.

33. Deelnemingen

	2011	2010
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	20.076	24.117
Overige deelnemingen	4.099	3.271
	24.175	27.388

Dit betreft verworven kapitaalbelangen welke duurzaam voor de bedrijfsuitoefening worden aangehouden. Het overzicht van kapitaalbelangen conform artikel 2:379 van het Burgerlijk Wetboek is opgenomen in de grondslagen voor consolidatie in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	27.388	26.853
Verwervingen	475	94
Uitbreiding kapitaal	133	—
Resultaat deelnemingen	4.673	4.158
Overboeking van of naar voorziening negatief eigen vermogen deelnemingen	-34	-30
Uitgekeerd dividend	-4.100	-3.700
Herwaardering	-117	-103
Terugbetaling op aandelen	-4.295	—
Koersresultaten vreemde valuta	52	116
Balanswaarde per 31 december	24.175	27.388

34. Immateriële vaste activa

	2011	2010
Betaalde goodwill	282	381
Ontwikkelingskosten informatiesystemen	9.488	10.783
Computersoftware	679	279
	10.449	11.443

Betaalde goodwill

De betaalde goodwill betreft de goodwill die Triodos Bank in 2004, 2005 en in 2009 aan Triodos Investments España heeft betaald voor de afkoop van het winstrecht van de Spaanse vestiging.

Het verloop van de betaalde goodwill is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	788	788
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-407	-309
Balanswaarde per 1 januari	381	479
Aanschaf	—	—
Afschrijvingen	-99	-98
Balanswaarde per 31 december	282	381

Ontwikkelingskosten informatiesystemen

De ontwikkelingskosten voor informatiesystemen betreffen de ontwikkelingskosten van het nieuwe ICT-banksysteem van de bank.

Het verloop van de ontwikkelingskosten informatiesystemen is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	19.515	17.004
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-8.732	-7.058
Balanswaarde per 1 januari	10.783	9.946
Geactiveerde kosten	926	2.511
Afschrijvingen	-2.221	-1.674
Waardeverminderingen	—	—
Balanswaarde per 31 december	9.488	10.783

35. Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

	2011	2010
Onroerende zaken in eigen gebruik	8.852	8.788
Bedrijfsmiddelen	10.222	6.865
	19.074	15.653

Het verloop van de onroerende zaken in eigen gebruik is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	8.788	8.760
Aanschaf	130	90
Afschrijvingen	-66	-62
Balanswaarde per 31 december	8.852	8.788

Het verloop van de bedrijfsmiddelen is als volgt:

	2011	2010
Aanschafwaarde per 1 januari	14.343	10.543
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-7.478	-5.594
Balanswaarde per 1 januari	6.865	4.949
Aanschaf	5.388	4.078
Verkoop	-71	-13
Afschrijvingen	-2.003	-2.151
Koersverschillen	43	2
Balanswaarde per 31 december	10.222	6.865

Passiva

36. Toevertrouwde middelen

	2011	2010
Spaargelden	2.685.464	2.169.416
Overige toevertrouwde middelen	1.023.111	843.751
	3.708.575	3.013.167

Onder de overige toevertrouwde middelen is EUR 7,5 miljoen (2010: EUR 4,0 miljoen) begrepen aan tegoeden van geconsolideerde deelnemingen.

37. Voorzieningen

	2011	2010
Voorziening voor het negatief eigen vermogen van deelnemingen	167	201
Overige voorzieningen	46	29
	213	230

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	230	369
Dotatie	17	18
Onttrekking	-34	-52
Vrijval	—	-105
Balanswaarde per 31 december	213	230

38. Kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt EUR 1 miljard en is verdeeld in 20 miljoen aandelen met een nominale waarde van EUR 50. Aan het einde van het jaar waren 6.113.764 aandelen (2010: 4.987.038 aandelen) van elk EUR 50 geplaatst bij en volgestort door Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank. Op dezelfde datum had Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank eveneens 6.113.764 certificaten (2010: 4.987.038 certificaten) van elk EUR 50 uitgegeven.

Het verloop van het aantal aandelen is als volgt:

	2011	2010
Aantal aandelen per 1 januari	4.987.038	4.420.588
Uitbreiding aandelenkapitaal	1.032.382	483.814
Stockdividend	94.344	82.636
Aantal aandelen per 31 december	6.113.764	4.987.038

39. Agioreserve

Onder deze post is opgenomen de agioreserve, gevormd uit stortingen van het kapitaal boven nominaal, onder aftrek van kapitaalbelasting. Het volledige saldo van de agioreserve is fiscaal als zodanig erkend.

40. Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve betreft de niet gerealiseerde waardeveranderingen ten opzichte van de verkrijgingsprijs van de deelnemingen en de onroerende zaken in eigen gebruik.

41. Wettelijke reserve

	2011	2010
Ontwikkelingskosten	11.957	11.062
Omrekeningsverschillen	-3.143	-3.195
	8.814	7.867

Ontwikkelingskosten

Het verloop van de wettelijke reserve voor ontwikkelingskosten is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	11.062	10.073
Overboeking van overige reserve	895	989
Balanswaarde per 31 december	11.957	11.062

Omrekeningsverschillen

Het verloop van de wettelijke reserve voor omrekeningsverschillen is als volgt:

	2011	2010
Balanswaarde per 1 januari	-3.195	-3.311
Koersresultaten deelnemingen	52	116
Balanswaarde per 31 december	-3.143	-3.195

42. Overige reserves

Het verloop van de overige reserves is inclusief de inkoop van eigen certificaten. Ultimo 2011 zijn door Triodos Bank geen eigen certificaten van aandelen ingekocht (2010: nihil).

Accountantskosten

Onderstaande tabel geeft een specificatie van de, ten laste van de in het boekjaar gekomen, honoraria van de accountantsorganisatie KPMG. In de kolom Overig KPMG netwerk staan de honoraria gespecificeerd die door KPMG-onderdelen met uitzondering van KPMG Accountants NV in rekening zijn gebracht. De vergelijkende cijfers over 2010 zijn aangepast.

2011	KPMG Accountants NV	Overig KPMG netwerk	Totaal KPMG netwerk
Controle van de jaarrekening	328	140	468
Overige controlegerelateerde opdrachten	37	112	149
Adviesdiensten op fiscaal terrein	—	80	80
Andere niet-controlediensten	18	116	134
Totaal	383	448	831

2010	KPMG Accountants NV	Overig KPMG netwerk	Totaal KPMG netwerk
Controle van de jaarrekening	289	150	439
Overige controlegerelateerde opdrachten	12	96	108
Adviesdiensten op fiscaal terrein	—	109	109
Andere niet-controlediensten	2	216	218
Totaal	303	571	874

Zeist, 27 februari 2012

Raad van Commissarissen

David Carrington
Marcos Eguiguren
Marius Frank
Mathieu van den Hoogenband
Jan Lamers
Margot Scheltema, Vice-voorzitter
Hans Voortman, Voorzitter
Carla van der Weerd

Directie

Pierre Aeby*
Peter Blom*, Voorzitter
Michael Jongeneel

* Statutair Directeur

Overige gegevens

Winstverdeling

De winstverdeling is volgens de statuten als volgt geregeld:

'Van de winst, zoals deze blijkt uit de vastgestelde winst- en verliesrekening, zal door de Directie een gedeelte worden aangewend voor het vormen of aanvullen van reserves, voor zover dit wenselijk wordt geacht. De resterende winst wordt, tenzij de Algemene Vergadering anders beslist, aan de aandeelhouders uitgekeerd.'

Alle certificaten van aandelen uitgegeven tot en met 25 mei 2012 zijn dividendgerechtigd over het boekjaar 2011. In de emissiekoers wordt rekening gehouden met de resultaten van Triodos Bank NV.

De voorgestelde winstverdeling is op basis van het aantal uitgegeven certificaten van aandelen per 31 december 2011, verminderd met het aantal door Triodos Bank ingekochte certificaten. Tijdens de Algemene Vergadering van Certificaathouders zal het definitieve voorstel voorgelegd worden.

De voorgestelde winstverdeling (in duizenden euro's) is als volgt:

Nettowinst	17.324
Toevoeging aan de overige reserves	-5.402
Dividend (EUR 1,95 per certificaat van aandeel)	11.922

Nevenvestigingen

Naast de hoofdvestiging in Nederland heeft Triodos Bank nevenvestigingen in België, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de algemene vergadering van certificaathouders van Triodos Bank NV

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 40 tot en met 121 opgenomen jaarrekening 2011 van Triodos Bank NV te Zeist gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2011 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, en voor het opstellen voor het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Triodos Bank N.V. per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b t/m h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in Artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 27 februari 2012

KPMG ACCOUNTANTS N.V.
P.A.M. de Wit RA

Bericht van het Bestuur van Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank

De Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank (hierna kortweg het Administratiekantoor) is verantwoordelijk voor het beheer van alle aandelen van Triodos Bank NV. Om die aandelen te financieren geeft het Administratiekantoor certificaten van aandelen uit. Certificaathouders profiteren wel van de economische rechten die aan deze aandelen verbonden zijn (zoals het recht op dividend), maar hebben verder geen enkele zeggenschap. Die zeggenschap berust bij het Administratiekantoor, dat ook de stemrechten uitoefent die aan de aandelen verbonden zijn.

Bij het uitoefenen van zijn stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders hanteert het Bestuur van het Administratiekantoor de volgende principes:

- waarborgen van de missie van Triodos Bank;
- garanderen van de onafhankelijkheid van Triodos Bank;
- zorgen dat de economische belangen van certificaathouders met betrekking tot de continuïteit en winstgevendheid, dividenden, en de ontwikkeling van de waarde van certificaten van aandelen van Triodos Bank, worden behartigd.

Omdat het Administratiekantoor aandacht besteedt aan zowel de economische belangen van de certificaathouders als de missie van Triodos Bank, sluit het aandelenkapitaal van Triodos Bank goed aan bij de missie van de bank. Dit blijkt uit de volgende bepalingen in de administratievoorwaarden van het Administratiekantoor:

Artikel 5

Het Administratiekantoor oefent onafhankelijk het stemrecht uit dat rust op de aandelen die de stichting in zijn bezit heeft. Daarbij laat het Administratiekantoor zich leiden door de belangen van de certificaathouders en die van de bank, en door de beginselen die in de doelstellingen van de bank zijn weergegeven.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders 2011

Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders die in mei 2011 te Zeist werd gehouden, gaf het Administratiekantoor de aandeelhouders aanvullende informatie over de redenen waarom het een bepaalde stem had uitgebracht en lichtte het toe hoe het tot bepaalde beslissingen was gekomen.

Het Administratiekantoor steunde de volgende voorstellen:

- goedkeuring van de jaarrekening 2010 en de voorgestelde winstbestemming;
- herbenoeming van de heer M.J.M. van den Hoogenband voor een tweede termijn als lid van de Raad van Commissarissen;
- aanpassing van de beloning van de leden van de Raad van Commissarissen;
- machtiging van het Bestuur om certificaten van aandelen Triodos Bank te verkrijgen en aandelen uit te geven.

Het Administratiekantoor verleende decharge aan het Bestuur voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het door de raad uitgeoefende toezicht in 2010.

Algemene Vergadering van Certificaathouders

Meer dan 3.000 respondenten hebben op de jaarlijkse enquête onder certificaathouders gereageerd. In de Algemene Vergadering van Certificaathouders, die op 20 mei 2011 is gehouden, zijn de resultaten gepresenteerd.

In besprekingen met certificaathouders tijdens de vergadering kwam naar voren dat zij soms hoge verwachtingen hebben. Zo zouden zij graag zien dat Triodos Bank sneller groeide en meer aandacht zou besteden aan voedsel en landbouw, aan innovatie, en aan vergroting van haar naamsbekendheid. Ze vonden tevens dat het Administratiekantoor zijn eigen naamsbekendheid zou moeten vergroten en meer invloed zou moeten uitoefenen.

De Algemene Vergadering van Certificaathouders steunde de volgende voorstellen:

- herbenoeming van de heer J. Nijenhof voor een derde termijn als lid van het Bestuur van het Administratiekantoor;
- aanpassing van de beloning van de leden van het Bestuur van het Administratiekantoor;
- wijzigingen in de administratievoorwaarden (splitsing van aandelen in onderaandelen teneinde obstakels uit de weg te ruimen voor de distributie van certificaten van aandelen door derden).

Zowel de Algemene Vergadering van Aandeelhouders als de Algemene Vergadering van Certificaathouders waren op internet te volgen, waarbij online deelnemers per e-mail vragen konden stellen en opmerkingen konden maken.

Vergaderingen en besluiten van het Bestuur van het Administratiekantoor

In 2011 is het Bestuur van het Administratiekantoor vijf keer bijeengekomen en had het Bestuur tevens drie bijeenkomsten met de leden van de Directie van Triodos Bank.

De onderwerpen die in deze vergaderingen door het Bestuur van het Administratiekantoor zijn besproken waren onder andere:

- het jaarverslag 2010, om de uit te brengen stemmen op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zorgvuldig te overwegen;
- de doelstelling van Triodos Bank voor de middellange en lange termijn in verhouding tot haar missie;
- de algehele impact van de financiële crisis op Triodos Bank;
- het aandeel van elk van de sociale, milieu- en culturele sectoren in de kredietportefeuille;
- de algehele impact van Triodos Bank op de maatschappij. Voorbeelden hiervan zijn steun aan het Sustainable Finance Lab in Nederland, het voorzitterschap van de Global Alliance for Banking on Values, en het Bestuur en medezeggenschap in openbare lichamen die advies verlenen aan de Nederlandse overheid, en aan andere openbare lichamen in de landen waar Triodos Bank actief is;

- de inhoud van de dialoog met certificaathouders in Nederland, België, het Verenigd Koninkrijk en Spanje, en het daaraan ten grondslag liggende proces;
- aan te brengen wijzigingen in het beleid van het Administratiekantoor en Triodos Bank naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de certificaathouders.

De beslissingen die het Administratiekantoor in 2011 heeft genomen bestonden onder andere uit goedkeuring van:

- de criteria voor de beoordeling van de jaarverslagen over 2010 en 2011, met inbegrip van de volgende langetermijncriteria:
 - het relatieve aandeel van elk van de sociale, milieu- en culturele sectoren in de kredietportefeuille;
 - een goed evenwicht tussen winstgevendheid, blootstelling aan risico en de realisatie van de missie van Triodos Bank;
 - de mate waarin de activiteiten van Triodos Bank een impact hebben op de maatschappij;
- input voor de Raad van Commissarissen inzake het profiel van de Voorzitter van de Raad van Commissarissen;
- het opleidingsprogramma 2011 voor leden van het Bestuur van het Administratiekantoor;
- het bijgewerkte profiel van het Bestuur van het Administratiekantoor;
- het beleid inzake vragen en opmerkingen van certificaathouders op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Algemene Vergadering van Certificaathouders;
- de zelfevaluatie van het Bestuur van het Administratiekantoor.

Werkzaamheden van het Bestuur van het Administratiekantoor

Het Bestuur heeft, naast bovengenoemde vergaderingen:

- vestigingen bezocht van Triodos Bank in Nederland, België, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland;
- vergaderingen van klanten, bijeenkomsten met certificaathouders, en informele besprekingen met certificaathouders bijgewoond;

- algemene vergaderingen bijgewoond van aandeelhouders van beleggingsfondsen die Triodos Investment Management beheert;
- deelgenomen aan een jaarlijks seminar samen met de Directie en de Raad van Commissarissen van Triodos Bank. Dit jaar waren de belangrijkste onderwerpen cultuur en onderwijs;
- deelgenomen aan bijeenkomsten die door het Sustainable Finance Lab waren georganiseerd.

De voorzitter van het Bestuur van het Administratiekantoor heeft regelmatig overleg gepleegd met de Voorzitters van de Directie en de Raad van Commissarissen van Triodos Bank. Dit overleg bestond onder andere uit een driehoeksoverleg met de voorzitters van de Directie en Raad van Commissarissen en vijf bijeenkomsten met de voorzitter van de Directie.

Samenstelling van het Bestuur van het Administratiekantoor en onafhankelijkheid van leden van het Bestuur

Gezien het feit dat het Bestuur van het Administratiekantoor zoals hierboven besproken verantwoordelijk is voor bescherming van de identiteit en missie van Triodos Bank is het van essentieel belang dat de leden van het Bestuur onafhankelijk zijn. Daarom mogen leden van de Directie of de Raad van Commissarissen van Triodos Bank geen lid zijn van het Bestuur van het Administratiekantoor. Volgens de statuten van het Administratiekantoor bestaat het Bestuur uit drie of meer leden. Op dit moment heeft het Bestuur zes leden: drie uit Nederland en een uit het Verenigd Koninkrijk, België respectievelijk Spanje. In 2011 is de samenstelling van het Bestuur niet gewijzigd. De heer J. Nijenhof werd herbenoemd als lid van het Bestuur.

Het Administratiekantoor heeft de profielen van zijn Bestuursleden bijgewerkt in lijn met de groei en de ontwikkeling van Triodos Bank, en heeft naar aanleiding daarvan een zelfevaluatie uitgevoerd. Op basis van de bevindingen van die evaluatie is er voor 2012 een nieuw opleidingsprogramma samengesteld, evenals nieuwe beleidsregels voor de

werving van nieuwe leden voor het Bestuur.

Meer informatie over de beloning van de leden van het Bestuur van het Administratiekantoor vindt u in de jaarrekening van Triodos Bank op pagina 72. Voor de beloning van de leden van het Bestuur is de goedkeuring van de Algemene Vergadering van Certificaathouders vereist. De Vergadering heeft een stijging van de beloning van Bestuursleden goedgekeurd, als waardering voor hun arbeidstijdverlenging. Dit houdt verband met de groei van de organisatie, de grotere complexiteit van hun taken, en hogere eisen die er aan het Administratiekantoor worden gesteld in zijn hoedanigheid als aandeelhouder.

Het Administratiekantoor verwacht dat het in 2012 wederom in staat zal zijn om zijn rol als betrokken aandeelhouder te verdiepen. Het voeren van een dialoog met de certificaathouders is hier een essentieel onderdeel van. Het Administratiekantoor zal deze werkzaamheden niet alleen verrichten tijdens de Algemene Vergadering van Certificaathouders in Nederland, maar ook in België, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland, waar aparte informele bijeenkomsten voor certificaathouders worden georganiseerd.

Zeist, 27 februari 2012

Namens het Bestuur van het Administratiekantoor

Marjatta van Boeschoten
Frans de Clerck
Luis Espiga
Jan Nijenhof
Max Rutgers van Rozenburg, Voorzitter
Josephine de Zwaan

Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank

Overzicht van de in beheer genomen aandelen en uitgegeven certificaten Triodos Bank NV per 31 december 2011.

in duizenden euro's	31.12.2011	31.12.2010
In beheer genomen aandelen Triodos Bank NV à EUR 50 nominaal	305.688	249.352
Uitgegeven certificaten van aandelen Triodos Bank NV, à EUR 50 nominaal	305.688	249.352

Zeist, 27 februari 2012

Bestuur Administratiekantoor

Marjatta van Boeschoten
Frans de Clerck
Luis Espiga
Jan Nijenhof
Max Rutgers van Rozenburg, Voorzitter
Josephine de Zwaan

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Opdracht

Wij hebben het bovenstaande overzicht per 31 december 2011 van de door Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank, Zeist, in beheer genomen aandelen en uitgegeven certificaten Triodos Bank NV gecontroleerd. Dit overzicht is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake dit overzicht te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en vormt naar onze mening een deugdelijke grondslag voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat dit overzicht een juiste weergave is van de in beheer genomen aandelen en uitgegeven certificaten Triodos Bank NV per 31 december 2011.

Amstelveen, 27 februari 2012

KPMG ACCOUNTANTS N.V.
P.A.M. de Wit RA

Biografieën

M.E. van Boeschoten (1946)

Marjatta van Boeschoten werkte zeven jaar als jurist bij de Engelse Supreme Court en werd vervolgens management development consultant. Ze is directeur Phoenix Consultancy en werkt met grote organisaties in de publieke en private sectoren in het Verenigd Koninkrijk. Ze is bestuurslid Stichting Klaverblad. Marjatta van Boeschoten is voor het eerst benoemd in 2009 en haar huidige benoemingstermijn eindigt in 2012. Eerder was ze van 2001 t/m 2009 lid van de Raad van Commissarissen Triodos Bank. Marjatta Boeschoten heeft de Britse nationaliteit en bezit 1 certificaat Triodos Bank.

F. de Clerck (1945)

Frans de Clerck is voormalig lid van de Directie van Triodos Bank. Hij is bestuurslid van Stichting Triodos Holding. Daarnaast is hij lid van de Raad van Commissarissen van Cenergie cvba (voorzitter), De Foyer vzw, Boss Paints NV en Hélène De Beir Foundation in België. Frans de Clerck is voor het eerst benoemd in 2010 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. Frans de Clerck heeft de Belgische nationaliteit en bezit 6 certificaten Triodos Bank.

L.A. Espiga (1950)

Luis Espiga is directeur Triform & Associates en consultant bij Organisatie Ontwikkeling en Human Resources in Spanje. Daarnaast is hij bestuurslid van Rudolf Steiner Foundation Spain. Luis Espiga is voor het eerst benoemd in 2007 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. Luis Espiga heeft de Spaanse nationaliteit en bezit 44 certificaten Triodos Bank.

J.T.M. Nijenhof (1945)

Jan Nijenhof was tot 1 april 2010 coördinerend vice-president bij de rechtbank Haarlem. Hij is lid van het College van beroep voor het hoger onderwijs, docent aan de beroepsopleiding van de Nederlandse

Orde van Advocaten en bestuurslid van de Stichting Triodos Holding. Jan Nijenhof is voor het eerst benoemd in 2005 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2014. Jan Nijenhof heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit geen certificaten Triodos Bank.

L.M. Rutgers van Rozenburg (1947), Voorzitter

Max Rutgers van Rozenburg is directeur van Human Engineering BV, bureau voor interim management. Daarnaast is hij voorzitter van de Raad van Commissarissen van Biodynamic Farmland Foundation, bestuursvoorzitter van de Kingfisher Foundation for Phenomenology and Goethean Science, bestuurslid Antroposofische Vereniging Nederland, bestuursvoorzitter Behandelcentrum voor Integratieve Geneeskunde en bestuurslid Stichting Triodos Holding. Max Rutgers van Rozenburg is voor het eerst benoemd in 1998 en zijn huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. Max Rutgers van Rozenburg heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit 346 certificaten Triodos Bank.

J.G.J.M. de Zwaan (1963)

Josephine de Zwaan is meer dan dertien jaar advocaat geweest, gespecialiseerd op het gebied van grote vastgoedprojecten. De laatste vijf jaar van die periode was zij lid van het samenwerkingsverband (CMS) Derks Star Busmann, waar zij leiding gaf aan een team van vastgoedadvocaten. Hoewel zij niet langer als advocaat werkzaam is, is zij nog steeds betrokken bij dit kantoor als adviseur van het bestuur. Sinds 2000 is Josephine de Zwaan werkzaam in bestuurs- en toezichthoudende functies, in het bijzonder op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en cultuur. In 2009 is Josephine de Zwaan benoemd tot Arbiter bij het Scheidsgerecht Gezondheidszorg en lid van de Governancecommissie van het Scheidsgerecht Gezondheidszorg. Josephine de Zwaan is voor het eerst benoemd in 2010 en haar huidige benoemingstermijn eindigt in 2013. Josephine de Zwaan heeft de Nederlandse nationaliteit en bezit 0 certificaten Triodos Bank.

Over dit verslag

Dit is een gecontroleerd jaarverslag 2011. Meer informatie kan online gevonden worden via www.triodos.nl/jaarverslag.

Het jaarverslag 2011 is een integraal duurzaamheidsverslag en heeft betrekking op de activiteiten van Triodos Bank NV in Nederland, België, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland (zie ook de Triodos organisatiestructuur op pagina 6). De rapportageperiode is van 1 januari tot en met 31 december 2011.

Het vorige jaarverslag van Triodos Bank verscheen in april 2011 en had betrekking op het kalenderjaar 2010. In het verslag over 2011 wordt volgens dezelfde principes en uitgangspunten verslag gedaan als over 2010. Indien andere rekenmethodes zijn gehanteerd, wordt dat in de tekst toegelicht. Bij het maken van het jaarverslag van Triodos Bank wordt door een werkgroep nauwkeurig bekeken op welke manier de nieuwste richtlijnen voor en goede voorbeelden van verslaglegging kunnen bijdragen aan de verbeteringen van het verslag.

De gegevens in het verslag worden door externe deskundigen geverifieerd. KPMG Accountants NV controleert de financiële gegevens op de wettelijk voorgeschreven wijze. Er is geen wettelijk kader voor de verificatie van de milieu- en sociale gegevens in het verslag. De kernindicatoren die worden gebruikt voor de meting van sociale en milieuprestaties worden eveneens door KPMG geverifieerd.

Toepassing GRI

Triodos Bank heeft bij het opstellen van het verslag over 2011 voor de vierde keer gebruik gemaakt van de derde generatie richtlijnen (GRI 3.1) van het Global Reporting Initiative (GRI) zoals die in oktober 2006 zijn gepubliceerd (aangepast in 2011). Voor de derde keer zullen we gebruik maken van GRI Financiële Sector Supplementen die in 2008 zijn bijgewerkt. Door gebruik van deze richtlijnen streeft Triodos Bank naar een hoge mate van vergelijkbaarheid van haar verslag met dat van andere ondernemingen die GRI volgen. De bank streeft ernaar dit te doen op A+ niveau. Dit is door de GRI gecontroleerd en bevestigd.

Het GRI overzicht en de Verklaring GRI toepassingsniveau check kunt u vinden op www.triodos.nl/jaarverslag.

Colofon

Triodos Bank NV Jaarverslag 2011

Versijning

April 2012

Tekst

Triodos Bank

Coördinatie

RRED Communications, 's-Gravenhage, Nederland

Concept & Art Direction

Michael Nash Associates, Londen,
Verenigd Koninkrijk

Ontwerp

Studio van Waert, Westbroek, Nederland

Drukwerk

Drukkerij Pascal, Utrecht, Nederland

Oplage

1.650 exemplaren

Contact

Voor reacties of vragen over dit verslag kunt u contact opnemen met de lokale vestiging van Triodos Bank. De adressen staan vermeld op pagina 131.

Dit verslag is ook beschikbaar en te downloaden via www.triodos.nl/jaarverslag

Deze versie van het verslag is een vertaling van de originele Engelstalige versie. In geval van strijdigheid tussen de Engelstalige versie en de Nederlandstalige versie is het Engelstalige jaarverslag leidend.

Adressen

Internationaal hoofdkantoor

Nieuweroordweg 1, Zeist
Postbus 55
3700 AB Zeist, Nederland
Telefoon: +31 (0)30 693 65 00
www.triodos.com

Vestigingen

Nederland

Utrechtseweg 44, Zeist
Postbus 55
3700 AB Zeist, Nederland
Telefoon +31 (0)30 693 65 00
www.triodos.nl

België

Hoogstraat 139/3
1000 Brussel, België
Telefoon +32 (0)2 548 28 28
www.triodos.be

Verenigd Koninkrijk

Deanery Road
Bristol BS1 5AS, Verenigd Koninkrijk
Telefoon +44 (0)117 973 9339
www.triodos.co.uk

Bijkantoor Edingburgh

24 Hanover Street
Edinburgh EH2 2EN, Verenigd Koninkrijk
Telefoon +44 (0)131 220 0869
www.triodos.co.uk

Spanje

C/ José Echegaray 5
Parque Empresarial Las Rozas
28230 Madrid, Spanje
Telefoon +34 (0)91 640 46 84
www.triodos.es

Bijkantoor Catalonië en Balearen

Avenida Diagonal 418 bajos
Casa de Les Punxes
08037 Barcelona
Telefoon +34 (0)93 476 57 47
www.triodos.es

Bijkantoor Andalucië

C/ Cardenal Ilundain 6
41013 Seville
Telefoon +34 (0)95 462 41 66
www.triodos.es

Bijkantoor Madrid

C/ Ferraz 52
28008 Madrid, Spanje
Telefoon +34 (0)91 541 62 64
www.triodos.es

Bijkantoor Castilië en León

C/ Acera de Recoletos 2
Casa Mantilla
47004 Valladolid, Spanje
Telefoon +34 (0)983 21 71 76
www.triodos.es

Bijkantoor Valencia

C/ Del Justicia 1
46004 Valencia, Spanje
Telefoon +34 (0)96 351 02 03
www.triodos.es

Bijkantoor Aragón

Avenida César Augusto 23
50004 Zaragoza, Spanje
Telefoon +34 (0)976 45 64 69
www.triodos.es

Bijkantoor Baskenland

C/ Lersundi 18
48009 Bilbao, Spanje
Telefoon +34 (0)94 424 30 97
www.triodos.es

Bijkantoren Canarische eilanden

Bijkantoor Las Palmas de G.C.
c/ Manuel González Martín 2
35004 Las Palmas de Gran Canaria
Telefoon +34 928 24 24 33.

Bijkantoor S.C. de Tenerife
Rambla de Santa Cruz 121
38004 Santa Cruz de Tenerife
Telefoon +34 922 27 93 81

Duitsland

Mainzer Landstr. 211
D-60326 Frankfurt am Main, Duitsland
Telefoon +49 (0)69 717 19 100
Fax +49 (0)69 717 19 222
www.triodos.de

Duurzaam bankieren

is het inzetten van
geld van spaarders
en beleggers die een
positieve verandering
teweeg willen brengen,
op een manier die
rekening houdt met de
gevolgen voor natuur,
cultuur en samenleving.
Daarbij wordt niet
alleen gekeken naar
de behoeften van de
huidige, maar ook van
toekomstige generaties.